PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIII. Št. 221 (6805)

TRST, torek, 19. septembra 1967

PRVI DAN URADNEGA OBISKA V ZDA

Svečan sprejem predsednika Saragata in prvi razgovor o perečih vprašanjih

Sporna vprašanja: vojna v Vietnamu, pogodba o letalskih družbah in financiranje dobav FIAT za graditev tovarne v SZ - Danes bo Saragat obiskal grob Kennedyja

WASHINGTON, 18. — Predsednik republike Saragat je prispel s posebnim letalom iz Kanade na letališče Andrews ob 16.35, od koder se je približno deset minut peljal s helikopterjem, skupno s spremstvom, v park pred Belo hišo. Tu so ga že čakali predsednik Johnson s soprogo, državni tajnik Rusk general Grenne, poveljnik korpusa mornariških strelcev. Ko je Saragat zapustil helikopter, so izstrelili salvo tradicionalnih 21 topovskih strelov, godba mornariških strelcev pa je zaigrala himni obeh držav.

Saragata je pozdravil Johnson in mu večkrat stisnil roko, nato sta načelnika držav pregledala častno stražo, pozdravila sta se še Rusk in Fanfani, nakar sta sledila pozdrava obeh predsednikov.

Johnson je dejal, da pozna Saragata kot predstavnika velikega in spoštovanega naroda, kot patriota ,ki se je boril za svobodo, ki je spoznal grenkobe izgnanstva in ki sedaj vodi svobodni narod k novi blaginji. Nato je izrecno omenil, da to svečanost prvikrat prenašajo preko umetnega satelita v Italijo. V tej zvezi je izrazil prepričanje, da italijanski narod ve za prijateljska čustva in za spoštovanje Amerike do Italije. Posebej je še omenil velik prispevek italijanskih izseljencev k napredku Amerike in prispevek Italije na področju umetnosti.

Johnson je nato govoril o izrednem napredku italijanskega gospodarstva v zadnjih letih, na osnovi katerega je Italija pomembni sodelavec evropske skupnosti in kar dokazuje sposobnosti italijanskega ljudstva.

Samo v zadnjem delu se je zelo na rahlo dotaknil političnih vprašanj, ko je dejal, da sta ZDA in Italija združeni s skupnim zavezništvom, glede katerega je prav Saragat prvi ugotovil nujnost in ga vedno zagovarjal.

Saragat je v svojem govoru poudaril, da italijansko ljudstvo gleda na ZDA kot na prijatelja in na zaveznika, s katerim ga družijo številne vezi tradicij in tesni politični, kulturni ter gospodarski odnosi kot tudi živa vera v velike ideale svobode in človeške osebnosti. Tudi on je omenil televizijsko zvezo preko ameriškega satelita in v zadnjem delu poudaril pomembnost obiska, ki bo omogočil odkrito in jasno izmenjavo stališč glede dvostranskih kot tudi splošnih vprašanj, katerih rešitev je vedno bolj nujna, če hoče človeštvo uživati dobrobit miru, pravičnosti in svobode.

Takoj potem so se pričeli politični razgovori. Gre za prvi razgovor, o čemer po vsej verjetnosti ne bo mogoče izvedeti v krajšem času podrobnosti. Vse pa kaže, da je prišlo še pred tem razgovorom do razprav glede vsebine, saj so se izvedele podrobnosti glede zaključenega poročila odnosno njegovega osnutka, ki so ga italijanski delegaciji predložili ameriški predstavniki zunanjega ministrstva. Gre za spor o Vietnamu, ker namerava italijanska delegacija omeniti tudi vprašanje bombardiranja Severnega Vietnama, vnesti pa izraze razumevanja in prijateljstva do ZDA. Ameriški osnutek pa odločno izpušča kakršnokoli omembo bombardiranja.

Poleg tega predvidevajo, da se bodo razgovori nanašali na atlantsko zavezništvo, evropsko združevanje in tehnološke razlike. Po vsej verjetnosti bodo ZDA z zaninanjem poslušale poročilo Italije o stikih, ki jih je imela z državami Srednjega vzhoda, in bodo v tem okviru prepustili Italiji posebno vlogo.

Glede dvostranskih odnosov pa sta sporni dve vprašanji: tako gre za italijansko-ameriški sporazum o letalskih prevozih, ki ga je Italija odpovedala že 31. maja, ker je diskriminacijski, saj ne dopušča italijanskim letalskim družbam normalnih poletov po ozemlju ZDA, kot to velja obratno za ameriške letalske družbe v Italiji. Ameriški senat je postavil veto za kredite za Fiat pri nabavah strojne opreme, ki bo potrebna za graditev avtomobilske tovarne v Sovjetski zvezi. Nalašč v ta namen je prispel danes v ZDA generalni ravnatelj za gospodarska vprašanja ministrstva Giovanni Vincenzo Solo, ki se je pridružil delegaciji.

Poleg teh vprašanj pa bodo med razgovori med Johnsonom in Ruskom ter s Saragatom in Fanfanijem obravnavali tudi pogodbo o neširjenju atomske oborožitve in o pripravah za zasedanje glavne skupščine OZN.

Jutri se bo Fanfani poklonil spominu ubitega predsednika Kenedyja.

Stophov načrt pogodbe z Bonnom

BONN, 18. — Danes so izročili Kiesingerju odgovor predsednika vzhodnonemške vlade Stopha na njegovo pismo, s katerim je Kiesinger predlagal imenovanje dveh posebnih odposlancev, da bi se razgovarjali o nemških vprašanjih obeh Nemčij. Stoph obtožuje Kiesingerja, da je postavil nesprejemljive politične pogoje, ko je ponovil trditev, da Bonn govori v imenu vsega nemškega ljudstva. Stoph dodaja, da to vodi k povečanju napetosti v Evropi.

V načrtu pogodbe, ki ga Stoph prilaga pismu, predlaga naj se obe strani obvežeta, da bosta naslanjali svoje odnose na šest načel: 1. Spoštovanje suverenosti, enakosti in nevmešavanje v notranje zadeve druge strani. 2. Spoštovanje ozemeljske celovitosti evropskih držav. 3. Priznanje sedanjih meja v Evropi, vštevši mejo na Odri in Nisi ter mejo med Vzhodno in Zahodno Nemčijo. 4. Priznanje neveljavnosti muenchenskega sporazuma od vsega začetka. 6. Obe nemški državi naj se odrečeta vsaki obliki jedrskega orožja ali vskladiščevanju tega orožja na svojem ozemlju.

Tretji člen načrta pogodbe naj bi določal, da bodo med obema Nemčijama navezali stike na podlagi «vzajemne koristi» in da se bodo sklenili gospodarski, trgovinski, poštni in drugi sporazumi, zato da se doseže mirno sožitje.

Poleg tega predlaga normalizacijo odnosov obeh nemških držav z vsemi evropskimi državami, 50-odstotno znižanje izdatkov za oboroževanje in dodaja, da bi se pred njegovim sestankom s Kiesingerjem morala sestati državni tajnik kanclerjeve pisarne in odgovarjajoči funkcionar Vzhodne Nemčije.

Jugoslovanska delegacija odpotovala v Kanado

BEOGRAD, 18. — Na vabilo državnega tajnika za zunanje zadeve Jugoslavije Marka Nikezića bo od 21. do 27. t.m. obiskal Jugoslavijo državni tajnik za zunanje zadeve in politične posle republike San Marino Federico Bigi.

Na vabilo generalnega guvernerja Kanade, ki letos proslavlja 100-letnico konfederacije, je včeraj odpotovala v Kanado jugoslovanska delegacija pod vodstvom predsednika zveznega izvršnega sveta Mika Špiljaka. V delegaciji sta med drugimi tudi zvezni tajnik za finance Janko Smole in pomočnik državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Radivoje Uvalić. Med obiskom bo delegacija obiskala tudi svetovno razstavo v Montrealu in se 27. septembra udeležila jugoslovanskega dneva na razstavi. Z istim letalom je odpotovala tudi skupina 15 jugoslovanskih novinarjev, zastopnikov društvenih, kulturnih in drugih ustanov Jugoslavije.

Na vabilo vzezne skupščine je prispela danes v Beograd parlamentarna delegacija Turčije pod vodstvom predsednika velike narodne skupščine. Delegacija se bo udeležila razgovorov v BBeogradu z zastopniki zvezne skupščine in bo obiskala Sarajevo, Zagreb, Ljubljano, Koper, Portorož in Novi Sad.

PO DOLGIH POLETNIH POČITNICAH

Poslanska zbornica in senat sta pričela redno delo

V sredo zapade rok za prijavo družinskega davka - Colombo v Južni Ameriki, Tolloy v ČSSR - Nadaljuje se stavka pilotov Alitalia

RIM, 18. — Po poletnih počitnicah je danes pričela delo poslanska zbornica, jutri pa bo imel prvo zasedanje senat. Pred parlamentom je obsežno in zelo važno delo in je malo verjetno, da bi lahko še v sedanji poslovni dobi vse odpravili. Prav v tej zvezi pa se pričenjajo že prve polemike in tudi obtožbe socialistov, češ da je nevarnost zavlačevanja, da ne bi še v tej poslovni dobi sprejeli nekaterih ključnih zakonov, kot so dežele, preureditev socialnega zavarovanja in podobno.

V poslanski zbornici so bila danes na dnevnem redu vprašanja in podtajnik za delo Di Nardo je odgovoril na vprašanji komunistične poslanke Re in demokristjanskega poslanca Butte glede zaposlitve mladoletnih. Podtajnik je zanikal, da gre za pojav, ki bi imel zaskrbljujoči obseg, češ da je ISTAT leta 1965 ugotovil, da gre za 19 tisoč primerov mladoletnih pod štirinajstim letom, ki so bili zaposleni, medtem ko jih je bilo 1959. leta 281 tisoč. Ni razlogov, da bi se stanje poslabšalo, zaradi česar je centralni statistični zavod tudi prenehal ugotavljanje. Druga interpelacija pa se je nanašala na potopitev neke italijanske ladje leta 1942 v pristaništu v Palermu.

Poslanska zbornica bo jutri nadaljevala razpravo o volilnem zakonu, ki so jo pričeli že pred počitnicami. Komisije senata pa so že ves pretekli teden obravnavale proračun za prihodnje leto, v senatu pa bodo jutri obravnavali zakon o orožju, pri čemer bo prišlo na dnevni red tudi vprašanje naraščanja kriminalitete zlasti na Sardiniji.

V sredo, 20. septembra zapade rok za prijavo družinskega davka, ki jo morajo izvršiti vsi davkoplačevalci, ki prvič dosežejo obdavčljivo vsoto, katerih dohodki so se zvišali ali izpremenili v primerjavi z obdavčljivimi dohodki prejšnjih let. Če davkoplačevalec ne napravi prijave, bo moral plačati tretjino višji davek kot kazen.

Minister za zaklad Colombo je odpotoval v Južno Ameriko, kjer bo obiskal Argentino, Brazilijo in Peru. Minister je izjavil, da bo najpomembnejše sodelovanje na skupščini mednarodnega denarnega sklada, kjer bodo razpravljali o reformi mednarodnega plačilnega sistema, ki jo je pripravilo deset najmočnejših industrijskih držav na zadnjem zasedanju avgusta v Londonu. Na konferenci bo sodelovalo 106 držav, katerih parlamenti bodo obravnavali in glasovali o posameznih popravkih statuta sklada. V bistvu gre za pomanjkanje mednarodnih likvidnih sredstev in sedaj predlagani ukrepi predstavljajo samo prvi korak k resnejši reformi.

Minister za zunanjo trgovino Tolloy je danes prisostvoval svečanostim ob italijanskem dnevu na velesejmu v Brnu. Sestal se je s češkoslovaškim podpredsednikom vlade Krečijem, s katerim je obravnaval možnost pogodbe za industrijsko sodelovanje, ki bi predvidevala izmenjavo licenc ter sodelovanje pri raziskavah in pri izdelovanju izdelkov. Italijansko-češkoslovaški gospodarski odnosi so urejeni z dolgoročno trgovinsko pogodbo, ki bo zapadla 1969. leta, in s posebnim protokolom od letošnjega leta, ki predvideva zvišanje kontingentov za okrog 20 odstotkov. Izmenjava je dosegla 1966. leta 62 milijard lir in je sedaj med obema državama uravnovešena.

Predsednik družbe Pirelli inž. Leopoldo Pirelli je prispel v Moskvo, kjer se bo pogajal z odborom za tehniko in znanost pri predsedstvu vlade o sodelovanju glede tehnologije avtomobilskih pnevmatik.

Iz Bocna poročajo, da sta avstrijska državljana Karl Schafferer in Joerg Humer po vsej verjetnosti vpletena v resne dinamitne napade, ki so bili v zadnjem razdobju na področju Južne Tirolske. Oba so prijeli, ko sta imela pri sebi večje količine eksploziva že pripravljenega za dinamitne napade. Oba sta že večkrat bila v Bocnu, kjer sta poznala več oseb. Formalne obtožbe pa še ni in jutri zapade rok, ko bo moralo tožilstvo izdati zaporno povelje.

Nadaljuje sestavka pilotov Alitalia. Vozijo samo nekatera letala zasebnih družb. Piloti so pripravljeni v sredo odpremiti v ZDA posebno letalo, ki bo peljalo predsednika republike

V nedeljo je neodvisni sindikat voznega osebja železničarjev proglasil stavko, ki pa ni imela uspeha, ker ni bila enotna, saj se je niso pridružile vsedržavne organizacije CGIL, CISL in UIL. Zato so tudi skoro vsi vlaki redno vozili.

Sirija ne odobrava sklepov v Kartumu

DAMASK, 18. — Sirski predsednik Atasi, ki je tudi glavni tajnik stranke BAS, je prebral po radiu in televiziji izjavo, ki so jo sprejeli na drugem izrednem kongresu stranke. Izjava pravi, da je «resen odgovor na sionistično zasedbo v popolnem političnem, gospodarskem in kulturnem bojkotu držav, ki so podpirale napad». Izjava poziva množice, naj nadaljujejo borbo za prekinitev pošiljanja arabskega petroleja imperialističnim državam in naj uporabljajo to orožje v «stalni bitki». Stranka je hkrati poudarila potrebo likvidacije tujih oporišč na vsem arabskem ozemlju.

Izjava obsoja arabske sestanke na vrhu, «ki so nesposobni izpolniti težnje arabskega ljudstva po osvoboditvi in napredku». Izjava zahteva ohranitev republikanskega režima v Jemenu in izreka podporo borbi arabskega ljudstva v zasedenem Južnem Jemenu (Južnoarabska zveza).

Zatem poudarja izjava, da so ZDA, Velika Britanija in Zahodna Nemčija neposredno odgovorne za oboroževanje Izraela, in obtožuje te države, da so spodbujale na napad s svojo politično in gospodarsko podporo. Stranka se izreka za ohranitev prekinitve gospodarskih, diplomatskih in kulturnih odnosov s temi državami. Stranka zahteva tudi mobilizacijo arabske in svetovne javnosti proti sionistični, obrekovalni kampanji in se izreka za ohranitev sodelovanja s socialističnimi in napredniimi državami ter z nevezanimi državami, prijateljicami Arabcev.

Eban ponavlja izraelske zahteve po arabskem ozemlju

TEL AVIV, 18. — Izraelski zunanji minister Eban je včeraj izjavil, da je vojna med Izraelom in Arabci tlela deset let, ker «so Izrael po prejšnji vojni prepričali, naj sprejme politično rešitev, kar pa se sedaj ne bo ponovilo». Eban je dalje izjavil, da «to pot se ne bomo odpovedali plodovom zmage, razen če in dokler ne bo miru. To pot bo drugačen zemljevid Izraela.»

Nikezić se je vrnil iz Pariza

BEOGRAD — Državni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Marko Nikezić se je nocoj vrnil z uradnega obiska v Franciji. Med petdnevnim bivanjem v Franciji se je državni tajnik pogovarjal s francoskim zunanjim ministrom de Murvillom, sprejel ga je predsednik republike de Gaulle in obiskal je mesto Tour in dolino Loire, znamenito po svojih številnih srednjeveških dvorcih. Pred odhodom iz Pariza sta Marko Nikezić in Couve de Murville v skupnim razgovoru izmenjala misli o širjenju vojne v Vietnamu in drugih aktualnih mednarodnih vprašanjih. Medtem je ponovno prišla do izraza podobnost pogledov o vseh bistvenih vprašanjih. Ministra sta razpravljala tudi o vprašanju francosko-jugoslovanskih odnosov, posebno o gospodarskih in v zvezi s tem o primanjkljaju jugoslovanske trgovinske bilance in o povečanju izvoza v Francijo. Dogovorjeno je bilo, da se o tem začnejo posebni razgovori. Ministra sta razpravljala tudi o kulturnem sodelovanju, o jugoslovanski delovni sili v Franciji in o ukinitvi vizumov med obema državama.

Uradni obisk Marka Nikezića se je končal s kosilom, ki ga je priredilo združenje diplomatskega tiska. Med kosilom je Nikezić obvestil francoske novinarje o razgovorih z de Murvillom in odgovarjal na razna vprašanja, med drugim na vprašanje o stališču Jugoslavije za rešitev krize na Bližnjem vzhodu, odnosu med Jugoslavijo in Zahodno Nemčijo, o evropski varnosti in drugih.

McNamara o protiraketnem sistemu

SAN FRANCISCO, 18. — Ameriški tajnik za obrambo McNamara je govoril nocoj v San Franciscu in je sporočil, da so ZDA sklenile zgraditi omejen obrambni sistem proti balističnim izstrelkom, da se zavarujejo pred vsakim morebitnim raketnim napadom iz Kitajske. Po prvih cenitvah bodo porabili okoli pet milijard dolarjev v ta namen.

McNamara je nato izjavil, da ni nobene koristi za ZDA graditi širše obrambne sisteme proti balističnim izstrelkom, da se zavarujejo pred morebitnimi sovjetskimi jedrskimi napadi, ker bi te obrambne mreže bile neučinkovite, kakor bi bile neučinkovite podobne sovjetske obrambne mreže proti ameriški raketni ofenzivi.

Izjavil je, da tudi Sovjetska zveza gradi omejen obrambni sistem proti raketnim izstrelkom. Če bi se odločila za širšo obrambno mrežo, bi tudi ZDA razširile svojo.

OBTOŽBE AMERIŠKEGA ČASNIKARJA

Johnson je onemogočil mirovno sondiranje v Hanoju

Ameriški bombniki vedno bliže kitajski meji

WASHINGTON, 18. — Ameriški časnikar Harry Ashmore je obtožil predsednika Johnsona, da je «brutalno» onemogočil mirovno sondiranje, ki ga je v Hanoju izvedel državni departma preko njega in njegovega tovariša Williama Baggsa.

Ashmore je objavil včeraj članek, v katerem pravi, da je januarja šel skupno s Baggsom v Hanoj, kjer se je pogovarjal dve uri s Hošiminhom in z drugimi severnovietnamskimi voditelji. «Hošiminh, piše Ashmore, je pokazal pripravljenost upoštevati jasno ponudbo, ki bi slonela na zmanjšanju stopnjevanja vojne na obeh straneh. Dal je tudi navodila, naj se mu vsako zadevno sporočilo pošlje neposredno.»

Ob povratku v Washington sta Ashmore in Baggs stopila v stik s pomočnikom državnega tajnika za azijske zadeve in sta z njegovim sodelovanjem pripravila pismo, ki je kazalo spravljivost in ni zahtevalo drugega nego «vzajemno zmernost» kot prvi pogoj za ustavitev bombardiranja na severu in kot uvod v pogajanja. Pismo je podpisal Ashmore in je bilo 5. februarja poslano v Hanoj preko Kambodže, kakor je bilo dogovorjeno.

Ashmore pravi zatem, da je to sondiranje brutalno p ropadlo, še preden je bilo moč vedeti, kakšen odgovor bo dal Hanoj. Štirinajstega februarja, po začasni prekinitvi bombardiranja ob budističnem novem letu in po dvodnevnem podaljšanju prekinitve, so se letalski napadi na Severni Vietnam obnovili in razširili. Pozneje so v Hanoju sporočili, in v Washingtonu potrdili, da je Johnson poslal 2. februarja Hošiminhu poslanico nepopustljivega značaja. Poslanico so poslali 8 februarja iz Moskve, t.j. istega dne, ko je bilo prekinjeno bombardiranje, in so jo dobili v Hanoju 10., t.j. še preden je Hošiminh dobil pisma Ashmore.

Hošiminh je s svojim pismom 15. februarja zavrnil Johnsonove zahteve. Ashmore pravi, da je zaradi tega dobilo spravljivo pismo državnega departmaja negativen odgovor in Hanoj je sporočil Ashmoru in Baggsu, da je njun povratek v Hanoj nepotreben. Zatem dodaja, da nista on in Baggs nikoli govorila z Johnsonom o svojem sondiranju, toda predsednik je vedel o njunem posvetovanju z državnim departmajem po posredovanju senatorja Fulbrighta.

Ameriški bombniki so včeraj bombardirali neki most oddaljen 11 kilometrov od meje med Severnim Vietnamom in Kitajsko. To je najbližji kraj Kitajski, kar so jih ameriška letala do sedaj bombardirala. Poleg tega so letala bombardirala središče Hajfonga.

V Južnem Vietnamu je v kraju Na Trang eksplodirala bomba v ameriškem vojaškem krožku. Ranjenih je bilo 29 ameriških podčastnikov. En vietnamski civilist je bil ubit, dva pa sta bila ranjena.

Osvobodilne sile so včeraj obstreljevale z minometi ameriško topniško postojanko 48 kilometrov severozahodno od Sajgona. Ranjenih je bilo 34 ameriških vojakov. Poleg tega so osvobodilne sile razstrelile dva železniška mostova na progi Sajgon - Fan Ranag.

Indijski minister za obrambo Sing je ob povratku iz Moskve izjavil, da so možnosti za konec vojne v Vietnamu šibke.

Državni departma je danes zavrnil obtožbe, da je ameriška vlada sabotirala mirovne pobude v Vietnamu. Hkrati sporoča državni departma, da «ti ameriški državljani, ki so dali pobudo», niso bili obveščeni, da so bili istočasno uradni stiki s Hanojem po diplomatskih kanalih v Moskvi. Pomočnik državnega tajnika Bundy pa je izjavil, da je Ashmore podal «zgrešeno» poročilo o zadevi.

RIM, 18. — Podpredsednik vlade Nenni je imel na poti proti Rimu na avto cesti sonca lažjo avtomobilsko nesrečo, ko se je v njegov avtomobil od zadaj zaletel avto Mercedes. Nenni ni bil poškodovan in je lahko takoj nadaljeval pot v Rim.

Arabski načrt o Srednjem vzhodu?

KAIRO, 18. — Predsednik Naser je predsedoval sinoči seji vlade, ki je trajala dve uri in pol. Poslušali so poročila o samomoru bivšega podpredsednika maršala Amerja in o nedavnih pogovorih zunanjega ministra Riada v Moskvi in Beogradu.

Jordanski zunanji minister je zaključil danes svoje razgovore s kairskimi voditelji in je odpotoval v New York «z mirovnim načrtom za Srednji vzhod». Izjavil je, da je namen načrta doseči umik izraelskih čet z zasedenega arabskega ozemlja. Izjavil je tudi, da je zadovoljen s svojimi posvetovanji v Kairu. Obtožil je nato Izrael, da ovira povratek arabskih beguncev na zahodni breb Jordana. Dodal je, da se je do sedaj vrnilo na svoje domove komaj 13 tisoč beguncev od skupnih 170 tisoč.

PO INCIDENTU NA LONDONSKEM LETALIŠČU

Oster protest sovjetske vlade Britanske oblasti izpustile Tračenka

Britanski agenti so skušali prepričati Tračenka in njegovo ženo, naj delujeta za britansko tajno službo?

LONDON, 18. — Britanske oblasti so davi izročile sovjetskemu poslaništvu v Londonu mladega sovjetskega fizika Vladimira Tračenka, ki so ga bili v soboto s silo odpeljali iz letala, ki je imelo odpotovati v Moskvo. Po 90-minutnem pogovoru s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom, ki se je med potovanjem v New York ustavil na angleškem letališču Prestwick, je sovjetski odpravnik poslov Vasev izjavil časnikarjem: «Zadovoljni smo. Zadeva je zaključena.»

Sovjetsko poslaništvo v Londonu je sinoči objavilo izjavo, v kateri je bilo rečeno, da je Tračenko prišel v soboto v sovjetsko poslaništvo in izjavil, da je truden in da se hoče vrniti domov. Bil je zelo zmeden, tako da ni spoznal niti svoje žene in se niti ni zavedel, kje je.

Kakor zatrjujejo v britanskih krogih, so britanski policaji sumili, da hočejo Tračenka odpeljati v Sovjetsko zvezo proti njegovi volji. Zato je policija nastopila, «da Tračenku omogoči ,da svobodno izrazi svojo voljo». Preiskala sta ga zdravnik in psihiater in ugotovili so, da je bolan. Poleg tega je Tračenko izjavil, da se želi vrniti v Sovjetsko zvezo. Zaradi tega so ga izročili sovjetskemu poslaništvu. Odpotoval bo jutri zjutraj z letalom iz Londona.

Sovjetski zunanji minister Gromiko je na letališču Prestwick izjavil časnikarjem, da je zadeva zaključena. Nekateri časnikarji, ki so očitno z zadovoljstvom pričakovali oster spor med Londonom in Moskvo, so Gromika spraševali, ali ne bi ta incident lahko povzročil prekinitve odnosov med obema državama. Gromiko pa je odgovoril: «Zakaj govoriti o prekinitvi? Zakaj govoriti na tak način?»

Po Gromikovem odhodu je sovjetski odpravnik poslov Vasev izjavil časnikarjem: «Davi ob 8.45 so poklicali sovjetskega konzula v zunanje ministrstvo in mu sporočili, da so britanski zdravniki ugotovili, da je Tračenko duševno bolan. Sporazumeli smo se za njegovo izročitev in repatriacijo. Obvestil sem o tem ministra Gromika, ki je zadovoljen.»

Tiskovni ataše na sovjetskem poslaništvu je izjavil: «Naša glavna skrb je sedaj zdravstveno stanje mladeniča. Njegova žena in zdravnik poslaništva sta z njim. Po mnenju zdravnika se je njegovo stanje poslabšalo.»

Čeprav je zadeva uradno zaključena, vztrajajo zahodne agencije na tem, da je šlo za ugrabitev. Te agencije pravijo, da so v angleškem zunanjem ministrstvu «baje prepričani, da je šlo za ugrabitev, da bi ga s silo odpeljali v domovino».

Agencija Tass objavlja komentar, v katerem pravi, da je angleška policija izvršila izzivalen napad na londonskem letališču, pri čemer je bil žrtev sovjetski državljan Tračenko.

Tračenko je študiral v Anglji, ker pa je bil pri slabem zdravju, je zaprosil sovjetsko poslaništvo, naj mu omogoči čimprejšnji povratek v domovino. Ker se je ponudila priložnost povratka v Moskvo, je Tračenko šel 16. septembra na letališče in je vstopil v letalo v spremstvu svoje žene in nekaterih funkcionarjev poslaništva.

Tass dodaja, da so bila vrata letala že zaprta in motorji pognani, ko je nadzorstveni stolp sporočil, da je treba iz tehničnih razlogov odložiti odhod letala. Tedaj je prišla na letalo skupina predstavnikov angleških oblasti, ki je ukazala Tračenku, naj izstopi. Tračenko ni hotel izstopiti in policija ga je obkolila, kar je trajalo poldrugo uro. Neki funkcionar je izjavil, da ima jasen ukaz, naj prepreči odhod mladega znanstvenika in da mora po potrebi uporabiti tudi silo. In res je angleška policija uporabila silo, da iztrže Tračenka z njegovega sedeža in ga prisili zapustiti letalo. Spravila ga je v ambulanto, ki je čakala. Načelnik konzularne službe v sovjetskem poslaništvu in Tračenkova žena sta dosegla, da so ju pustili v isto ambulanto. Ko so prispeli v neko poslopje na letališču, so fizika takoj ločili od žene in od predstavnika poslaništva.

Tass omenja sovjetski protest, čudno dvodnevno obnašanje angleških oblasti in končno dejstvo, da so te morale danes dovoliti Tračenku odhod na sovjetsko poslaništvo, in zaključuje: «Na ta način se je izzivanje končalo s popolnim porazom.»

Sovjetsko zunanje ministrstvo je objavilo preko Tassa izjavo, v kateri ostro protestira zaradi nezakonitih dejanj britanskih oblasti proti sovjetskemu državljanu Tračenku, njegovi ženi, sovjetskim diplomatom in predstavnikom Aeroflota. Sovjetska vlada odločno zavrača lažne izmišljotine britanskih oblasti in pričakuje, da bo britanska vlada takoj in neovirano dovolila odhod Tračenka in njegove žene v Sovjetsko zvezo.

Izjava pravi zatem, da so britanski agenti skušali prepričati Tračenka, naj dela za britansko tajno službo in naj se ne vrne v SZ. Tudi njegovi ženi so predlagali, naj se ne vrne v Sovjetsko zvezo, kar pa je odločno odbila. Izjava pravi tudi, da je na letališču bilo veliko število časnikarjev in mnogo policijskih funkcionarjev, kar potrjuje, da je šlo za že prej organizirano izzivanje, da bi spodkopali razvoj odnosov med obema državama.

Nocoj so poklicali v Moskvi britanskega odpravnika poslov v zunanje ministrstvo in mu prebrali izjavo sovjetskega zunanjega ministrstva.

Ultimat plačancem v Kongu

KINŠASA, 18. — Kongoški predsednik Mobutu je izjavil, da so dali tujim plačancem v vzhodnem Kongu tri dni časa za odhod. Na podlagi resolucije, ki so jo sprejeli na konferenci organizacije afriške enotnosti, bodo navezali stike s plačanci po neki mednarodni organizaciji za njihovo evakuacijo. Mobutu je izjavil, da so se pogajanja s poveljnikom plačancev že začela preko Rdečega križa. Če bodo plačanci po treh dneh še vztrajali, da ostanejo v Kongu, ne bo druge izbire nego uporaba orožja proti njim.

DANES SE ZAČNE REDNO ZASEDANJE SKUPŠČINE OZN

Absolutna prednost razpravi o stanju na Srednjem vzhodu

Iraški in sovjetski delegat o nalogah skupščine

NEW YORK, 18. — Glavna skupščina Združenih narodov se je danes sestala na izredni seji v zvezi s Srednjim vzhodom in sklenila prepustiti to vprašanje z absolutno prednostjo rednemu zasedanju, ki se bo začelo jutri.

Za ta sklep je glasovalo 93 delegatov, uprl se ni nobeden, trije pa so se vzdržali. Zadevno resolucijo je predložil avstrijski delegat tudi v imenu Finske in Švedske. Resolucija ugotavlja, da med dvomesečno prekinitvijo zasedanja ni bilo moč najti rešitve krize.

Takoj po glasovanju je govoril iraški delegat, ki je poudaril, da se je izredno zasedanje skupščine odreklo svoji odgovornosti, in je dodal: «Kako je mogoč mednarodni red, če se dovoljuje neki državi članici z eno ali drugo pretvezo, da sproži napad na drugo državo, zasede njeno ozemlje in vztraja pri tej zasedbi, da jo potem izkorišča za izsiljevanje političnih in ozemelj. skih koristi. Izraelski voditelji vedno govorijo o pogajanjih, toda hkrati poudarjajo, da se o nekaterih stvareh ne da pogajati (kakor o prihodnosti Jeruzalema in o nekaterih delih sirskega ozemlja). Naloga OZN je imeti poglavitno vlogo v tej krizi, ki naj bo v skladu z listino OZN in z načeli pravičnosti.»

Sovjetski delegat Fedorenko je poudaril, da ima glavna skupščina dolžnost izbrisati posledice izraelskega napada in doseči umik izraelskih čet z arabskega ozemlja. Obtožil je izraelske voditelje da nesramno izzivajo OZN, ker se nočejo prilagoditi resolucijam skupščine o Jeruzalemu. Poudaril je, da izraelski voditelji ne bi mogli tako ravnati brez imperialistične podpore ZDA in drugih držav NATO, zlasti Velike Britanije in Zahodne Nemčije. Poudaril je tudi, da ZDA in njihovi zavezniki v NATO podpirajo Izrael z namenom, da bi osibeli osvobodilna gibanja arabskih držav.

Tunizijski predstavnik se je zavzel za rešitev, «ki naj vsestransko upošteva to vprašanje in ki naj ne sprejme niti v najmanjši meri dejanskega stanja, ki je bilo ustvarjeno s silo».

Izraelski predstavnik Rafael je dejal, da bi morala Sovjetska zveza «namesto znašati svojo jezo na Izrael, pripisati neuspeh svoje politike na Srednjem vzhodu tistim, ki so si zamislili to politiko, in arabskim državam».

Ob zaključku seje je predsednik sku[illegible]ine ugotovil dva temeljna činitelja: nujnost rešitve in dejstvo, da je naloga OZN iskati to rešitev.

Še pred zaključkom seje je govoril ameriški delegat Goldberg, zatem pa je izraelski delegat sporočil, da je glasoval za resolucijo, ki predaja zadevo rednemu zasedanju, toda ker so se pokvarili elektronski stroji, so registrirali, kakor da se je vzdržal.

Skupina 80 ameriških osebnosti s področja znanosti, šolstva, literature, umetnosti in uprave, med katerimi je 16 Nobelovih nagrajencev, je pozvala ameriško vlado, naj se v okviru Združenih narodov ali drugje potrudi, da «pripravi arabske države na neposredna pogajanja z Izraelom za sporazumno rešitev spora na Srednjem vzhodu».

Podpisniki izjave sicer podpirajo pet točk, ki jih je Johnson objavil 19. junija, toda priporočajo, naj se «ta ameriška politika okrepi in naj se nadaljuje v notranjosti in zunaj Združenih norodov».

Podpisniki trdijo, da mir in varnost prepovedujeta vsak povratek k prejšnjemu stanju, in dodajajo, da je «varnost Izraela povezana z varnostjo ZDA».

POSLEDICE «ŠPORTNE» ZAGRIZENOSTI

Demirel odložil odhod v Moskvo zaradi krvavih spopadov v Kaiseri

Zaradi spornega gola se je vnel pretep, ki je povzročil 44 mrtvih in nad 600 ranjenih - Včeraj so demonstranti razbili več trgovin in zažgali en hotel Policijska in vojaška ojačenja

ANKARA, 18. — Predsednik turške vlade Demirel, ki je imel odpotovati danes v Moskvo na uraden obisk, je sklenil odložiti potovanje za 24 ur, ker je danes predsedoval izredni seji ministrskega sveta v zvezi z včerajšnjimi dogodki v kraju Kaiseri, kjer so med nogometno tekmo nastali neredi, katerih posledica je bila 40 mrtvih in 6000 ranjenih.

Kaiseri je majhno mesto v Anatoliji. Tu se je igrala nogometna tekma med moštvom iz tega mesteca in moštvom bližnjega kraja Sivas.

Neredi so nastali, ko je moštvo iz Kaiseri napravilo gol. Prebivalci kraja Sivas, ki so v velikem številu prišli na stadion, so začeli metati kamenje na bližnje tribune. prebivalci iz Kaiseri so reagirali na enak način in v kratkem je nastal splošen pretep. Policija je skušala napraviti red, toda bila je prešibka. Najhujše se je zgodilo, ko se je ogromne množice polotila panika in ko so ljudje začeli trumoma bežati proti izhodu. Mnogo jih je bilo poteptanih do smrti. Tudi pred stadionom se je spopad nadaljeval. Več avtomobilov je bilo prevrnjenih in poškodovanih.

Toda duhovi se še niso pomirili. Danes so nastali novi neredi. Zvedelo se je, da je večina žrtev doma iz Sivasa. Danes je okoli 3000 prebivalcev tega kraja demonstriralo po ulicah. Napadli so trgovine in stanovanja oseb, ki so rojene v Kaiseri. Množica je začela razbijati izložbena okna trgovin in je nato vdrla v trgovine ter vse uničila. Zažgali so velik hotel, ki je last bogatega trgovca iz Kaisera. Prebivalci krožijo po ulicah in zahtevajo vrnitev trupel svojih someščanov, ki so še v kapeli v Kaiseri. V mesto so poslali policijska in vojaška ojačenja.

V Kaiseri ni bilo incidentov, toda je zelo napeto. Policija je obkolila bolnišnico in razne zbirne centre, ker se boji, da bi sorodniki žrtev izvršili napad, ker niso še dobili novic o usodi svojcev.

Notranji minister je izjavil, da je incidente povzročila skupina mladeničev iz Sivasa, ki so začeli metati kamenje, ko je nasprotno moštvo napravilo gol. Prebivalci iz Kaisera so reagirali, vdrli na igrišče in napadli nasprotnike. Rezultat spopadov je nad 40 mrtvih in nad 600 ranjenih. Razen nekaterih izjem so vsi mrtvi in ranjeni stari od 20 do 30 let. Nekateri so hudo ranjeni.

Športni ravnatelj moštva v Sivasu pa trdi, da so incidente povzročili prebivalci iz Kaiseri in da je prišlo iz Sivasa samo 300 ljudi, ki da so jih policaji preiskali, preden so jih pustili na stadion.

Ni še znano, kdaj bo predsednik vlade Demirel odpotoval v Moskvo.

Prepovedan film «Kitajska ni daleč»

RIM, 18. — Cenzura je prepovedala predvajanje filma «Kitajska ni daleč» režiserja Maria Bellocchija, češ da nasprotuje morali. Režiser je izjavil, da je pričakoval nekaj takega in da je treba ukiniti preventivno cenzuro. Film je dobil na festivalu v Benetkah prvo posebno nagrado razsodišča, poleg tega pa še nagrado mednarodne kritike.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23,1 stopinje, najnižja 16,5, ob 19. uri 21,4, zračni tlak 1014,4 stanoviten, veter 3 km severozahodnik, vlaga 58 odst., nebo 3 desetinke pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 22 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 19. septembra
Vitograd
Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.10. Dolžina dneva 12.23. Luna vzide ob 19.38 in zatone ob 7.16.
Jutri, SREDA, 20. septembra
Brane

SESTANEK KOMISIJE POKRAJINSKEGA SVETA ZA SPLOŠNE ZADEVE

Zaključena razprava o petletnem deželnem gospodarsko-socialnem načrtu

Pozitivna ocena s konkretnimi kritičnimi pripombami osnutka načrta deželne uprave svetovalcev Cellija (KD) in Mianija (PSU)

Na sedežu pokrajinske uprave se je pretekli teden pod predsedstvom pokrajinskega predsednika dr. Savone sestala stalna svetovalska komisija za splošne zadeve, ki je zaključila razpravo o osnutku načrta gospodarskega in socialnega razvoja Furlanije - Julijske krajine za petletje 1966-1970, ki ga je pripravila deželna uprava. Na prejšnji seji komisije so posegli v razpravo in kritično ocenili osnutek načrta svetovalci opozicije. Včeraj pa so o tem govorili svetovalci strank odbora. Za krščansko demokracijo je namesto načelnika skupine demokristjanskih svetovalcev Coslovicha, ki je odsoten, govoril svetovalec Celli. Ta je izrazil zadovoljstvo predvsem na dejstvo, da deželno načrtovanje predstavlja osnovo za uresničitev vskladnega načrta gospodarskega in socialnega življenja Furlanije - Julijske krajine.

Potem ko se je skliceval na resolucijo, ki jo je v tem pogledu sprejel pokrajinski svet, ter izjavil, da se popolnoma strinja z vsebino poročila predsednika dr. Savone, ki ga je podal ob začetku dela komisije, je Celli poudaril veljavnost načrtovanja, pri katerem neposredno sodeluje vse prebivalstvo. Čeprav so bila do sedaj izrečena tudi nekatera kritična mnenja, je nadaljeval Celli je treba to tolmačiti kot pravične zahteve, ki izražajo zavzetost za splošne potrebe prebivalstva v okviru celotne dežele.

Nadalje je svetovalec Celli obrazložil stališče njegove stranke glede gradnje stanovanj ter je poudaril, da gospodarsko načrtovanje se ne sme oddaljiti od urbanistične ureditve, in to predvsem pri določevanju področij za industrijske gradnje. V tej zvezi je Celli dejal, da bo lahko začrtana struktura Trst-Gorica-Videm omogočila temu področju osnovne pogoje za povezavo med stanovanjskimi središči in kmetijskim področjem. Zaključil je z izjavo, da je deželno načrtovanje koristno tudi zaradi dejstva, ker stremi za tem, da ustvari med prebivalstvom zavest skupnosti.

Vodja skupine svetovalcev združene socialistične stranke Miani je v začetku svojega govora poudaril, da je PSU ponosna, da se sedaj uresničuje najbolj važen cilj koalicije leve sredine, se pravi, da se uresničuje načrtovanje, ki bo omogočilo vskladen razvoj družbe. Miani je poudaril, da razprava na pokrajinski ravni ima posredovalni namen.

Nadalje je svetovalec Miani dejal, da je treba vrniti Trstu vlogo mednarodnega posredovalca ter poudaril, da za dosego tega ne zadostujejo samo načelne napovedi, marveč je treba doseči ta smoter v skladu s potrebnimi instrumenti in infrastrukturami. Govoreč o integraciji Trsta z ostalimi deli dežele je svetovalec Miani izjavil, da to se ne sme uresničiti na nižji ravni, in sicer upoštevajoč sedaj razliko med relativnim propadanjem Trsta in tako imenovano zaostalostjo Furlanije. V tem pogledu je zahteval, da je treba dati Trstu vlogo trgovskega in prometnega središča, kot naravnemu izhodišču za celotno podonavsko področje.

Potem ko je analiziral postavke o prebivalstvu, o zaposlenosti in o splošnih težnjah za zagotovitev dela, o področni ureditvi ter o namenih za dosego smotrov na raznih socialno-gospodarskih področjih, je svetovalec obravnaval predvsem vprašanje delovne sile in politike socialnih obveznosti. V postavki «zdravstvena politika» je Miani ugotovil neskladnosti med zakonom za vsedržavno zdravstveno reformo, vsedržavnim načrtovanjem in deželnim načrtovanjem, ter je poudaril, da deželni načrt ne predvideva denarnih sredstev za uresničitev načrta o bolnišniških gradnjah. Poleg tega je ugotovil tudi pomanjkljivosti v osnutku načrta glede razmerja zdravnik-bolnik-osebje, in poudaril, da ni mogoče načrtovati zdravstvo, ne da bi statistično poznali število obolјenj in opisa bolezni v deželi, v odnosu do vpliva osnovnih zdravstvenih središč in socialno-gospodarskih področij. O vprašanju krajevnih zdravstvenih enot je svetovalec ugotovil, da načrt ne pojasnjuje, kaj so te enote, ter še ni bil sprejet zakon o bolnišniški reformi.

Svetovalec je poudaril, da sta v okviru zakona Mariotti neobhodno potrebna načrt za deželni zdravstveni razvoj in deželni svet za zdravstvo. Ko je svetovalec Miani govoril o šolski politiki in o strokovni izobrazbi, je dejal, da se ne strinja z nakazili za tržaško univerzo, ki so preskromna zlasti v zvezi z nakazilom, ki je bilo določeno za ustanovitev fakultete za jezike v Vidmu.

Glede tržaškega pristanišča je svetovalec Miani izrazil željo, da bi Trst pridobil v okviru EGS enake ugodnosti kot jih ima Hamburg, ter da je treba industrijski področji Ausa-Corno in Tržiča vključiti v tržaško mednarodno gospodarstvo. Nato je poudaril, da je treba okrepiti tržaške pomorske proge in razne železnice s področij, ki težijo na tržaško pristanišče. V okviru industrijskega razvoja je svetovalec Miani dejal, da bi morali vključiti tržaško industrijsko pristanišče v območje pristaniške ustanove ter razširiti pristojnosti pristaniške uprave tudi na Tržič. Nato je ugotovil, da petletni načrt ne omenja možnosti gradnje protosinhrotrona v Doberdobu.

Sledila je zaključna razprava, v katero so posegli mnogi svetovalci, nakar je predsednik dr. Savona, potem ko je omenil, da se morajo ugodnosti posameznih pokrajin prenesti na celotno deželo, zaključil, da se pokrajinska uprava obvezuje, da bo poslala zahteve Trsta v proučitev stalnemu posvetovalnemu odboru.

Prednostna lestvica učiteljev osnovnih šol

Šolski skrbnik sporoča, da je od 15. septembra na oglasni deski na vpogled prednostna lestvica učiteljev osnovnih šol, ki niso v staležu. Prizadeti učitelji lahko vložijo priziv glede točkovanja v roku 5 dni.

Sestanek deželnega posvetovalnega odbora za gospodarski razvoj

Včeraj popoldne se je pod predsedstvom deželnega odbornika Stopperja sestal stalni posvetovalni odbor za deželno načrtovanje, ki je začel s splošno razpravo o osnutku načrta za gospodarski in socialni razvoj v naši deželi, ki so ga sestavili uradi za deželno načrtovanje pri predsedstvu deželne uprave. Odbornik Stopper je poudaril, da so te diskusije v okviru stalnega odbora velike važnosti, ker bodo služile kot napotila pri dokončni sestavi načrta.

V diskusiji so se nato oglasili zastopnik Italijanske konfederacije za trgovino in turizem geom. Geppi, ki je med drugim omenil razdrobljenost trgovin in poudaril, da v osnutku ni nakazana pot za ureditev tega vprašanja. Glede turizma pa je pripomnil, da je treba vsa mesta v deželi Furlanija - Julijska krajina šteti kot centre tranzitnega turizma. Nato je predsednik pokrajine dr. Savona v diskusiji omenil zlasti vprašanje oskrbe v bolnišnicah ter javnih del in cest. Ob koncu pa je navedel stališča, ki so jih razne stranke v pokrajinskem svetu zavzele do načrta za gospodarski razvoj. Omenjeni odbor se bo ponovno sestal v ponedeljek.

DANES NA SEJI DEŽELNEGA SVETA

Diskusija o zakonskih osnutkih ter odgovori in interpelacije

Zakonski osnutki se nanašajo na tehnični zemljevid dežele, na spremembo zakona št. 13 in na ukrepe za razvoj žlahtnih kultur

Danes dopoldne bo spet seja deželnega sveta. Na dnevnem redu so najprej odgovori na vprašanja nekaterih svetovalcev, nato pa interpelacije in diskusija o treh osnutkih zakonov. Prvi osnutek zakona se tiče izdelave tehničnega zemljevida naše dežele, drugi spremembe deželnega zakona štev. 13 od 20. junija, tretji pa ukrepov za razvoj žlahtnih kultur.

O važnosti, ki jo polaga deželna uprava izdelavi tehničnega zemljevida dežele Furlanije - Julijske krajine, smo pred kratkim že pisali. Pristojni organi poudarjajo, da niti sedanje katastrske mape niti vojaški zemljevid ne morejo služiti kot podlaga za temeljite študije ter izdelavo načrtov za urbanistični industrijski in socialni razvoj. Za izdelavo novega zemljevida z merilom 1:10.000 predvidevajo izdatek 100 milijonov lir v letošnjem letu, v prihodnjih dveh letih pa skupno 400 milijonov lir.

Drugi zakonski osnutek se nanaša na malenkostne spremembe v deželnem zakonu za šolske gradnje.

Glede zakonskega osnutka za razvoj žlahtnih kultur poročevalec De Biasio pripominja, da ima zakon programski značaj, ker upošteva sedanje ekonomsko stanje kmetijstva v naši deželi in nakazuje smernice delovanja za razvoj kmetijstva in za njegovo specializacijo. Državni zakon štev. 910 od 27. oktobra 1966 (Zeleni načrt) predvideva namreč prispevke na vloženi kapital samo za nekatere vrste žlahtnih kultur, zlasti za oljke, trte, pomaranče, limone in nekoliko za sadna drevesa, ne prideta pa v poštev vrtnarstvo in cvetličarstvo. Zaradi tega je predloženi deželni zakonski osnutek nekakšno dopolnilo vsedržavnega zakona, ker predvideva prispevke tudi za razvoj cvetličarstva in vrtnarstva.

V filobusu so padli

Ko se je s Senenega trga s filobusom proge štev. 19 zavozil v Drev. D'Annunzio, je moral šofer pred nekim zebrastim prehodom hitro zavreti, da bi se izognil trčenju v pešca. Zaradi nenadnega sunka so v notranjosti javnega sredstva izgubili ravnotežje in padli trije potniki. Z rešilnim avtom so odpeljali v bolnišnico 62-letno gospodinjo Pierino Fonda vd. Lozej iz Ul. Matteotti 17, ki se je pobila po kolenih, 57-letnega sela Gioacchina Dagostinija iz Ul. Pier della Francesca 12 zaradi rane po ustnicah in 41-letno hišno Eldo Braico por. Jugovaz z Opčin, Doberdobska ulica 1, ker se je pobila po levi rami. Vsem trem ponesrečencem so v bolnišnici dali prvo pomoč in se bodo morali zdraviti od dveh do največ 15 dni.

Trčila je v lambretista

Mlada šoferka je sinoči v Ul. Benussi na vogalu Ul. Flavia povozila lambretista. 30-letni delavec Domenico De Lucia iz Ul. Belpoggio 6 se je na lambreti TS 29160 peljal iz Žavelj proti Trstu, na omenjenem križišču pa ga je podrla 20-letna gospodinja Bruna Jarc por. Čuk iz Trebč 85, ki je po Ul. Benussi privozila z avtom «giulia» TS 58053. Pri nesreči se je De Lucia pobil in ranil po glavi, desnem sencu in ličnici, dasnem kolenu, levi roki, prsih in nogah ter izgubil spomin. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico in sprejeli na nevrokirurški oddelek. Zdraviti se bo moral od 9 do 30 dni. Istočasno so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico tudi Jarčevo. Pri trčenju se je namreč v notranjosti svojega avta pobila po levi roki in rami. Njej so dali samo prvo pomoč in jo nato odslovili s prognozo okrevanja v 5 dneh.

Posvet prosvetnih delavcev SPZ

Na sedežu Slovenske prosvetne zveze je bilo sinoči posvetovanje prosvetnih delavcev, katerega so se poleg članov glavnega odbora SPZ udeležili tudi predsedniki in zastopniki skoraj vseh v SPZ včlanjenih prosvetnih društev na Tržaškem, Goriškem tudi iz Beneške Slovenije.

Dnevni red je obsegal razpravo o nalogah SPZ in posameznih društev v zvezi z vpisovanjem otrok v slovenske šole ter v zvezi s pridobivanjem abonentov za novo sezono Slovenskega gledališča, razpravo o okvirnem načrtu prosvetnih prireditev v sezoni 1967-68, poročilo o izdaji kulturno-prosvetnega almanaha v prihodnjem letu ter razno.

Posamezna poročila so potem, ko je predsednik SPZ dr. Hlavaty pozdravil vse prisotne, podali Tončka Čokova in Edmund Košuta o šolstvu, Filibert Benedetič o gledališču, Edvin Švab in Gorazd Vesel o programu za novo sezono, Miro Kapelj o almanahu.

V razpravi so padli predlogi o še drugih nalogah SPZ zlasti v zvezi z raznimi pomembnimi narodnimi in kulturnimi obletnicami, številni zastopniki društev pa so obravnavali še druga aktualna vprašanja splošnega in društvenega značaja.

Na poziv predsednika dr. Roberta Hlavatyja so prisotni z enominutnim molkom počastili spomin dveh nedavno umrlih uglednih kulturno - prosvetnih delavcev, učitelja in publicista Janka Furlana ter pisatelja Vladimira Bartola. Več bomo o tem posvetovanju pisali v prilogi «Prosveta», ki bo izšla prvo nedeljo v oktobru.

V ČASNIKARSKEM KROŽKU

Okrogla miza o turizmu v deželi

V prostorih Časnikarskega krožka na Korzu Italia bo jutri ob 18. uri okrogla miza posvečena temi «Petnajst let turističnega delovanja v deželi in realizacije, dosežene na tem področju». Prireditev spada v okvir slovesnosti, s katero bo Skal Club za Furlanijo-Julijsko krajino proslavil 15-letnico svojega obstoja.

Žena tajnika Kmečke zveze in našega sodelavca tovariša Lucijana Volka, Neva, je v teh dneh rodila krepko hčerkico. Srečnima roditeljema iskreno čestitamo, novorojenki pa želimo zdravja in sreče v življenju.

Včeraj sta vstopila v zakonski stan Dario Rinaldi, načelnik tiskovnega urada pri deželni upravi in gdč. Mario Gabriella Gianetti. Mladima zakoncema želijo obilo zadovoljstva v zakonu kolegi Primorskega dnevnika.

Gledališča

VERDI

Na odru gledališča Verdi se nadaljujejo predstave glasbene komedije «La voce dei padroni» z Alighierom Noschesejem.

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23-988) se nadaljuje prodaja vstopnic za nocojšnjo prestavo ob 21. uri in za naslednje predstave.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne srednje šole «Fran Levstik» na Proseku obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto vsak dan od 9. do 12. ure. Vpisovanje se zaključi 25. septembra.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini, obvešča da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto vsak dan od 9. do 13. ure. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Na znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi razrede klasične gimnazije in liceja, je vpisovanje za šolsko leto 1967-68 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella 13-1. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Vpisovanje za šolsko leto 1967-68 v Državni trgovski tehnični zavod «Žiga Zois» s slovenskim učnim jezikom, Trst, Vrdelska cesta 13-1 je vsak dan od 10. do 12. ure.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Rojan, Ulica Montorsino 8, obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto dnevno od 9. do 12. ure do 25. septembra.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Ul. Caravaggio 4, obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto vsak dan od 9. do 12. ure. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Vpisovanje na slovensko učiteljišče v Trstu je do 25. septembra.

ZVEZA PARTIZANOV ANPI

sporoča vsem bivšim borcem, ki še niso izpolnili vprašalnih pol, da to nemudoma store in jih oddajo na sedežu ANPI, Ul. Zonta 4/I. Urniki uradov: od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

Odbor

VČERAJ NA TRŽAŠKI UNIVERZI

80 znanstvenikov na simpoziju o geofiziki in računskih strojih

Danes bosta tržaška znanstvenika poročala o delovanju geofizikalnih naprav v jami pri Briščikih

Včeraj se je začel na tržaški univerzi četrti mednarodni simpozij o teoretski geofiziki in uporabi elektronskih računskih strojev. Na kongresu sodeluje 80 znanstvenikov iz ZDA, Velike Britanije, Zahodne in Vzhodne Nemčije, Izraela, Češkoslovaške, Francije, Belgije, Mehike, Danske, Kanade, Sovjetske zveze, Španije in Japonske. Simpozija se bo udeležilo tudi 12 italijanskih znanstvenikov iz tržaške, bolonjske in barijske univerze ter en predstavnik središča za študije in raziskave rudarske sekcije podjetja AGIP iz Milana.

Še pred uradnim sporedom je spregovoril Američan Frank Press z geološkega in geofizičnega inštituta iz massachussetske univerze. Govornik je obravnaval izredno zanimivo temo, ki zelo leži na srcu Američanom in ki zadeva proučevanje raznih naravnih pojavov s pomočjo statistike, in sicer z računskimi stroji. Tema ameriškega predavatelja je bila naslednja: «Najvzornejši model Zemlje, ki se ga utegne pojasniti v zvezi z njenimi elastičnimi ter še posebej potresnimi pojavi, po več kot milijonskih poskusih na podlagi pridobljenih podatkov.» V bistvu je ameriški učenjak hotel prikazati nujnost elektronskih strojev, ki v razmeroma kratkem času posredujejo rezultate številnih merjenj.

Na včerajšnjem jutranjem zasedanju simpozija, ki mu je predsedoval dr. Keillis Borok, član sovjetskega geofizičnega odbora znanstvene akademije iz Moskve, so nastopili: Američan Robert Poinney z geološke fakultete Princeton University, Mehikanec Herrera z geofizičnega inštituta mehiške narodne univerze ter Čehoslovak Ota Kulhanek z geofizičnega inštituta praške univerze.

Dela simpozija so se nadaljevala popoldne pod predsedstvom izraelskega učenjaka Khain Pekerisa. V diskusijo so posegli Angleža Murel in Digby iz londonske univerze in Američan Mac Cany iz observatorija kolumbijske univerze.

Na današnjem sporedu so prispevki petih Američanov in dveh Japoncev ter enega Izraelca.

Zelo zanimivo pa bo poročilo profesorice Marie Bossi-Zadro in prof. Michela Caputo. Ta je skupaj s prof. Antoniom Marussijem pravzaprav pripravil simpozij, ki je sedaj v teku.

Tržaška znanstvenika bosta poročala o analizah podatkov, ki so jih dobili z zelo občutljivimi inštrumenti v globini jame pri Briščikih. Gre za prosta zemeljska nihanja, ki jih je povzročil čilski potres leta 1960. Prof. Marussi pa bo drevi poročal tisku o geofizičnih napravah v tej jami.

Tu naj omenimo še, da sta v jami pri Briščikih dve vodoravni nihalni napravi, ki merita vsaka 90 metrov in ki spadata med največje na svetu. S posebnimi napravami so omogočili, da ti aparati sprem- ljajo potresne sunke iz vseh delov sveta. Zato so tržaški znanstveniki utegnili zabeležiti potresne tresljaje iz Čila, ki so vplivali na občutljive inštrumente, kot če bi nekdo udaril v bližini na zvon. Tedaj so nihanja na aparatih trajala tri dni in pol.

Vprašanje svetovalca dr. Dolharja o ustrahovanju staršev slovenskih šoloobveznih otrok

Občinski svetovalec Slovenske skupnosti dr. Dolhar je poslal županu inž. Spacciniju vprašanje v zvezi z nedopustnim primerom izsiljevanja in ustrahovanja slovenskih staršev, ki pošiljajo otroke v slovenske šolo v Ul. Donadoni. Vprašanje se glasi:

Gospod župan,

nujno bi rad zvedel, ali odgovarja resnici časopisna vest, po kateri naj bi osebje didaktičnega ravnateljstva iz Ulice Donadoni poizvedovalo po vpisu otrok v slovensko šolo, in sicer:

1. Rad bi vedel ali se vsa didaktična ravnateljstva zanimajo za vpis v šolo šoloobveznih otrok;

2. ali tudi slovenska didaktična ravnateljstva pošiljajo vabila za vpis v šolo vsem otrokom italijanske in slovenske narodnosti. Ker smatram takšno ravnanje za moralni pritisk na starše šoloobveznih otrok, vas prosim, da nujno poizveste o tem ravnanju in da ukrepate v skladu z demokratičnimi načeli.

Krvodajalcem v službi en dan počitka ko oddajo kri

V Uradnem vestniku št. 189 z dne 29. julija 1967 je bil objavljen zakon št. 584 z dne 13. julija 1967, ki določa, da ima vsak krvodajalec pravico do enega dneva počitka vsakič, ko mu odvzamejo kri, bodisi za neposredno transfuzijo, ali pa tudi za njeno uporabo pri laboratorijskih odnosno splošno zdravstvenih raziskovanjih. Če je krvodajalec v delovnem razmerju in daje svojo kri brezplačno, ima pravico, da tisti dan izostane z dela, vendar mu bo delodajalec izplačal dnevnico, ki mu jo bo pozneje povrnil Zavod za zavarovanje proti boleznim, pri katerem je delojemalec vpisan. Država bo zopet s svoje strani povrnila zavodu izdana sredstva, in sicer je že dala v ta namen v vsakoletni proračun ministrstva za delo in socialno skrbstvo postavko 100 milijonov lir. V roku treh mesecev po uveljavitvi zakona bo ministrstvo za delo in socialno skrbstvo izdalo ustrezen pravilnik za izvajanje zakonskih določb.

Z avtom podrl vajenca

Na nevrokirurški oddelek bolnišnice so včeraj opoldne sprejeli na zdravljenje 18-letnega elektriškega vajenca Giorgia Pascuta iz Ul. Apiari 10. Fant je imel rane po desnem sencu, levi obrvi in levem gležnju ter udarce po spodnjih udih. Pascut, ki se bo moral zdraviti od 15 do 30 dni, je malo prej v Ul. Piccardi na vogalu Ul. Gambini postal žrtev prometne nesreče. Peljal se je na motornem kolesu navzdol po Ul. Piccardi, na omenjenem vogalu pa je vanj z avtom TS 81645 trčil 70-letni Mario Rusca iz Ul. Vignola 12, ki je po Ul. Gambini vozil proti Ul. Rossetti. Rusca je mlademu ponesrečencu priskočil na pomoč ter ga s svojim avtom odpeljal v bolnišnico.

SEJA ZVEZNIH ORGANOV PARTIJE

Resolucija KPI ugotavlja resno gospodarsko krizo

Resolucija ugotavlja tudi važnost nastopa proti kongresu NATO v Trstu - Priprave za proslavo 50-letnice Oktobrske revolucije

Na zadnji seji federalnega odbora in federalne nadzorne komisije KPI na kateri je bilo govora o gospodarskih vprašanjih mesta, borbi za mir, praznovanju 50. obletnice oktobrske revolucije ter o raznih organizacijskih vprašanjih, je bila po obširni razpravi sprejeta resolucija, ki pravi da grožnja po zapori podjetja «Lucky Shoe», borba delavcev v podjetju «Stabilimenti Meccanici Triestini», nedopustna kršitev osnovnih demokratičnih pravic v Italcementi, vedno manj naložb in dela v javnih ustanovah, zmanjšanje pristaniškega prometa zaradi krize na Bližnjem vzhodu, postavljajo na dnevni red resno gospodarsko krizo mesta in pokrajine.

Resolucija nadalje pravi, da tržaški komunisti pozdravljajo delavce, ki se borijo za svoje pravice, in se obvezujejo da bodo organi federacije vložili vse svoje sile za postavitev enotnih zahtev pri vladi, za popolno in takojšnjo uresničitev obveznosti, ki si jih je prevzela do Trsta, za revizijo dosedanje gospodarske politike do našega mesta, da se zagotovi delo z novimi pobudami in naložbami, da bodo zajamčile čim večjo zaposlitev delovne sile. Potrebno je, da se to uresniči v okviru sedanje boljše gospodarske konjunkture v državi, ker grozi, da tudi tokrat Trst ne bo imel ničesar od tega.

Resolucija poudarja veliko važnost protesta mladine, stranke in antifašistov proti kongresu rezervnih častnikov NATO, ki so ga izzivalno priredili prav v Trstu. Federacija KPI poziva vse demokrate, naj zaostrijo borbo proti ameriškemu imperializmu, proti napadu v Vietnamu in na Bližnjem vzhodu, za dosego nove zunanje politike miru ter za odpravo vojaških služnosti v deželi.

V tej borbi, je nadalje rečeno v resoluciji, je zelo važna pobuda federacije komunistične mladine v Trstu, ki so jo z navdušenjem sprejele mnoge druge italijanske federacije, da bo mladina 23. in 24. septembra darovala kri za ranjene vietnamske partizane in vietnamsko civilno prebivalstvo.

Nadalje resolucija govori o uspehu praznikov komunističnega tiska, katerih se je udeležilo na tisoče Italijanov in Slovencev, ki so se pridružili pobudam partije, ter poziva vse, naj bodo složni in naj se še z večjo vnemo lotevajo borbe za izboljšanje gospodarskega položaja mesta, za mir in socializem.

Na sestanku so odobrili sklep tajništva o začetku praznovanj 50. obletnice oktobrske revolucije. Priredili bodo vrsto predavanj o Sovjetski zvezi, katere bo imel prof. Sema, ki se je pravkar vrnil s študijskega potovanja po Sovjetski zvezi.

«Navalgiuliano» gradi še štiri ladje za oceanski ribolov

Trem ladjam za ribarjenje na oceanih «Selene», «Oceanus» in «Esperide», ki jih je tukajšnja ladjedelnica «Navalgiuliano» pred kratkim zgradila za «Società per la Pesca Oceanica», se bodo v prihodnjih mesecih pridružile še štiri enake enote. Ladjedelnica bo namreč prve dni oktobra izročila družbi ladjo «Mare Frigoris», kmalu nato bodo v njenem obratu splavili podobno ladjo «Mare Serenitatis», do aprila odnosno do septembra prihodnjega leta bodo zgradili za istega naročnika še dve enaki ladji, tako da bo število teh enot, ki lahko sprejmejo do 280 ton rib, narastlo na 7. Družba, ki je naročila serijo ladij v tržaškem obratu, ima svoj sedež v Las Palmas na Kanarskih otokih, ladje pa ribarijo na odprtem oceanu pred zahodnoafriško obalo.

V nedeljo pri Fojdi partizanska svečanost

Partizansko združenje ANPI iz Vidma priredi v nedeljo, 24. t. m. proslavo v počastitev spomina devetih neznanih partizanov, ki so jih Nemci septembra 1944 zažgali v revni hišici ob Bregu (Costalunga) pri Fojdi.

Pred spominsko ploščo, vzidano v pročelju obnovljene hiše, se bodo zbrali pripadniki odporniškega gibanja iz Furlanije, da počastijo spomin devetih partizanov, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi za svobodo.

Ob 9.15 se bodo udeleženci proslave zbrali na trgu v Fojdi in nato odšli v Costalungo, kjer bo ob 10.30 maša in govor.

SLUČAJNO GA JE NAŠEL KARABINJERSKI PATRULJNI ČOLN

Nezavesten ležal v čolnu prepuščen morskim valovom

Nesrečnik se je odpravil ribarit, ko ga je v čolnu zadel mrtvoud in je izgubil zavest

Karabinjerji so predvčerajšnjim zjutraj sredi tržaškega zaliva rešili priletnega moškega, ki se je onesvestil v svojem čolnu, s katerim se je podal na morje ribarit.

64-letni kotlar Elio Desiot iz Ul. Giovanni Bosco 25 je v nedeljo navsezgodaj odplul s svojim čolnom proti valobranu «Luigi Rizzo». Nameraval je naloviti nekaj rib, toda med ribarjenjem je Desiota napadla nenadna slabost in omrtvičenje udov, da se je zgrudil na dno čolna. Za Desiota bi bila lahko ta slabost usodna, če ga ne bi rešili karabinjerji. Ti so na motornem čolnu pluli iz Gradeža proti našemu pristanišču. Namenjeni so bili do zasebne ladjedelnice pod Škednjem, kjer bi morali prisostvovati splavitvi jahte, ko so zagledali čoln, ki je bil prepuščen valovom.

Karabinjerji so spremenili smer, se približali čolnu in na njegovem dnu zagledali Desiota. Dvignili so ga na krov, zavezali čoln in z vso naglico pripluli do pomola Fratelli Bandiera, odkoder so po radiu poklicali bolničarje RK. Nesrečnika so nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer so ga nujno sprejeli na prvi medicinski oddelek s pridržano prognozo. Desiot ni mogel pojasniti, kaj se je pravzaprav pripetilo.

Zakonca je podrl

Ko sta predsinočnjim zakonca Possega, 46-letni Libero in 40-letna Angela iz Ul. del Pesce 4 na zebrastem prehodu, blizu bivšega železniškega nadvoza, prečkala ulico, ju je z avtom TS 46450 podrl 18-letni Walter Visintin iz Ul. Madonnina 51, ki je vozil proti mestu. Zakonca so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral Libero zdraviti dva tedna na nevrokirurškem oddelku, medtem ko so njegovi ženi dali prvo pomoč in nato odslovili.

ZAKLJUČEN MEDNARODNI FILMSKI NATEČAJ V SESLJANU

Trofeje «Dama Bianca» žirija soglasno ni podelila

Prav tako nista bili podeljeni uradni nagradi v kategorijah «Lepote devinsko-nabrežinske obale» in «Kras» - Jugoslovanski film nagrajen kot najboljši inozemski

S podelitvijo nagrad najboljšim filmom se je zaključil v nedeljo zvečer v dvorani restavracije Kon Tiki v Sesljanu drugi mednarodni filmski natečaj za trofejo «Dama Bianca».

Prejšnji trije večeri, ko so bili na sporedu filmi, ki jih je izbirna komisija izbrala od 59 poslanih del, so privabili pred filmsko platno precejšnje število občinstva, ki je z zanimanjem spremljalo predvajanje posameznih filmov ter s ploskanjem nagradilo trud, ki so ga vložili v svoje stvaritve avtorji in režiserji. Predvajani filmi so bili na visoki kvalitetni ravni, čeprav so nekateri vzbudili določeno zmedenost med gledalci zaradi abstraktne ter neformalne vsebine.

Žirija, katere člani so bili kipar prof. Marcello Mascherini, televizijski režiser Ugo Amodeo, novinar Renzo Corazza, konservator v muzeju Revoltella dr. Giulio Montenero ter glavni televizijski operater Alberto Vitrotti, je pregledala 34 filmov in osredotočila pozornost na 16 del, med katerimi je bil tudi film goriškega slikarja Rudolfa Sakside «Majhne stvari, toda ne preveč». Kljub temu, da so bili filmi vsi na visoki tehnični in vsebinski ravni, je žirija soglasno sklenila, da ne podeli Mascherinijevega kipca «Bele dame», ki je bil namenjen najboljšemu filmu v absolutnem smislu.

Prav tako ni podelila drugih dveh uradnih nagrad in sicer pokala Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove iz Sesljana za najboljši film kategorije Lepote devinsko - nabrežinske obale ter pokala devinsko-nabrežinske občine za kategorijo Kras. V teh dveh kategorijah sta namreč tekmovala samo dva filma in sta bila vidno pod povprečjem.

Kot najboljši film v kategoriji tematskih filmov je bil proglašem «Jaz» Renata Toniata iz Turina ter prejel pokal dežele Furlanija - Julijska krajina.

Nagrado vladnega generalnega komisarja dežele Furlanija - Julijska krajina za najboljši dokumentarec je dobil «Benetke v mrtvih letnih časih», ki je bil posnet v tehniki «cinemascope» in se je posebno odlikoval po krasni barvni fotografiji.

«Zgrešeni človek», risanka Neda Zanottija iz Casale Monferrato, je med samim predvajanjem poželа obilo aplavzov in tako zasluženo dobila pokal, ki ga je prispeval devinski grof Turn in Taxis za najbolj neobičajen film.

Gero Milanovič iz Zagreba je bil za svoj film «Vsi dnevi v enem» nagrajen s plaketo italijanskega kinoamaterskega kluba Fedic kot avtor najboljšega tujega filma.

Žirija je podelila še nekaj neuradnih nagrad, ki so jih prispevala razna podjetja in ustanove. Za najboljšo črno-belo fotografijo so nagradili «Nokturno» Alda Bonadiesa iz Milana, za barvno pa «Peta sila» Montemezzija iz Turina, ki je dobil tudi nagrado za najboljšo sinkronizacijo v filmu «Nimajo časa». Za temo je bila nagrajena Tržačanka Giorgetta Dorfles, ki se je predstavila s filmom «Imena za možnost». Kot najboljši režiser se je izkazal Corrado Farina iz Turina v filmu «Imenovala se je zemlja». Kot igralec je bil odličen Nanni Bertorelli iz Turina v filmu «In zemlja je ostala». Benečan Stelio Fenzo je dobil nagrado za montažo filma «Na običajnem mestu».

Po razdelitvi nagrad prisotnim nagrajencem so bili še enkrat predvajani najboljši filmi.

Na zaključni slovesnosti, katere so se kot gostje udeležili vladni komisar dr. Cappellini, princ Turn in Taxis s sinom, pokrajinski odbornik Rudolf, tržaški župan inž. Spaccini, župan devinsko - nabrežinske občine Drago Legiša in drugi, so spregovorili predsednik sesljanske turistične in letoviščarske ustanove Lenarduzzi, župan inž. Spaccini, ki je tudi predsednik tržaškega filmskega kluba FEDIC in vsedržavni predsednik FEDIC Formiconi.

I. M.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

Razna obvestila

Tržaški Filatelistični klub «L. Košir» bo imel jutri, 20. t. m. od 10) do 20. ure redni sestanek v prostorih kluba, Ul. dei Montecchi 6 (Sv. Jakob). Člani, ki še niso prevzeli vseh zadnjih novosti in poravnali svojih obveznosti, so naprošeni, da to store čimprej.

Izleti

24. t.m. priredi SPDT izlet na Krnsko pogorje in kot po navadi v dveh skupinah. Z avtobusom se bomo pripeljali na Vrsno. Tam se bo ločila prva skupina, ki se bo vzpela na Krn in nato spustila v dolino Lepenje. Druga skupina se bo po ogledu Gregorčičeve rojstne hiše odpeljala v Lepenjo do koče dr. Klementa Juga.

Izlet se priporoča zaradi izrednо lepega razgleda.

Vpisovanje pri Prosvetni zvezi v Ul. Geppa 9.

* * *

Prosvetno društvo Prosek-Kontovel priredi v nedeljo, 24. septembra t.l. izlet na Bled in v Bohinj.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

18. septembra 1967 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 59-letni Giuseppe Catenaro, 86-letni Carlo de Pott, 84-letni Giuseppe Rasoni; 82-letna Gisella Furlani vd. Tam, 88-letna Edvige Moro, 84-letna Rosa Busatto por. Rizzi, 52-letni Raffaele Germani, 78-letna Francesca Zetko vd. Fatur, 75-letni Andrea Macorin, 84-letni Giuseppe Leban, Maurilio Scaromili, star 2 dni in Rei Massimo, star en dan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Alla Basilica, Ul. S. Gisto 1, Busolini, Ul. P. Revoltella 41, INAM, Al Cedro, Trg. Oberdan 2, Manzoni, Ul. Settefontane 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8, Cipolla, Ul. Belpoggio 4, Marchio, Ul. Ginnastica 44, Miani, Drev. Miramare 117 (Barkovlje).

Kino

Nazionale 16.00, 22.10 «Quattro bassotti per un danese» Technicolor. Dean Jones, Charlie Rubles.
Excelsior 16.00 «La grande sfida a Scotland Yard» Technicolor. Stewart Granger, Susan Hampshire. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 15.30, 22.10 «La via del West» Technicolor, Kirk Douglas, Robert Mitchum, Richard Widmark.
Eden 16.00 «La calda preda» Technicolor. Roger Vadim, Jane Fonda. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00 «Bella di giorno» Technicolor. Jean Sorel, Catherine Daneuve. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 15.30 «El Dorado» Technicolor. John Wayne, Robert Mitchum.
Alabarda 16.30 «Il faraone» Technicolor. Barbara Bryll, George Geldik. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «Superspettacoli nel mondo» Technicolor Sexy film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Per un pugno di canzoni» Technicolor. A. Celentano, S. Hardy, L. Dalla, O. Vanoni, Equipe 84, Nini Rosso.
Cristallo 16.30, 22.10 «Un uomo, una donna» Technicolor. Ainouk Aimee, Jean Trintingham. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 16.00 «Gentelman Joe uccidi» Technicolor. Anthony Stephen.
Garibaldi 16.30 «Segretissimo spionaggio» Črnobeli film. Laurent Terzieff, Hildegarde Neff.
Aurora 16.00 «Il delinquente delicato» Črnobeli zabavni film Jerry Lewis.
Impero 16.30, 21.30 «Tutti insieme appassionatamente» Technicolor. Julie Andrews.
Astoria 16.00 «Per qualche dollaro in meno» Technicolor zabavni film. Lando Buzzanca.
Astra Danes počitek, jutri «I due fuorilegge».
Vittorio Veneto 16.30 «Funerale a Berlino» Technicolor. Paul Usmik, Oskar Umulka.
Ideale 16.30 «Accadde un'estate» Technicolor. Rossano Brazzi, Maureen O'Hara, Richard Todd.
Abbazia 16.00 «Il nipote picchiatello» Zabavni film. Jerry Lewis in Dean Martin.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina naše drage tete Rožine Škerlavaj daruje družina Wilhelm 5000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

V počastitev spomina pok. Rožine Škerlavaj daruje Julka Vremec 1.000 lir za Dijaško Matico. Namesto cvetja na grob tete Rožine Škerlavaj darujeta Ivanka Dolenc in Pepi Gržančič 2.000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

Družina Hrovatin daruje v počastitev spomina Rožine Škerlavaj 3000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

NOVO ŠOLSKO LETO JE ŽE NA PRAGU
vse učbenike
vse šolske potrebščine
vam nudi
tržaška knjigarna
TRST - UL. SV. FRANČIŠKA 20
TELEFON 61-792

DIVJA LOVCA PADLA V ZASEDO KARABINJERJEV

Z žarometi sta zaslepljala zajce in jih streljala kar iz avtomobila

Avto brez stekla na vetrobranu, z jugoslovansko evidenčno tablico, je bil očitno ukraden - En zlikovec prijet, drugemu je uspelo skočiti iz avta in pobegniti

Med Bani in Trebčami so karabinjerji s postaje na Občinah v soboto zvečer okrog 23. ure uprizorili pravi lov na divje lovce. Akcija je bila uspešna. Uro kasneje so že ujeli zlikovca. Drugemu pa je uspelo zbežati, potem ko je zapustil avtomobil, ki je po vsej verjetnosti ukraden. 27-letnega peka Claudia Iermana iz Ul. Tor San Lorenzo 4, že starega znanca policije, so odpeljali na karabinjersko postajo na zaslišanje. Kasneje so identificirali tudi njegovega pajdaša v osebi 24-letnega mehanika Dina Calcicha iz Ul. T. Luciani 6, katerega pa niso še prijeli, ker se skriva. Tudi Calcich je že imel opravka s policijo.

V soboto zvečer je na travnikih med Bani in Trebčami, kjer se razteza opensko lovišče, počilo nekaj strelov. Karabinjerska patrulja je slišala strele in nemudoma poklicala na pomoč kolege iz Istrske ulice. S skupnimi močmi so karabinjerji postavili dva cestna bloka, enega pri semaforski kabini na Občinah, drugega pa pri mitnici na Bazoviški cesti. Vedeli so namreč, da se po zgornji okolici potikajo divji lovci, ki ponoči streljajo zajce.

Malo časa potem je mimo policijskega bloka pri mitnici vozil fiat 600 sive barve z evidenčno tablico RI 163-30 (YU). Karabinjerji so dali znak šoferju naj se ustavi, toda voznik je še bolj pognal avto, zavozil mimo karabinjerjev, se nekaj desetih metrov dalje ustavil, odprl vrata in izginil v gostem grmovju ob cesti. Njegovemu pajdašu pa beg ni uspel. Karabinjerji so Iermana prijeli in ga zadržali, za Calcichem pa so izgubili vsako sled.

Ko so pregledali notranjost avtomobila so na sedežu našli sedem zajcev, lovsko puško z dvema cevema, od katerih je ena kal. 12 za šibre, druga pa kal. 38 za kroglo in 23 lovskih nabojev, od katerih je bilo 13 praznih. Tudi ogled avta je bil kar zanimiv. Avtomobilu sta zlikovca snela vetrobran, da bi lahko streljala, zadaj je vozilo imelo pokrov motorja druge, plave barve, v notranjosti pa ni bilo nobenih dokumentov. Prav gotovo je, da je avtomobil ukraden, kot sta ukradeni sprednji in zadnji jugoslovanski evidenčni tablici. Na tak način sta zlikovca hotela odvrniti pozornost preiskovalnih organov v primeru, da bi kdo zasačil in razbral številke evidenčne tablice. Ierman in Calcich sta se namreč ponoči z avtom potikala po travnikih zgornje okolice, z močnimi žarometi slepila zajce ter jih nato z lahkoto streljala kar skozi odprtino vetrobrana.

Ierman je na zaslišanju priznal divji lov. Karabinjerji pa niso mogli še ugotoviti odkod sta avtomobil in puška. Slednja je precej v slabem stanju in Ierman pravi, da jo imata s Calcichem v skupni lasti.

Iermana so aretirali in ga odpeljali v zapor pod obtožbo divjega nočnega lova z nedopustnimi pripomočki in nedovoljene nošnje orožja. Calcicha karabinjerji še iščejo in ne bo trajalo dolgo, ko jim bo padel v roke.

Identificirana žrtev sobotne smrte nesreče

Žrtev sobotne večerne prometne nesreče v Drev. R. Sanzio je v nedeljo dopoldne identificiral mož Angelo D'Agnolo iz istoimenskega drevoreda štev. 22. Gre za 74-letno Filomeno Scols por. D,Angolo. Kot smo poročali v naši nedeljski številki, je nesrečnica prečkala drevored na vogalu Ul. Donatello. V tistem trenutku je proti mestu z avtom TS 24299 privozil 36-letni Sergio Zacchigna iz Ul. delle Docce 15. Na tistem odseku je drevored zavit v temo in Zacchigna je v zadnjem trenutku opazil senco, ki se je prikazala izza ustavljenega avtomobila. Posvetil je, zavil na levo in zavrl v enem samem mahu, toda vse je bilo zaman. Treščil je v Scolsovo in po vrgel nekaj metrov naprej, kjer je smrtno ranjena obležala. Nesrečnica je izdihnila že med prevozom v bolnišnico.

V nedeljo zjutraj je D'Agnolo bil ves zaskrbljen, ker se žena ni vrnila domov. Mislil je, da je prespala pri hčerki. Odšel je tja, toda ni je našel. Kasneje so D'Agnolo, hči in zet brali časopis in nemudoma odhiteli v bolnišnico. Od tam so jih napotili v mrtvašnico, kjer so z veliko žalostjo identificirali truplo.

Nesreča kretničarja

Na delu se je predvčerajšnjim zjutraj ponesrečil 45-letni kretničar Giuseppe Skuka iz Ul. Forti 62. Kretničar je na železniški postaji na Občinah stal na vagonu, ki se je premikal proti drugim vagonom, h katerim bi ga moral priklopiti. Ko je vagon trčil v odbijače, je Skuka zaradi sunka izgubil ravnotežje in padel na nasip, pri čemer se je udaril po glavi. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico. Tam so ga pridržali na nevrokirurškem oddelku, kjer se bo moral zdraviti 8 dni.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Ladja Splošne plovbe «Postojna» uspešno prestala poskusne vožnje

Piranska družba bo ladjo prevzela še ta teden in jo vključila na progo proti Južni Ameriki - Uspelo tekmovanje beat ansamblov

V puljski ladjedelnici «Uljanik» je bila v soboto slovesnost ob poskusni vožnji nove motorne ladje Splošne plovbe «Postojna». Slovesnosti sta se med drugimi udeležila predsednica piranske občine Jolanda Kos in podpredsednik postojnske občine Vladimir Paternost.

Nova ladja «Postojna» je dolga 159 metrov, široka je 21 metrov, njena hitrost pa znaša 19,2 morske milje na uro. Sodi med najmodernejše jugoslovanske plovne objekte. Z njo se podjetje Splošna plovba Piran vključuje v gradnjo ladij s pol avtomatiziranim in avtomatiziranim pogonom, ki predstavlja danes zmeraj bolj pomemben dejavnik v sodobnem pomorskem gospodarstvu. Na prvi vožnji «Postojne» so vse naprave delovale pravilno. Zato bodo verjetno že sredi tega tedna ladjo uradno izročili Splošni plovbi, takoj nato pa bo odplula na prvo vožnjo v Južno Ameriko. Naj ob tej priložnosti omenimo, da namerava Splošna plovba prav tej progi posvetiti v prihodnjih letih vso pozornost. Ne samo, da bo povečala promet, ampak bodo na teh progah tudi pluli najsodobneje opremljeni plovni objekti.

Na slovesnosti v Pulju je govoril generalni direktor Splošne plovbe Ivan Majnik. Podpredsednik postojnske skupščine je izročil posadki darilo -- umetniško sliko postojnskega slikarja Leona Vilharja, predstavnik zavoda Postojnska jama Marijan Šibenik pa jim je podaril velik kapnik.

* * *

Okrog 2 tisoč — predvsem mladih poslušalcev se je zbralo v soboto zvečer na Titovem trgu v Kopru na prvem javnem tekmovanju beat ansamblov Primorske. Nastopilo je 11 ansamblov, ki so zaigrali 33 skladb. Čeprav je iz Kopra nastopilo kar 6 ansamblov, so prve nagrade osvojili drugi. Tako je bil prvi ansambel Biseri iz Nove Gorice, drugo mesto je osvojil ansambel Uštukane strune iz Pirana, tretji pa so bili Pietrosi iz Ajdovščine. Izven konkurence so nastopili še «5 fans» iz Trsta in prvaki Jugoslavije v tovrstni glasbi «Kameleoni» iz Kopra. Le-ti so na koncu v četrturnem programu beat-showa še najbolj razgreli poslušalce. Na splošno lahko ugotovimo, da je bila ta prireditev na primerni kvalitetni ravni, številni izvajalci in tudi poslušalci pa so dokaz, da je za beat glasbo veliko zanimanje tudi na Primorskem.

* * *

V prostorih hotela Triglav v Kopru so odprli prodajalno «Boutique Veronika», kar predstavlja za Koper novost. V tej prodajalni bodo namreč potrošnikom na razpolago izvirni modeli ženske in pozneje moške in otroške konfekcije. Oblačila bodo izdelovali po zamislih modne kreatorke Veronike Lindič. Zanimiva je tudi zamisel o vsakotedenskih sestankih s potrošniki. V prostorih hotela Triglav bo namreč vsak petek od 16. do 18. ure miniaturna modna revija najnovejših modelov, hkrati pa tudi nevezan razgovor o sodobnih problemih oblačenja.

* * *

V zadnjih dneh so pristojni organi v Kopru odkrili več primerov tihotapljenja. Konec tedna so prijeli pet jugoslovanskih državljanov iz Pančeva in okolice ter italijansko državljanko Idilio de Gasperi. Le-ta je z osebnim avtomobilom pripeljala iz Trsta v Koper okrog 800 rut, ki bi jih morali Dušan Novakovič, Jovanka Jetrovič, Sima Novakovič in Peter Petrovil razpečati naprej. Preiskava je pokazala, da so blago že prej tihotapili in da se je mreža vlekla celo do Romunije. Tihotapci so mladi ljudje in pri njih so našli 49 tisoč romunskih lejev in drugo tujo valuto

* * *

Na Ilirsko-Bistriškem še zmeraj traja pravda «za medvedovo kožo», vendar v nekoliko spremenjenem pomenu tega reka. Namreč, medvedi, ki so zaščiteni, iz leta v leto povzročajo škodo kmetom na snežniških pobočjih, nihče pa noče ničesar vedeti, kadar je treba poravnati škodo. Samo letos so povzročili medvedi kmetom za okrog 2 milijona dinarjev škode v sadovnjakih. Lovska organizacija se izgovarja, da so to medvedi, ki prihajajo iz drugih revirjev, skupščina pa tudi nima namenskih sredstev za tak primer. Glede na številne pritožbe občanov, bo to vprašanje prišlo na dnevni red ene izmed prihodnjih sej skupščine. Pričakujejo, da bodo našli rešitev glede plačila škode, pa ta tudi možnost posebnega dovoljenja za odstrel.

Kino na Občinah

predvaja danes, 19. t. m. ob 18. uri zabavni — za male in odrasle film:

la WARNER BROS. presenta

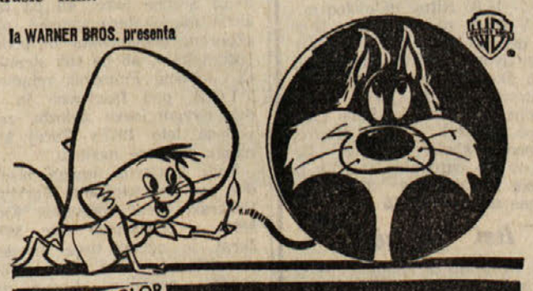

in TECHNICOLOR

MIAO... MIAO... ARRIBA, ARRIBA!!!

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 19. t. m. ob 19.30 Technicolor avanturistični — dramatični film:

LA COSTA DEI BARBARI

(OBALA BARBAROV)

Igrajo: RICHARD TODD, DALE ROBERTSON in MARIANNE KOCH

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

Goriško-beneški dnevnik

V SOBOTO NA SEJI POKRAJINSKEGA SVETA

Razprava o ureditvi cest v Števerjan in v Martinščino

Interpelacija KPI o nameravani zapori tovarne Solvay - Dokončna odobritev proračuna za 1967

Kot smo na kratko že javili, bo v soboto popoldne ob 16. uri prva seja pokrajinskega sveta po poletnih počitnicah.

Spričo večmesečnega premora je tudi dnevni red precej obširen, saj obsega 16 točk, od tega štiri za tajno sejo.

Med nujnimi sklepi pokrajinskega izvršnega odbora, ki jih mora po pravilniku odobriti pokrajinski svet, naj omenimo tudi asfaltiranje ceste Devetaki-Martinščina-Zagraj. Delo na tej cesti so med tem že začeli in prejšnji teden asfaltirali cesto od odcepka na pokrajinski cesti Devetaki-Doberdob proti Martinščini do te vasi. Pravtako je odbor pripravil načrt za dela, s katerimi naj odpravijo nevarne točke na cesti Tržič-Gradež, ki so predmet pogostih nesreč. Razpravljali bodo nadalje o prispevku pokrajinske uprave oškodovancem zaradi toče.

Na dnevnem redu je tudi odobritev dokončnega proračuna za 1967 z vnešenimi popravki in dopolnili kontrolnih organov. Nadalje bodo razpravljali tudi o dokončnem načrtu za ureditev ceste na Krminsko goro ter o dokončnem načrtu za ureditev pokrajinske ceste Oslavje-Števerjan, za katero so tudi že nekaj mesecev dela v teku ter je prav sedaj zaprta za promet.

Po vsej verjetnosti bodo na začetku obravnavali tudi interpelacijo svetovalcev KPI, ki govori o položaju kemične tovarne Solvay v Tržiču, za katero je napovedalo vodstvo postopno zaporo.

Prvi podatki vremenske postaje na Poljanah

Vremenoslovska postaja na Poljanah v občini Doberdob je že zbrala prve podatke. Prof. dr. Carlo La Rosa, ki skrbi zanjo, jih je obdelal ter navedel nekatere ugotovitve, nanašajoče se na mesec julij. Iz njih je mogoče razbrati, da je bil julij zelo vroč, vendar pa na Poljanah, ki ležijo v višini 111 metrov nad morjem, ni bilo soparno, ker je bil v tem mesecu v zraku zelo nizek odstotek vlage.

Vremenske naprave so postavili na Poljanah s sredstvi trgovinske zbornice, pokrajinske uprave ter občinskih uprav v Gorici in Tržiču. Nabavili so jih pri podjetju SIAP v Bologni, ki izdeluje precizno mehaniko. V posebnem ohišju so namestili aparate za merjenje temperature, vlage, količine padlega dežja in hitrosti ter smeri vetra. Vsi aparati so pričeli delovati z julijem, aparat za merjenje hitrosti in smeri vetra pa z avgustom.

Glavni namen nove vremenske postaje je zbiranje podatkov, ki naj dokažejo, da je kraška planota, na zunaj revna, zelo primerna za industrijsko izgradnjo, še celo pa za izgradnjo jedrskega stroja, o katerem se je že toliko pisalo in govorilo ter se bo najbrž še, vse do takrat, ko bo določena izbira njegove lokacije.

Poglejmo, kakšne podatke so zabeležile v juliju. Ta mesec je znan po svoji vročini. Najbolj topel dan je bil 31 julij (34,1 stopinj C.) Poprečna mesečna temperatura je znašala 23,8 stopinj C. Najvišji zračni pritisk 1019,4 mb, povprečje 1015,6 mb; povprečne vlage 62 odst. V tem mesecu je v 27 minutah padlo 49,60 mm dežja. 24. julija so zabeležili tudi točo s premarom 4 cm; čeprav je padala razmeroma kratek čas, so jo namerili precejšnjo količino. Ves mesec smo imeli 300 ur sonca, podatek pa ni docela točen, ker aparatura ne izmeri prve ure sonca na dan, tako da je število ur vsaj za 10 odstotkov večje.

OB VELIKEM ŠTEVILU OBČINSTVA

Svečano odkritje spominske plošče dr. Ivanu Preglju na Mostu na Soči

O pisatelju je govoril tajnik Društva književnikov Slovenije Saša Vuga Ploščo je odkril starosta slovenskih književnikov France Bevk

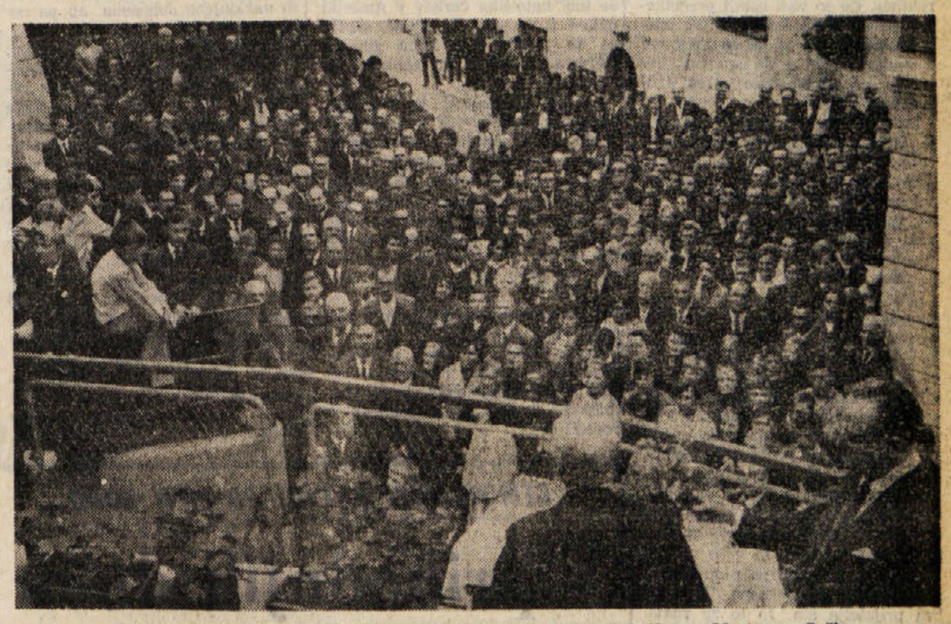

Udeleženci svečanega odkritja spominske plošče Ivanu Preglju na Mostu na Soči

V Mostu na Soči je v nedeljo dopoldne starosta slovenskih književnikov France Bevk odkril spominsko ploščo na rojstni hiši dr. Ivana Preglja. Svečanosti so se udeležili predstavniki oblasti, kulturni delavci ter številna množica domačinov, prebivalcev Soške doline ter ljubiteljev pisane besede tega velikega sina Tolminske.

Pobudo za odkritje plošče je dal klub starih goriških študentov, pri njeni uresničitvi pa mu je pomagalo tudi Turistično društvo Most na Soči. Predstavnik kluba France Gorkič, ki je bil tudi zbiral prispevke, je otvoril svečanost s pozdravom vsemu občinstvu ter predstavil ugledne osebnosti, med njimi tudi Franceta Bevka, ki mu je ob 77. rojstnem dnevu, ki ga je praznoval ravno v nedeljo, zaželel še veliko sreče.

Lik pisatelja Preglja je z lepimi besedami in globokimi misliimi opisal tajnik Društva književnikov Slovenije Saša Vuga, doma iz Mosta na Soči ter zato najbolj poklican, da občinstvu predstavi svojega velikega prednika.

Vuga je dejal, da so odkrili spominsko ploščo na pročelju, ki se je za njim rodil eden najvidnejših slovenskih pisateljev, pesnik, dramatik in kritik, prof. slavistike in germanistike dr. Ivan Prijatelj. Kazalo je, da bo «storil dobro», kot so po starem pravili takšnim življenjskim odločitvam, in bomo Slovenci dobili še enega duhovnika — pa se je pokazalo, da je storil bolje: dobili smo nadvse žlahtnega pisatelja. V petdesetih letih mu je bolezen potegnila pero iz rok — kolikšna škoda za slovensko besedo, ki je ravno v tem času dodobra ujela korak s svetom na severno, na južno, na jutranjo in na večerno stran. Govornik je označil Preglja za klasika slovenskega impresionizma, za prvo literarno osebnost prvega desetletja po prvi svetovni vojni. Razvil se je v intelektualca evropskega profila, opeval je svojo Tolminsko, ki je na mah postala tako rekoč modna pokrajina v naši književnosti.

Pregelj je spisal celo vrsto romanov in povesti: Plebanus Joanes, Tolminci, Štefan, Zgodne zdravnika Muznika, Otroci sonca so samo nekatere med njimi. Po Gradniku, glavnem junaku v romanu Tolminci, se je imenovala tudi partizanska brigada.

Pregelj se je rad spominjal svojih krajev in ljudi, zaljubljen je bil vanje, opisoval jih je v svojih romanih in pesmih. Njegova misel pa se pogostoma sprehaja tudi po Beneški Sloveniji in še najčešče po Gorici, kjer je študiral in svoja znanstva opisal v zanimivi knjigi, ki jo bo vsak Goričan vzel rade volje v roko.

Spominsko ploščo so izročili v varstvo Alojzu Kogoju, ki sedaj stanuje v Pregljevi rojstni hiši. Vanjo so vklesani naslednji verzi:

Vse pesmi moje tebe pojò,
vse misli moje k tebi gredò,
vse solze moje k tebi tekò
— o domovina!

Sledi pa jim naslednje besedilo: Slovenski pesnik in pisatelj, veliki glasnik tolminske preteklosti dr. Ivan Pregelj, rojen v tej hiši 27. oktobra 1883, umrl v Ljubljani 30. januarja 1960. Klub starih goriških študentov — Turistično društvo Most na Soči —— 1967».

Program odkritja plošče so dopolnile pevske in recitacijske točke. Prvak Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane Janez Rohaček je deklamiral «Oč Gorice do Tolmina», po nekaj pesmi pa sta zapela Goriški oktet in pevski zbor iz Kromberka.

TRETJA PRIREDITEV GORIŠKEGA SEPTEMBRA

Praznik grozdja ob Kornu deležen velikega obiska

Samo v nedeljo so prodali okrog 800 kg grozdja Polenta z gobami ter vino so tudi šli dobro v promet

Končno so prireditelji «goriškega septembra» pri svoji tretji prireditvi imeli več sreče kot pri prvih dveh. Praznik grozdja, ki se je odvijal v soboto, nedeljo in včeraj v dolini Korna, je zlasti v nedeljo doživel popoln uspeh in velik obisk, ker ga ni oviralo slabo vreme kot prvi dve prireditvi.

Že zjutraj so dekleta v furlanskih nošah na posebnem vozu obiskala razne predele mesta in prodajala grozdje, pakirano v ličnih plastičnih vrečicah.

Ob 11. uri je mestna godba priredila v Ljudskem vrtu promenadni koncert, ki je imel tudi precej poslušalcev, ki so bili še kar zadovoljni s programom. Reči moramo, da je ta godba, ki je pravzaprav šele na začetku svojega delovanja, pokazala od zadnjega nastopa na razstavi ptičev v občinskem parku precejšen napredek tako v programu kot v izvedbi. Seveda bi potrebovala še nekaj dopolnilnih elementov in da bi se še bolj zlila v harmonično celoto. Ko bodo tudi to dosegli, bo mestna godba lahko dostojno predstavljala naše mesto.

Kot rečeno je bil tudi veseličnl prostor v dolini Korna deležen velikega obiska domačinov in ljudi iz bližnje in daljnje okolice, zlasti Tržačanov, ki kaj radi pridejo v Gorico, zlasti ob takih prilikah. Okrog stojnic z grozdjem in vinom je bilo vedno mnogo klientov in tudi tipična jed, polenta z gobami, ki je veljala kot specialiteta letošnje prireditve, je bila deležna pohvale. Za primer naj navedemo, da so prodali samo v nedeljo 700 do 800 kg grozdja, pa tudi vino je šlo zelo dobro v promet in marsikdo se je sumljivo odmajal po obisku stojnic.

Omenimo naj še, da je razdeljevanje grozdja otrokom «za pokušnjo» naletelo na splošno odobravanje, zlasti pri malih obiskovalcih, ki jim gre dobro grozdje zelo v slast. K dobri prodaji je pripomogla seveda tudi zmerna cena in dobra kvaliteta blaga.

Tudi včeraj zvečer, ob zaključku tridnevnega praznika grozdja, je bil zaradi lepega vremena obisk na prireditvenem prostoru precej številen, da so imeli prireditelji in njihovi pomagači polne roke dela.

Opozorilo šolskega skrbništva

Šolsko skrbništvo v Gorici opozarja v zvezi s številnimi objavami zasebnih šol in zavodov, da nimajo pravice javnosti tečaji in šole, ki niso po zakonu priznani. Za take šole ni potrebno kako posebno dovoljenje in učenci, ki jih obiskujejo, morajo ob zaključku leta ali tečaja opraviti izpite kot drugi zasebniki, ki se sami pripravljajo, pri izpitnih komisijah na državnih šolah.

Saša Vuga je orisal Pregljev lik, France Gorkič pa je dal pobudo za odkritje spominske plošče

POLICIJA IN KARABINJERJI NA DELU

Kampanja na Goriškem proti kriminalcem

Pregledali so 300 gostišč in ustavili 3000 motornih vozil - Aretacija sumljivih oseb

V okviru vsedržavne kampanje proti poklicnim zločincem, ki so jo zadnja dva dneva prejšnjega tedna organizirali po vseh večjih krajih države, so tudi policisti in karabinjerji na Goriškem bili dve noči intenzivno na delu.

V dveh nočeh so od 22. ure do 4. ure zjutraj pregledali in preiskali ceste, ulice, razne gostilne in bare, s posebnim ozirom na tiste, kjer se običajno sestavljajo bivši kaznjenci in zakrnjeni kriminalci, ustavili in pregledali so tudi številna motorna vozila in posamezniike.

Tako so ustavili in pregledali 3000 motornih vozil, od tega je bilo 2.600 avtomobilov. Obiskali in pregledali so 300 gostišč in ustavili 2500 ljudi; pri tem so dali tudi 78 denarnih glob.

V Tržiču je policija med drugim ustavila tri osebe, pri katerih so našli predmete, ki niso bili njihova last. Sedaj vodijo v njihovi zadevi podrobnejšo preiskavo, da bi ugotovili, kako so prišli v posest takega blaga.

Med drugim so ustavili tudi nekega jugoslovanskega državljana, ki se je peljal s kolesom proti Tržiču. Ta pa je pokazal redni potni list. Po zaslišanju v Gorici so ga odpremili v begunsko taborišče v Padričah pri Trstu.

Zanemarjene ulice v Stražicah

Poglavarji 78 družin iz Stražic ali točneje iz ulic Piave, Sile in Cordaioli, so poslali goriškemu županstvu pismo, v katerem zahtevajo popravilo cestišča v Ul. Piave in Sile. V pismu navajajo, da je cestišče v teh dveh ulicah v skrajno slabem stanju in ob dežju so na njem velike mlakuže. Tudi na križišču obeh ulic je vidljivost zelo slaba zaradi grmovja, ki ovira razgled in le skrajni previdnosti vozačev se je treba zahvaliti, da na tem kraju še ni bilo kakšne večje nesreče.

Prepis tega pisma so poslali tudi načelnikom vseh strank, ki so zastopane v občinskem svetu.

Prekinjena pogajanja za pogodbo pekov

Sindikat pekovskih nameščencev pri CGIL obvešča delavce te kategorije, da so bila prekinjena pogajanja za obnovo delovne pogodbe, ki so se vršila v Rimu dne 11. in 12. septembra. Prekinjena so bila ker je državna zveza pekov pokazala premalo volje, da bi dosegli sporazum, čeprav predstavniki treh sindikatov niso trdovratno vztrajali na svojem stališču. Predstavniki sindikatov bodo na posebnem sestanku proučili položaj ter povzeli ustrezne ukrepe, o čemer bodo obvestili prizadete delavce.

Prof. Ervino Pocar se zahvaljuje županu

Goriški župan je prejel pismo prof. Ervina Pocarja, v katerem se zahvaljuje za odlikovanje z zlatim spominskim pečatom Gorice, ki ga je prejel ob svojem obisku v rodnem mestu o priliki zborovanja književnikov Srednje Evrope. Obenem se zahvaljuje tudi županovim sodelavcem in vsemu meščanstvu.

Avto je podrl mladeniča s Poljan

Včeraj popoldne ob 13.45 so pripeljali v bolnišnico v Tržiču 16-letnega Rada Lavrenčiča doma iz Poljan št. 6, ki so ga pridržali za 8 dni na zdravljenju zaradi rane na levi nogi in na levi roki.

Lavrenčić se je ponesrečil v Ul. Bagni v Tržiču. Ko se je peljal z mopedom in je vozil mimo dveh ustavljenih avtomobilov, je prišel iz nasprotne strani nek avto, ga zadel od strani in podrl. Pri padcu je Lavrenčić dobil navedene poškodbe.

SMRTNA NESREČA PRI ZAGRAJU

Avto s štirimi potniki zavozil v industrijski kanal ob cesti

Tri potnike iz Fogliana so rešili, 18-letnega Elia Causerja pa je voda odnesla - Gasilci so ves dan zaman iskali njegovo truplo

Včeraj ponoči, med 2. in 3. uro, se je pripetila na novi cesti ki pelje iz Sovodenj proti Zagraju prometna nesreča, ki je zahtevalo eno smrtno žrtev in sicer 18-letnega Elia Causerja iz Fogliana.

Ob tisti uri so se peljali s fiat 850 iz Zdravščine proti Zagraju štirje potniki. 28-letni Gianfranco Larcisi, ki je vozil avto, dalje 32-letni Lanfranco Zorzenon, 24-letni Alfredo Visintin in 18-letni Elio Causer, vsi doma iz Fogliana. V bližini zagrajske klavnice je šofer zavil preveč na desno, in avto s štirimi potniki je padel v vodni kanal tovarne INTES.

Na kraj nesreče so kmalu prišli karabinjerji iz Zagraja, ki so poklicali na pomoč tudi goriške gasilce in leteči oddelek karabinjerjev iz Gorice. S skupnimi močmi so rešili iz vode tri potnike: Larcisija, Zorzenona in Visintina. Niso pa mogli najti trupla Causerja, ki je v kanalu utonil. Gasilci so s pomočjo pnevmatičnega čolna iskali vzdolž kanala do 7. ure zjutraj a zaman. Vrnili so se tudi po dnevi, a sinoči do 18. ure je bilo njihovo iskanje zaman. Trupla niso naši, ker je voda tam precej deroča in ga je očividno odnesla precej daleč od kraja nesreče.

Karabinjerji so ugotovili, da je moral šofer voziti precej naglo, saj je avto vrglo skoro preko kanala na rob desnega brega. Verjetno je Causer pri padcu dobil močan udarec ter se je onesvestil in ga je voda potegnila na dno. Škodo na avtomobilu cenijo okrog 250 tisoč lir.

Kar se tiče vzroka nesreče, pravi šofer, da se mu je zdelo, da vidi nekaj temnega pred seboj. Ni vedel, ali gre za žival ali človeka ter je naglo okrenil vozilo na desno in zdrknil s cestišča v omenjeni kanal. Gasilci bodo tudi danes nadaljevati z iskanjem utopljenčevega trupla.

Volitve občinskih svetov v Romansu in Villessah

V nedeljo 12. novembra bodo upravne volitve v občinah Romans in Villesse, kjer bodo izvolili občinska sveta sestavljena iz 20, odnosno 15 svetovalcev.

Izleti

Mladinski izlet v Bohinj

Goriška mladina organizira v nedeljo 24. t.m. enodnevni izlet v Bohinj ob priliki krajevne prireditve «Kravji bal». Vpisovanje do vključno v četrtek 21. t.m. Za Sovodnje in okolico vpisujeta Branko Kuzmin in Bruno Gruden, za Dol, Jamlje in okolico pa Adrijan Vižintin. Podrobnejša pojasnila pri vpisu.

Kino

Gorica

VERDI. 15.30—18.50—22: «Quelli della San Pablo», S. Mc Queen in R. Attenbourgh. Ameriški kinemaskope v barvah.

CORSO. 17.00: «Obiettivo 500 milioni», M. Mell in B. Krenner. Italijansko-francoski film; mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 16.45—22: «I canoni di Navarone», Gregory Peck in Anthony Quinn, ameriški barvni film v kinemaskopu.

CENTRALE. 15.30: «Marinai in coperta», L. Tony in Lejla Rosin, italijanski film v barvah.

VITTORIA. 17.30—21.30: «Creatura del diavolo», J. Fontaine in K. Walsh. Ameriški barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO. Zaprto.

EXCELSIOR. 17.30—22: «Il club degli intrighi», R. Wagner. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 18—22: «Colorado Jess», K. Conners in K. Devi. Barvni film.

Ronke

RIO. 20—22: «Kid Rodelo», D. Murray in G. Leigh.

EXCELSIOR. Zaprto.

DEŽURNE LEKARNE

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Soranzo, Verdijev korzo 57, tel. 28-79.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Centrale» dr. Fitz in Enneri — Trg Republike 23, tel. 72341.

V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je odprta v Ronkah lekarna «Alla stazione» dr. Matitti, Vermegliano, Drevored Garibaldi 3, tel. 75046.

KLJUB BESEDAM PAVLA VI. IN KONCILSKIM SKLEPOM

«JASTREB V TALARJU»

Nadškof Lucey ni edini ameriški cerkveni dostojanstvenik, ki se zavzema za nadaljevanje vojne in za «vojaški konec» vse vietnamske zadeve

Katoliški nadškof v teksaškem mestu San Antonio Robert Lucey je stoodstotni «jastreb». Tako se je pokazal na tiskovni konferenci, ki jo je sklical po svoji vrtnitvi iz Južnega Vietnama, kjer je bil v skupini «opazovalcev», ki jo je v Južni Vietnam poslal predsednik Johnson, da bi predsedniške in senatne volitve v tej deželi bile «korektne». Če so tudi ostali predstavniki predsednika Johnsona bili istega mnenja, kot je bil ta cerkveni dostojanstvenik, se da zamisliti, kako so te volitve bile zares «korektne».

Nadškof Lucey namreč pravi, da je treba v Vietnamu nadaljevati vojno z vso ostrostjo in da tisti Američani, ki pozivajo Johnsona, naj preneha z bombardiranjem in naj začne pogajanja, da torej ameriški «golobi» nosijo odgovornost za neuspeh vojne. Ameriški nadškof je rekel dobesedno takole:

«Potrebno je uporabiti silo, in človek, ki ne veruje v silo, bo kmalu postal suženj. Mir na svetu se ne more doseči brez sile, kajti na Zemlji so tudi hudobni ljudje. Prepričujejo nas, da bi se naše čete morale iz Vietnama umakniti. To bi bila velikanska neumnost... Tisti, ki zahtevajo prenehanje bombnih napadov, da bi se s tem omogočila pogajanja s Severnim Vietnamom, samo hrabrijo komuniste, da se borba nadaljuje in da se Hanoj ohrani.»

Nadškof Lucey je po rodu iz Texasa. Enako kot Johnson. Celo dobra prijatelja sta. In to že zdavnaj. Lucey je pogost gost v Beli hiši. Toda nadškof Lucey je tudi osebnost katoliške cerkve. Odgovoren je papežu Pavlu VI., ki pogosto poudarja, da je treba prenehati z bombardiranjem Severnega Vietnama, da se uresniči edini pogoj Hanoja za začetek pogajanj o miru.

Nadškof Lucey očitno ignorira sklepe vatikanskega koncila, ki se posebno in konkretno tičejo tudi vprašanja vojne in miru. Koncil je sprejel tezo, da se noben spor ne sme reševati s silo. Nadškof Lucey pa želi, da bi se samo s silo, to se pravi z vojaško zmago prisilil Hanoj, da sprejme tisto, zaradi česar se je ameriška vojna dejansko začela. Očitno je torej, da nadškof Lucey ni za nikakršna pogajanja, za nikakršno kompromisno rešitev. Nadškof Lucey torej ni niti za to, da bi se «Hanoj ohranil».

Takšnih krutih besed se ne upata izgovoriti niti sam Johnson, kot niti ameriški obrambni minister McNamara. Ta dva sicer bombardirata Severni Vietnam, toda po njunih besedah počneta to le zato, da bi pospešila pogajanja. Morda pa nadškof Lucey, ki je pogosto v Beli hiši, bolj intimno pozna Johnsona, ga torej pozna z druge plati. Lucey govori podobno kot govorijo nekateri skrajneži iz vrst «jastrebov», ki trenutno niso odgovorni za ameriške razmere, ki pa ščuvajo k popolni likvidaciji Severnega Vietnama in celo k razširitvi vojne na Kitajsko.

Sicer pa Lucey ni edini visoki cerkveni dostojanstvenik, ki misli tako. Ni edini visoki cerkveni dostojanstvenik v ZDA, ki je tako okruten in tako vnet pristaš vojne. On dejansko le sledi tistemu, ki ga smatrajo za ameriškega primasa, to se pravi sledi newyorškemu nadškofu kardinalu Spellmanu. Ta se je posebno izkazal glede tega lani, za božič, ko je obiskal ameriške enote na vietnamskem bojišču in ko njegove izjave niso bile nič drugega kot ščuvanje na «vojno do zmage», pa čeprav bi se vojna imela razširiti tudi na Kitajsko. Vse to je newyorški nadškof opravičeval s «komunistično nevarnostjo». Hkrati pa je to bila očitna demonstracija proti papežu in njegovim naporom za mir.

Toda v Ameriki so tudi cerkveni dostojanstveniki, ki govorijo drugače in se drugače tudi obnašajo. Nedavno je prikazal svoje mnenje rochestrski nadškof Fulton Sheen, ki je bil nekoč slaven zaradi svojih nastopov na radiu in televiziji in imel izreden vpliv na milijonske množice Američanov. Rochestrski nadškof je med drugim rekel:

«Nočem izraziti nič drugega kot samo besede evangelija, po katerih bog prezira vojno.»

Mnogo bolj konkretni so bili štirje škofje, ki so 17. avgusta letos poslali Johnsonovi vladi poziv za pogajanja. To so škof v Sao Paulu Shannon, škof v Oklahomi Reed, pomožni škof v New Jerseyu Dougherty ter Hallinan, nadškof Atlante v Georgiji. V njihovem apelu je bil omenjen tudi razum, torej ne le krščanska milost, torej razum, ki zahteva, da se preneha bombardiranje Severnega Vietnama in da se začno pogajanja z vsemi zainteresiranimi stranmi, tudi s samimi vietnamskimi borci, da bi se mir dosegel «čimprej». Štirje ameriški škofje so poudarili, kako bi bil že skrajni čas, da se tudi katoliška cerkev v Ameriki oglasi k besedi. Ti štirje škofje so se pridružili novemu gibanju verskega značaja, ki zahteva takojšnja pogajanja.

Ob tej priložnosti je ameriška tiskovna agencija AP komentirala:

«Že mnogi katoliški duhovniki so osebno obsodili vietnamsko politiko Bele hiše. Nekateri od njih so bili zaradi takšnega stališča prizadeti s sankcijami svojih predstojnikov. Sedaj pa je z nastopom štirih škofov zaključen molk ameriške katoliške cerkve, katere visoka hierarhija nekako ignorira papeževe napore za uresničenje miru.»

Štirje škofje so sicer manjšina ameriške katoliške hierarhije, neznatna manjšina ameriškega škofovstva, vendar so se oglasili k besedi.

Papež Pavel VI. je s svojimi pobudami imel veliko uspehov. Marsikaj je dosegel, toda z akcijo za mir v Vietnamu ni prišel tako daleč, kot bi bil želel in to v precejšnji meri prav zaradi tega, ker njegova pobuda ni imela ustreznega odmeva v ameriškem episkopatu. Ali je to posledica razpoloženja ameriških vernih množic, ki so naklonjene Johnsonu, ali pa nečesa drugega?

Katoličani so v ZDA v manjšini. In morda se prav zaradi tega ameriški episkopat boji miroljubne iniciative, dokler so protestantske cerkve glede tega pretežno pasivne. Predsednik ZDA je drugačne vere, prav tako je drugačne vere tudi večina kongresa, to se pravi ustanove, od katere je marsikaj odvisno. Pomembno je, da so se tudi omenjeni štirje ameriški škofje omejili in poudarili, da ne spadajo v «skupino papeževega pritiska». Nadškof Lucey pa je na svoj način pokazal, da «papeževega pritiska ni», da celo ni niti osnovne discipline nasproti papežu, kajti sicer bi on ne bil govoril tako in akcija za mir v ZDA bi se ne bila skrčila na tako majhno skupino škofov.

I. M.

Češki filmski zvezdi Olinki Berovi napovedujejo veliko bodočnost. Od dne, ko se je zaradi dela naselila v Londonu, se je povsem navzela angleških navad: nadela si je skrajno «mini» in začela obiskovati konjske dirke

DEMOGRAFSKI RAZVOJ PO PRVI VOJNI

V prihodnjih dneh bo Jugoslavija štela 20 milijonov ljudi

S tem bo postala po prebivalstvu 8. država v Evropi

V Beogradu je že vse pripravljeno, da se točno ugotovi in razglasi dan, ko bo Jugoslavija štela 20 milijonov prebivalcev. Kaže, da bo to v prihodnjih dneh. Dvajset milijonov prebivalcev ni kdove kako veliko število, saj imamo n.pr. Kitajsko, za katero pravijo, da šteje 700 milijonov ljudi, na drugem mestu je Indija, ki šteje že nad pol milijarde prebivalcev z dnevnim prirastkom 30.000 ljudi. Za tema dvema velikanoma pride na vrsto Sovjetska zveza, ki šteje nekaj nad 233 milijonov prebivalcev, Združene države Severne Amerike pa se bližajo 200 milijonom. Za temi državami je še cela vrsta držav, ki štejejo nad 100 milijonov ali malo manj kot 100 milijonov ljudi.

In vendar bo Jugoslavija s svojimi 20 milijoni prebivalcev, po številu prebivalcev, osma država v Evropi, in sicer za Sovjetsko zvezo, ki jih šteje 233 milijonov, Zahodno Nemčijo, ki jih šteje 58 milijonov, Veliko Britanijo, ki ima 54 milijonov prebivalcev, Italijo, ki je pred kratkim naštela 53 milijonov prebivalcev, Francijo, ki že več let rine k 50 milijonom, pa ji to še ni uspelo, in, končno, še za Poljsko in Španijo, ki štejeta po 31 milijonov prebivalcev.

Da bi prikazali naraščanje prebivalstva v Jugoslaviji v zadnjih štiridesetih letih, bomo povedali, da je leta 1927 imela 13,181.000 prebivalcev, deset let pozneje so našteli že dva milijona več ljudi, nato je prišla vmes vojna z ogromnimi krvavimi žrtvami, ko je Jugoslavija izgubila milijon 700 tisoč ljudi, tako da je 1947. leta, kljub priključitvi dela Primorske in Istre, zlezla na 15,579.000 prebivalcev. Deset let pozneje, to se pravi 1957. leta, je Jugoslavija štela 18,005.000 ljudi in te dni bo torej prilezla na okroglo število 20 milijonov prebivalcev.

Kako pa s številom posameznih narodnosti v Jugoslaviji?

Ne bomo naštevali nacionalnih manjšin, ki jih je več, pač pa bomo našteli le število prebivalstva posameznih republik, vštevši torej tudi nacionalne manjšine: Slovenija šteje 1,700.000 prebivalcev, sosedna Hrvaška šteje 4,400.000 prebivalcev; Bosna in Hercegovina štejeta skupaj 3,700.000 prebivalcev, nakar pride po številu prebivalcev najmočnejša Srbija, v kateri so našteli 8,200.000 ljudi. V Makedoniji so našteli 1,500.000 ljudi, to se pravi za 200.000 manj kot v Sloveniji, najmanj prebivalcev pa ima Črna gora, kjer živi le pol milijona ljudi.

Če vzamemo le leto 1966, nam anagrafski podatki povedo, da je bilo tega leta v Jugoslaviji rojenih 398.898 ljudi, umrlo pa jih je istega leta 157.642, to se pravi, da je tega leta znašal prirodni prirastek 241.000 oseb.

Seveda ne smemo tega približno četrt milijona ljudi jemati kot nekakšen letni prirastek za nadaljnja desetletja, kajti v tem primeru bi čez deset let morala Jugoslavija imeti 22,500.000 prebivalcev. Prirodni prirastek se v zadnjem času veča tudi na račun podaljšanega povprečnega življenja, poleg tega pa bo tudi prirastek od večjega števila prebivalstva večji, to se pravi, da bi prirastek moral biti večji. Pri tem pa je treba dodati še negativno stran, da se namreč število otrok v povprečju manjša, razen v Makedoniji in nekaterih drugih južnih predelih Jugoslavije, kjer še zasledimo družine s kopico otrok, vtem ko je v severnih predelih Jugoslavije razmeroma malo otrok, kar se posebej opaža v Sloveniji.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

S. Abrami pri Russu

Novo razstavišče «Sala d'Arte Russo», ki se otvarja v najbolj osrednjem delu mesta, v pasaži med ulico degli Artisti in Korzom, pričenja svojo letošnjo dejavnost z razstavo velikih olj in risb mlade slikarke Silve Abrami. Ta priimek je sicer znan v tržaških umetniških krogih, ni pa umetnica sorodnica Avgusta Abramija. Čeprav je rojena v Etiopiji in je rasla v različnih mestih Italije, se po starših tako čuti Tržačanko, da prireja ravno v Trstu svojo prvo osebno razstavo.

Abramijeva je predlanskim dovršila milansko akademijo Brera pod vodstvom znanega slikarja Domenica Cantatoria. Njegov vpliv pa tu zasledimo le v manj barvni sliki žene, razstavljeni izven kataloga. Nasprotno pa slikarka v risbah z razlivajočim tušem prehaja vidno v bolj samostojno dojemanje podanih oseb, aktov in polaktov. Priznati moramo, da so te risbe v svojem načinu mojstrsko dovršene, posebno v izkoriščanju oblikam prilagojenega razlivanja sivin. Vendar pa težišče njene slikarske dejavnosti leži v velikih oljih. V njih se šele pravilno očituje dozorelost osebnega umetniškega dojemanja oblikovnega sveta, ki ga ponazarja s skoro akvarelno tankimi barvnimi plastmi prosojnih svetlob in utripajoče bolj mrzle živahnosti enakomerno razpredene po belih ozadjih.

So to večinoma uspela tihožitja z lončenimi vrči in bokali ter sadjem, med katerimi plamte cvetni vložki.

Njih oblikovna raznoličnost pa je srečno povezana v slikarsko dobro zaključene enote z domiselno ekspresionistično deformacijo njih stvarnega videza, v kateri zvene daljni odmevi s futurizmom premešanega kubizma. Vse to pa ne prihaja do tolikšne veljave v pokrajinah, ki se v svojih obrisih prilagajajo približni resničnosti narave.

Abramovi, ki je prejela že prvo javno priznanje s prvo nagrado na nekem ex tempore tekmovanju v Rimu, se vsekakor odpira uspešna pot v slikarstvo, katere jamstvo je v resnosti in skoro moški moči njene ustvarjalnosti

M. B.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Sprejeli boste zelo jasne in odločne ukrepe. Dober prijatelj vas bo rešil iz zagate.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Storili boste vse, da bi rešili ugled podjetja. Brzdajte nekoliko svoj srd.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Prejeli boste priznanje za uspešno delo. Povejte vsakomur iskreno, kar mislite.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Vedno skušajte ukrepati kar se da naglo. Potrudite se, da bi spoznali naravo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) S posrečeno zamislijo se boste otresli vseh tekmecev. Opustite težko izvedljiv načrt.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ugoden razvoj za vse, ki se ukvarjajo s tehničnimi posli. Ne zamerite prijatelju, ki vas je užalil.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Postavite se po robu nekaterim škodljivim naklepom. Ne bo odveč, če si privoščite zabavo.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Kljub dobrim kartam vaš uspeh ni zanesljiv. Sprejeli boste sklep v korist družine.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Kdor je izredno podjeten, bo danes izkoristil priložnost. Važen dogodek za vso družino.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Odprle se vam bodo ugodne perspektive. Enakost pogledov bo neko prijateljstvo še poglobilo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Zapreke vam bodo onemogočile izpolnitev nekega dela. Odpovedali se boste čustvenemu načrtu.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne ukvarjajte se z vprašanji, ki ne sodijo na področje vašega dela. Lahko ste povsem brez skrbi.

REŽISER G. PUCCINI O SVOJEM FILMU

«Ne gre samo za smrt sedmih bratov Cervi»

V raznih krajih Emilije že snemajo film o velikem junaštvu

REGGIO EMILIA, 18. — *Pred nedavnim smo na kratko poročali, da namerava režiser Gianni Puccini napraviti film o bratih Cervi. Tedaj smo tudi rekli, da so nekašno pokroviteljstvo nad tem filmom prevzeli nekateri vidni predstavniki italijanskega odporniškega gibanja, med katerimi tudi sam senator Ferruccio Parri, načelnik glavnega štaba odporniškega gibanja za severno Italijo. Sedaj pa lahko poročamo, da se v Guastalli, Albineji in Reggiu že na veliko snemajo posamezni kadri tega filma, ki bo v barvah.*

Gianniju Pucciniju, ki je glavni režiser, pomagata pri tem tudi Bruno Baratti in Cesare Zavattini. Ko je glavni režiser Gianni Puccini govoril o svojem novem filmu, je med drugim rekel:

«S tem svojim delom ne maram napraviti le film o umoru 7 bratov Cervi, pač pa bi rad dal sliko italijanskega življenja, bolj konkretno življenja v Emiliji in sicer preko tragičnih dogodkov te tipične družine, ki so jo sestavljali oče kot nekakšen tutor, mati in njuni otroci. Gre za družino, katere oče in vsi otroci so začutili humano vrenje socializma v svoji deželi. Zato sem hotel tudi iti po sledi zgodovine sedmih bratov in dveh sestra.»

Gianni Puccini nadaljuje:

«Zanimal sem se, kakšno vzgojo so imeli ti sinovi, kar zadeva moralo, kar zadeva človečanski čut in tudi kar zadeva samo delo. Bila je to družina, ki je živela na kmečkem posestvu, kamor se je bila umaknila potem ko se je uprla nekdanjemu zemljiškemu posestniku. Družina Cervi, oče in vsi otroci, so zemljo meliorirali in jo pripravili, da je bila prikladna za poljedelstvo. Hkrati pa so se vrgli z vso vnemo na obdelovanje te zemlje. Sosedi in vsa okolica so trdili, da je «oče Cervi blazen». In prav v tem je velicina očeta Cervija.»

«V to zgodbo — nadaljuje režiser — smo vključili tudi določen vzporedni razvoj, namreč dogajanja v deželi, ki so se zaključila z vojno. Bratje Cervi, z očetom vred, so čutili, da gre za krivično vojno. Preko izkušenj, ki jih je doživel predvsem Aldo, srednji brat in hkrati najbolj obči tejiv izmed vseh sedmih sinov starega Cervija, so bratje Cervi prišli do sklepa, da je treba aktivno poseči v partizansko borbo, da jo je treba aktivno podpreti in to ne zato da bi z eno vojno postavili po robu drugi vojni, pač pa zato, da bi branili svojo zemljo, svojo hišo, mir.»

Gianni Puccini takole nadaljuje svoj koncept, ki ga skuša izraziti v tem filmu:

«Četudi so bili bratje Cervi, četudi je družina Cervi kmečka družina, so to bili ljudje s svojimi posebnimi značilnostmi. Veliko so brali, veliko študirali. Imeli so svojo knjižnico, niso pa imeli denarja, da bi knjige sproti kupovali. Zato so jih pogosto tudi kradli. Vendar pa osnovna slika ni v tem. Osnovna slika je ta, da gre vendarle za normalno družino, v kateri fantje, še v mladih letih, študirajo, se igrajo, se ženijo, kot v vsaki drugi normalni družini. Z epilogom, z umorom sedmih bratov, pa dobimo konkreten dokaz, da njihovo življenje ni bilo povsem enako življenju ostalih družin, pač pa da je šlo za izredno gesto človekoljubja, človečanske solidarnosti. V zadnji sceni filma Gelindo Cervi, preden umre, v razgovoru z duhovnikom pravi takole:

«Dali smo zatočišče tistim, ki so bili preganjani, dali smo kruha tistim, ki so bili lačni, dali smo piti tistim, ki so bili žejni».

Praktično so bratje Cervi bili na strani odporniškega gibanja in kot takšni so svoje junaštvo plačali z življenjem. Na njihovi veliki kmečki domačiji so našli zatočišče mnogi vojni ujetniki, ki so pobegnili iz fašističnih odnosno nacističnih zaporov, ali ki sploh niso še prišli v nacifašistične roke. Bili so to ujetniki iz najrazličnejših dežel in različnih vojska, bili so to Angleži, Američani, Rusi. Poleg tega so bili ti ljudje, ki so dobili pri družini Cervi streho in kos kruha, različnih političnih nazorov, raznih veroizpovedi, skratka ljudje najrazličnejših stremljenj, vendar pa vsi v enaki nevarnosti za življenje. In prav zaradi tega so nacisti in njihovi sodelavci fašisti družino Cervi hoteli uničiti, ko so pobili vseh sedem sinov.

Režiser Gianni Puccini o filmu pravi še naslednje:

«Film smo «razrezali» po francoski šoli, nekako v stilu Alaina Resnaisa, režiserja slovitega filma «Hiroshima mon amour». Tu se scene sedanjosti mešajo s scenami preteklosti, preteklost vpada v sedanjost in sedanjost v preteklost. To omogoča bolje prikazati pomembne dogodke v življenju te patriarhalne družine, v kateri je kot nekakšen patriah stari «papà Alcide».

Navedli bomo še nekaj umetnikov, ki igrajo v tem filmu: glavne vloge igrajo Lisa Gastoni, Gian Maria Volontè, Riccardo Cucciolla, Gino Lavagetto, Renzo Montagnani, Don Backy, Ruggero Miti, Ben Levi, Carla Gravina, Virginia Darval, Gabriella Pallotta, Rossella Bergamini, Serge Reggiani, Rus Oleg Žukov, in Germaine Montero.

ELIO APIH:

PRIPOMBE OB ROBU

Italia, fascismo e antifascismo nella Venezia Giulia (1918-1943)

IV.

Če so pota (vsaka stezica povede te v Rim...) in metode bile različne po kraju, času in okoliščinah, je vendarle vsako stremljenje nad stoletnih odnosov do slovenskih sosedov vodilo k popolni njihovi narodnostni asimilaciji ali njihovi izselitvi z «julijskih» tal. Fašizem je bil v svojih stremljenjih le najbolj radikalen in seveda tudi najbolj iskren: saj je raznarodovalni akciji dal zakonito osnovo, toda že pred letom 1926. Če se ne motim, je dobilo raznarodovanje prvo zakonito obliko z Gentilejevim šolskim zakonom od 1. oktobra 1923. Torej da smo jasni: raznarodovanje Slovencev je dobilo z nastopom fašizma le svojo «legalno» obliko, medtem ko je stremljenje in akcija po raznarodovanju zelo stara, vsaj od nastanka nacionalističnega imperializma, ki je poiskal «naravne» meje Italije onstran etničnih mej italijanskega naroda. Ni tu mesto, da bi se razpisal o tem poglavju. Iz kopice dokumentov iz italijanskih virov naj citiram le Francesca Musonija, ki je v «Rivista geografica italiana», anno XXIII, fascicolo VI-VII, leto 1916 napisal «Che noi vogliamo italianizzare le terre ove gli Slavi sono ospiti e non padroni, sta benissimo: *ma il miglior modo per riuscirvi è quello di non dirlo.* (Grenko pri Musoniju je to, da je kot beneški Slovenec tudi on dejansko pripadal kategoriji «gostov» in se je štel med «gospodarje» le zato, ker ni bila v njem prebujena zavest njegove narodne pripadnosti).

S porazom fašizma ni bila likvidirana raznadovalna akcija. Ta traja kar naprej v različnih oblikah. Mislim, da so se prav v novejšem času oprijeli Musonijevega recepta: «... il miglior modo per riuscirvi è quello di non dirlo.» Morda nehote, vendar je Apihova teorija o fašizmu kot edinem nosilcu raznarodovalne akcije, podpora nadaljnjemu raznarodovalnemu stremljenju. Pogumen italijanski zgodovinar bi moral odločno poseči v sredino XIX. stoletja in proučiti od tedaj in vse do danes vse manifestacije raznarodovalne politike, oceniti njen učinek in njeno etično vrednost z merili današnje dobe napredka humanistične in demokratične misli. Taka študija bi gotovo pomagala resnično naprednim političnim ljudem in javnim delavcem, da bi bolj odločno in brezkompromisno obračunali z asimilacijskimi tendencami, ki še vedno odločilno zavirajo ustvarjanje resnično — enakopravnih odnosov med obema narodoma na naših tleh.

Tudi v navajanju ljudskega štetja po narodnosti je Apih nakazal potrebo, da se zgodovinarji podajo na povsem realna tla. S citiranjem E. Sestana pristaja, da «non è assurdo pensare che si siano commessi abusi presentando una minoranza slava più esigua di quello che era.» Še več. S citiranjem poročila puljskega prefekta notranjemu ministru z dne 28. januarja 1924 (stran 171) omaja tudi cenitve znanstvenika, ki je poskušal biti objektivnejši nasproti slovanski manjšini, kot je moglo to biti uradno ljudsko štetje. Omenjeno prefektovo poročilo pravi med drugim «numericamente gli elementi allogeni sono in qualche preponderenza (38490 in più) rispetto a quelli italiani.» Upoštevajoč to prefektovo številko moremo vsaj približno, v zaokroženih številkah napraviti naslednjo primerjavo.

Ljudsko stetje iz leta 1921 je naštelo v puljski pokrajini okrog 200.000 Italijanov in 157.000 Slovencev (Hrvatov in Slovencev); torej 43.000 manj Slovanov kot Italijanov.

Profesor Carlo Schiffrer je za svoj etnični zemljevid Julijske krajine napravil naslednjo primerjavo za puljsko pokrajino: 160.000 Italijanov nasproti 173.000 Slovanov; torej so po njem bili v puljski pokrajini Slovani v večini za približno 13.000 oseb. Preračunavanje na osnovi prefektove številke pa bi nastalo približno razmerje 149.000 Italijanov nasproti 188.000 Slovanov.

Apih piše na 66 strani: «Più isolate di tutti però, sono le popolazioni slave ed i loro partiti nazionali, come comprova anche la scarsità di notizie sulla loro attività sulla pubblicistica in lingua italiana.» Ali naj v teh besedah iščemo opravičila, da je Apih sorazmerno premalo upošteval slovensko narodno skupnost v političnem in tudi borbenem antifašističnem dogajanju v Julijski krajini? Da pričnemo kar pri letu 1918. Na strani 29 poroča avtor: «i rappresentanti socialisti entrarono nel neocostituito governo cittadino in parità di numero coi liberali.» Samo to in nič več! Gre očitno za «odbor za javni blagor», ki je ob razpadu Avstrije prevzel v mestu skrb za vzdrževanje reda in redno poslovanje uprave. V «Edinosti» od 31. oktobra 1918, ki objavlja tudi razglas omenjenega odbora, beremo še naslednje: «Na zahtevo tržaškega krajevnega jugoslovanskega narodnega sveta je «odbor za javni blagor» privolil, da vstopijo v ta odbor tudi štirje zastopniki omenjenega krajevnega sveta in sicer 2 pripadnika narodne stranke in dva pripadnika jugoslovanske demokratske stranke.» Na razglasih tega odbora se je pojavil podpis dr. Wilfana in med poverjeniki, ki jih je odbor imenoval, da so prevzeli vodstvo raznih uradov, je bilo tudi nekaj Slovencev. Četudi je bilo delovanje tega odbora kratkotrajno, bi bilo nujno, da se ugotovi, da so v njem sodelovali tudi slovenski zastopniki.

Prizadevnega zgodovinarja ne bo pri iskanju objektivne in polne resnice motilo pomanjkanje virov v njegovem jeziku. Premagati bo moral jezikovne težkoče in poseči po vseh dostopnih virih, publicističnih in arhivskih, v kateremkoli jeziku.

Manekenka se ne sme rediti. Ulla Jeanson je zato začela shujševalno kuro. Nekega dne pa jo je v kopalnici našel nezavestno zaročenec. Kura bi jo bila kmalu pripeljala v smrt.

Sicer pa je res, da niti mi sami Slovenci nimamo dovolj izčrpno obdelane zgodovine naše manjšine v Italiji med obema vojnama. Tu čaka naše mlade znanstvenike še obširno raziskovalno področje. Prav zato bi bilo težko očitati Apihu nesorazmernost, ki se kaže v njegovem delu, ko obravnava našo zgodovino. Zlasti razdobje ilegale po letu 1927 terja nadaljnjih raziskav in ugotovitev.

V zgornjem prikazu sem se omejil le na gradivo, ki se tiče neposredno Slovencev. Apihova knjiga pa je zelo bogata na podatkih, ki posegajo na vsa področja javnega življenja naše dežele od 1918. do 1943. leta. Vsakdo bo z zanimanjem bral poglavje o ekonomskem pretresu, ki sta ga doživela Trst in vsa dežela s propadom Avstrije in z vključitvijo dežele v povsem drugačen geografski in ekonomsko-politični prostor, kar je prineslo s seboj težko gospodarsko krizo, okrepljeno z negotovim zunanjepolitičnim položajem. Zato je prinašalo vključevanje v novo situacijo tudi nove zelo nasprotujoče si tendence: pojavljale so se avtonomistične težnje in oživela je celo zamisel socialista Pittonija o vmesni državici. Z Reke pa je v septembru 1923 poročal predsednik začasne vlade Mussoliniju: «Oggi è impossibile pensare qui all'eventualità di qualsiasi forma di espressione della volontà dei fiumani. Sarebbe a noi contraria, quasi in pieno...»

Zanimivi so podatki o prilivu priseljencev iz ostale države, zlasti iz južne Italije, ki je samim oblastem delal preglavice, da so morale mnoge avanturiste vračati v stare kraje z izgonskim listom (tudi do 600 dnevno). Na drugi strani pa se je avstrijakantski tržaški kapital kaj kmalu preorientiral in je prišlo do koncentracije vseh sil od nekdanjih avstrijakantskih gospodarskih krogov preko liberalcev do nacionalistov. Tako je bila ustvarjena situacija, da je v Julijski krajini, kjer je dobil fašizem popolnoma proste roke, fašistični pohod na Rim bil že pred dogodkom samim izvršeno dejstvo.

Med drugimi obravnavanimi problemi bodo gotovo bralca pritegnili podatki, ki dokazujejo, da ni druga svetovna vojna sprožila samo vprašanja nove razmejitve med Italijo in Jugoslavijo, temveč da se je pojavil še tretji pretendent na našo deželo. Avtor pravi na 382. strani: «A nessun osservatore sarebbe potuto sfuggire che la guerra metteva in discussione tutto il problema della Venezia Giulia, anche all'interno del sistema delle alleanze su cui si appoggiava l'Italia» in na 410. strani beremo besede, ki naj bi jih izrekel sam Mussolini 13. oktobra 1941: «In Germania esistono due dischi. Hitler li incide. Gli altri li suonano. Il primo disco era quello dell'Italia alleata, fedele, su di un piano di parità... Poi è venuto il secondo disco, quello dopo le vittorie... gli Stati associati saranno provincie confederate... Bisogna accettare questo stato di cose perchè ogni tentativo di reazione ci farebbe declassare dalla condizione di provincia confederata a quello ben peggiore di colonia. Anche se domani chiedessero Trieste nello spazio vitale germanico, bisognerebbe piegare la testa...»

To in še mnoga druga razkritja prispevajo k še večji zanimivosti knjige, ki jo bralec, ki ga zanima polpretekla doba naših krajev in ljudi ne bo zlepa odložil, dokler je ne prečita do kraja.

Ne vem, komu naj pripišemo krivdo za množico napak, stvarnih in tiskovnih, ki jih v taki znanstveni knjigi ne bi smelo biti. Delno bo temu gotovo krivo, da je knjiga izšla v Bariju, kjer ni stavcev, ki bi mogli vestno staviti njim neznane besede in imena. Tudi temeljitejši korektor bi bil potreben.

Nekaj napak pa gre seveda na rovaš avtorja samega. Predvsem priimki. Če je pravilno tiskano ime Znideršič, Juvančič, Čok, Bartulović, zakaj je potem Korošec postal Korosek, Čermelj ostal brez kljukice na č in Šček postal Schek. Tudi citiranje imena goriškega škofa «Borgia-Sedej» (str. 20) napravi na nepoznavalca vtis, da je Borgia del priimka.

Pri navajanju virov in imen raznih društev in ustanov ni imel avtor srečne roke, ali pa mu je škrat marsikatero zagodel, na pr. «Zbornik dokumenata in *podekata* (podataka)», ali pa (na strani 311) «Z. Jelincič Primorsk mladina in T.I.G.R. pod fascizmon in Koledar Gregorciceve Zalozbe za navadeno leto 1947.» Torej kar 8 napak v enem naslovu.

Tudi krajevna imena niso vedno pravilno napisana. Verjetno je tiskarski škrat spremenil Kastavščino v Kastatvina (str. 397), a škrat je očitno brez krivde na str. 262, kjer stoji črno na belem «paese carsolino Loqua *presso* podčrtal pisec) Corgnale».

Kljub naštetim in drugim pomanjkljivostim pa moramo Apihovo delo oceniti kot izredno pozitiven delež k proučevanju zgodovine naših krajev in ljudi. Rekli bomo še več: naša iskrena želja je, da bi Apih in tudi drugi italijanski zgodovinarji izhodili pot iskanja objektivne zgodovinske resnice. Vemo, da bi bil to izdaten delež italijanskih znanstvenikov k spoznavanju mednacionalnih odnosov na našem stičišču in s tem k ustvarjanju resničnega medsebojnega razumevanja, strpnosti in spoštovanja.

DRAGO PAHOR

(Konec)

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 19. SEPTEMBRA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 11.50 Motivi preteklih dni - 12.00 Iz slov. folklore - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Ansambel Pacchiori - 17.20 Glasba za transistornik - 17.50 Ne vse, toda o vsem - 18.00 Zborovske skladbe U. Vrabca - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Flavtist Miloš Pahor - 19.00 «Beli kit Moby Dick», povest - 19.40 Najnovejši uspehi - 20.00 Šport - 20.35 Bellini: «Norma», lirska tragedija.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Furlanske - 13.30 Cimarosa: «Il maestro cappella» - 13.50 Literarna oddaja - 14.35 Bugamelli.

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 14.00, 14.30, 15.30, 16.30, 19.15 Poročila - 8.15 Jutranja glasba - 9.00 Popevke - 9.30 Plošče - 9.45 Orkester Percy-Feith - 10.00 Pod senčnikom - 10.45 Celentanov klan - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Pevci - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 14.15 Jugoslavija v svetu - 14.40 Operna panorama - 16.00 Za oddih in razvedrilo - 16.45 Godalni orkester - 17.00 Za mlade poslušalce - 17.30 Tretja stran - 17.45 Glasbeno popoldne - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 20.00 Violinistka N. Doina - 23.15 Orkester.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 in 11.05 Dve uri glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.37 Pisan spored - 14.40 Ital. popevke - 15.45 Nove plošče - 16.00 Program za mladino - 16.30 Francoske plošče 17.20 Roman - 18.15 Glasba za mladino - 19.30 Luna park - 20.20 Rossinijeva «Italijanka v Alžiru» - 22.25 Plesna glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman - 10.15 Jazz - 11.00 Filmske novosti - 11.45 Pesmi desetletja 14.04 Juke box - 14.45 Glasbeni koktail - 15.00 Vrtiljak pesmi - 16.00 Neapeljske - 17.05 Ital. popevke - 18.35 Lahka glasba - 20.00 Vaš prijatelj Rascel - 21.00 Enciklopedija - 21.10 Plesna glasba - 22.00 Jazz.

III. program

10.00 Skladbe za klavičembalo - 11.00 Prokofjev, simf. štev. 6 - 11.45 Deset Brahmsovih madžarskih plesov - 12.20 Straussove skladbe - 13.00 Violončelist Platigorski - 14.2 Schumannove skladbe - 14.30 Odlomki iz «Adriane Lecouvreur» - 15.45 Wolfov kvartet za godala - 16.10 Ital. sodobni skladatelji - 17.10 Šostakovič, koncert opus 99 - 18.00 Komorna glasba - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Italijani v Ameriki - 19.15 Koncert - 20.30 Klasična kultura - 21.00 Glasba in romanticizem.

Slovenija

7.00, 9.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila - 8.05 Telesna vzgoja - 8.50 Oddaja za žene - 9.05 Glasbena matineja 9.55 Radijska šola - 10.25 Znameniti basisti - 11.15 Jug. ansambli 12.00 Turistični napotki - 12.20 Slov. zborovska glasba - 13.00 Na današnji dan - 13.10 Operetna in lahka glasba - 13.30 Kmetijski nasveti - 13.40 Pihalni ansambli 14.30 Priporočajo vam... - 15.05 Ritmi in melodije - 16.45 V torek na svidenje 17.00 Vsak dan za vas 18.05 Iz koncertnih dvoran 19.00 Aktualnosti - 19.15 Domače pesmi - 19.50 Na mednarodnih križpotjih - 20.05 Glasbene razglednice - 21.00 Lahko noč, otroci! - 21.10 Kitare, akordeon in klavir - 21.30 A. Miller: Lov na čarovnice - 22.33 Iz fonoteke radia Koper 23.15 Jug. glasbena tribuna - 24.05 Jazz.

Ital. televizija

18.35 Program za mladino - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Večer s Sommersetom Maughamom 22.35 Čudovita priroda - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 TV pošta - 22.15 «Kdo ti je dal vozniško dovoljenje»

Jug. televizija

10.40 in 15.00 TV v šoli - 11.35 in 15.55 Angleščina - 12.00 in 16.20 Osnove splošne izobrazbe - 10.35 Film za otroke - 19.50 Svet na zaslonu: Čile - 20.20 Obzornik - 21.00 Ljubezen in kitare — češki film - 22.30 J. Bleiweiss: Bob iz Kranja — TV igra - 23.00 Waterpolo Jugoslavija-Madžarska - 24.00 Poročila.

šport šport šport šport šport šport

10. JUBILEJNE SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE

Prijavljenih nad 300 plavalcev!

Tekmovanje bo v pokritem bazenu v četrtek in petek ob 18.30

Toliko pričakovano tekmovanje v plavanju je končno pred vrati. V četrtek zvečer bomo že poznali prve zmagovalce desetih jubilejnih slovenskih športnih iger. Tekmovanje se obeta res edinstveno, saj se je prijavilo kar 318 plavalcev in plavalk. Največ jih je iz Nabrežine, veliko udeležbo pa so najavili tudi kriška Vesna, Gaja iz Gropade in Padrič, da omenimo le društva, ki do sedaj še niso nastopila v plavanju. Prvo mesto z veliko prednostjo je sicer že oddano Sokolu iz Nabrežine. Glede na res nepredvideno visoko število udeležencev (lani jih je bilo manj kot 200), pa so se kandidati za ostala boljša mesta pomnožili, ker bodo točke predvidoma bežale na vse strani. V zadnjih dveh tednih je bilo v občinskem bazenu «Bruno Bianchi» iz dneva v dan bolj živo. Redkim plavalcem, ki so dokaj redno trenirali, so se množično pridružili Nabrežinci, ker jih je od morja pregnalo vreme. Videli pa smo na delu plavalce tudi drugih društev, ki so hoteli poznati okolje. Obiskovalci bazena so razdeljeni na dve skupini. V prvi so boljši plavalci, ki nizajo bazen za bazenom, sprintajo, obračajo in startajo; skratka resno trenirajo. V drugi pa so plavalci, ki so mislili, da dosti veljajo, v stiku z novimi pogoji, predvsem zaradi sladke vode, pa so spoznali, da je že en bazen preplavati problem. Plavalci te druge skupine večinoma gledajo ostale ali pa skušajo na hitro pridobiti malo kondicije v hitrosti. V bazenu so se pojavile tudi stoparice. V treningu so zasedeni časi nekatere razočarali ,drugi pa razveselili. Rezultate spoznaš kar iz obrazov plavalcev. Imena favoritov ne bomo omenjali, z zadovoljstvom pa lahko povemo, da bo le malokateri rekord držal pod kvalitetnim pritiskom bolje pripravljenih tekmovalcev. Obetata se torej dva prijetna športna večera. Na svoj račun bodo prišli tudi navijači, katerih prisotnost je res zaželjena in za tekmovalce tudi koristna.

Zgoraj Kras — Općine, spodaj Brežani in Openci v borbi za 3. mesto

V DRUGI TEKMI ZA ŠENTJERNEJSKI POKAL

Vesna s 5:0 (3:0) prisilila Libertas Barcolano k predaji

Boris Tence in Boris Milič dvakrat uspešna

STRELCI: v 31' in 39' Boris Tence, v 40' Milič, v 13' d.p. Zmago Košuta, v 27' Milič.

VESNA: Rado Tence; Danilo Sulčič, Finotto; Raimondo (k), Zoch, Renner (Silvano Sulčič); Boris Tence, Michelini, Milič, De Michele in Zmago Košuta.

LIBERTAS BARCOLANA: Delich (W. Mattei); Chersi-Leminetti, Luglio; Lupatelli (k), Volzavo, Bonech (Lasič); Donda, E. Mattei, Husu, Jeloscek in Vascotto.

SODNIK: Cecchini (Trst). KOTJE 5:4 za Libertas.

OPOMBE: Skoraj mrzlo; igrišče v dobrem stanju. Približno 200 gledalcev. V 18' se je resno poškodoval Luglio (L), ki je po trčenju z Miličem obležal na tleh. Kmalu pa se je opomogel.

Kriška Vesna je premagala tudi svojega najnevarnejšega nasprotnika za osvojitev Šentjernejskega pokala, to je Libertas Barcolano, ki je prejšnjo nedeljo z visokim rezultatom 6:1 odpravila Libertas s Proseka. Križani so zadali Barkovljanom nepričakovano visok poraz in s tem avtomatično osvojili tudi pokal.

Za to tekmo je Vesna ponovno spremenila svojo postavo in način igre. Turnir je namreč idealen za poskuse pred prvenstvom II. kategorije. Novost kriške obrambe je prosti branilec Zoch, bivši igralec Aurisine. Zoch je trd, visok, odločen igralec, nepremagljiv v igri z glavo, toda nekoliko prepočasen. Morda ni treniran. Finotto je bil levi branilec, zapustil je tako svoje običajno mesto stopperja, kamor se je pomaknil Raimondo. Poskus je bil teoretično dobro zamišljen: s tem so namreč hoteli nuditi možnost Raimondu, da se ob priliki potisne tudi v napad, kar bi seveda Finotto ne napravil. Renner krilec ni popolnoma zadovoljil. Preveč se je pomikal v napad in tako pustil nevarne vrzeli v svoji obrambi.

V prvi liniji je kot srednji napadalec zaigral Boris Milič. Realiziral je dva gola. Kljub temu je «Bobo» bolj zadovoljil, ko je skušal organizirati igro. Izvedel je nekaj krasnih podajanj. Za srednjega napadalca nima pravih karakteristik, predvsem značajnih. Vsekakor poskus je dal ta zadovoljiv rezultat; ko se je Milič pomikal daleč od nasprotnega kazenskega prostora, je za seboj imel tudi nasprotnega stopperja. S tem je «zredčil» nasprotno obrambo in nudil možnost obema kriloma, da sta laže prodirali do nasprotnih vrat. Zanimiv poskus ta — z Miličem. Vsekakor je treba Miliča izkoristiti na svojem najprilijubljenejšem mestu, to je na sredini igrišča, in še posebno sedaj, ko ima Vesna dve hitri krili, ki potrebujeta dolga podajanja.

Vesna je v nedeljo solidno zaigrala, čeprav je proti koncu vidno popustila. Povprečna priprava. Predvsem Micheliniju manjka kondicije. In če Michelini popusti, celotno moštvo to vidno občuti. Vsekakor so Križani še enkrat v nedeljo pokazali značaj ekipe. Obramba gotova, običajna sredina igrišča in napad nekoliko učinkovitejši kot proti Primorju. Boris Tence je dosegel dva gola in s tem dokazal lep smisel za gol. Zmago Košuta je hiter in požrtvovalen, De Michele pa v najboljši formi. Skratka, moštvo je pripravljeno za II kategorijo.

Nedeljska tekma proti Libertas Barcolani se je praktično odločila v polovici prvega polčasa, ko so Križani dosegli prvi gol po zaslugi Borisa Tenceja, ki je z glavo poslal usnje v mrežo. Barkovljani so popustili in Križani so jih še dvakrat presenetili. Srečanje se je praktično končalo. Vesna je solidno kontrolirala igro, nasprotnik pa je skušal reagirati. Brez uspeha. V drugem delu igre so igralci Vesne ponovno prijeli vajeti igre v svoje roke in še dvakrat spravili na kolena Barkovljane, ki nikakor niso mogli najti pravega ritma in koordinacije.

Goli: v 31' kot za Vesno. Milič je streljal, Boris Tence se je dvignil nad vsemi in z glavo realiziral — 1:0.

39': Boris Tence je izkoristil zmedo pred nasprotnimi vrati in realiziral svoj drugi gol.

40': kot — Milič je z glavo presenetil Delicha.

V 13' d.p. je Zmago Košuta močno streljal, vratar Barkovljanov se je prepozno pognal na žogo — 4:0.

Zadnji gol po zaslugi Borisa Miliča.

Najboljši v vrstah Vesne so bili Danilo Sulčič, De Michele in vse trije napadalci.

—edson—

MLADINSKI ODBOJKARSKI TURNIR 10. SLOVENSKIH ŠPORTNIH IGER

Kras in Sokol v finalu, Breg na tretjem mestu

Tržaška društva so razočarala: prva štiri mesta so pripadla ekipam iz okolice

V nedeljo so v Nabrežini odigrali mladinski odbojkarski turnir 10. slovenskih športnih iger. Na sporedu je bilo šest tekem, ki so bile tudi vse odigrane: vseh sedem ekip se je namreč prijavilo sodnikom.

V finale, ki bo na sporedu prve dni novembra, sta se uvrstili ekipi domačega Sokola in zgoniškega Krasa, tretje mesto so osvojili Brežani, četrto pa je pripadlo Općinam. Sledijo Cankar, Škamperle in Kontovel. Velik uspeh so torej dosegla podeželska društva, katerim nista bila kos ne Cankar ne Škamperle.

Breg 2
Kontovel 0

Kot prvo je bilo na sporedu srečanje med Bregom in Kontovelom. Brežani so poslali na igrišče še popolnoma neizkušene igralce, ki pa so se z veliko vnemo vrgli v igro. Imeli so nedvomno veljavnejšo skupno igro in učinkovitejšo obrambo, medtem ko so Kontovelci zaigrali odločno preveč individualno. V njihovih vrstah je nastopalo nekaj igralcev, ki so igrali v Borovi mladinski ekipi, ostali pa so bili nezvežbani in vse je kazalo, da ekipa še ni skupno trenirala. Na igrišču so bili še nedisciplinirani, kar je poslabšalo rezultat in napravilo slab vtis na gledalce.

V začetku prvega seta so Kontovelci nudili Brežanom trd odpor in celo povedli, vendar pa so kmalu popustili in dovolili nasprotnikom, da so osvojili set. Drugi set pa so Brežani osvojili skoraj brez borbe, saj so nasprotniki realizirali le 6 točk.

Izid
BREG — KONTOVEL 2:0
(15:9, 15:6)
KONTOVEL — Frankič, Nabergoj, Regent, Starc E. in P., Ukmar, Kante.
BREG — Lovriha V., F. in D., Svetina, Kodrič, Slavec, Žerjal V. in W.
Sodnik: Morpurgo.
Gledalcev okrog 30.

Općine 2
Škamperle 0

Sledilo je srečanje med Općinami in Škamperlem. Tudi tu je bila razlika med ekipama precejšnja. Openci so bili precej dobro pripravljeni, na vsak način pa so zelo homogena ekipa, ki bi lahko z malo več treninga marsikaj dosegla. Škamperle pa je poslal na igrišče ekipo, ki je bila po vsej verjetnosti improvizirana izključno za športne igre in ni imela nikakih upov na zmago. Svetoivančani namreč niso kljubovali agilnejšim in podjetnejšim Opencem, ki so jih z lahkoto premagali, tako v prvem kot v drugem setu. Škamperlu tako ni uspelo ponovno osvojiti tretjega mesta na tem turnirju, kot se je to zgodilo lani. Openci pa so se izkazali kot zelo solidna ekipa, ki bi z lahkoto nastopala tudi v deželnem naraščajniškem prvenstvu.

Izid
OPČINE — ŠKAMPERLE 2:0
(15:6, 15:7)
OPČINE — Kapelj, Sosič, Hrovatin, Križnič, Sancin, Peterlin, Suhadolc.
ŠKAMPERLE — Udovič, Furlan, Spetič, Schilani, Marzi, Prelc.
Sodnik: Vitez.
Gledalcev okoli 50.

Kras 2
Cankar 0

Tretja je bila na sporedu tekma Kras - Cankar. Tudi ta tekma je bila precej nezanimiva. Kras je zelo solidna ekipa, sicer nekoliko šibka v napadu, vendar dobro vigrana in trenirana. Igralci so si med seboj precej enakovredni in zato tudi nudijo tudi veljavnejšo in bolj izpiljeno skupno igro. Cankar pa je prav tako kot Škamperle pokazal zelo slabo ekipo. Vsem se je poznalo pomanjkanje treninga, predvsem pa je manjkal režiser igre, kakršen bi lahko bil Klavdij Veljak, katerega pa je vodstvo društva raje vpisalo v člansko ekipo. Tekma sama na sebi je bila nezanimiva. Le v drugem setu so Cankarjaši skušali upirati bolj izvežbanim nasprotnikom, vendar brez vsakega uspeha.

Izid
KRAS — CANKAR 2:0
(15:0, 15:7)
KRAS — Kobal, Guštin, Nanut, Ljubo Milič, Veznaver, Lučano Milič, Grilanc.
CANKAR — Ferluga, Verč, Jančar, Tomažič, Kocjančič, Mezgec.
Sodnik: Dougan.
Gledalcev okoli 50.

Sokol 2
Breg 0

Sledilo je srečanje, ki je privabilo na igrišče največje število gledalcev. Spoprijeli sta se namreč ekipi domačega Sokola in Brega. Nabrežinci so postavili na igrišče ekipo, ki ni imela posebnih težav za zmago. Nastopalo je namreč nekaj igralcev, ki so imeli izkušnje iz prvenstev, katerih se je Sokol udeležil. Ekipa sicer ni pokazala nobene posebne skupne igre, vendar je tehnična pripravljenost posameznih igralcev to nadomestila. Tako se je Breg le s težavo upiral, Nabrežinci pa niso imeli težav, da so se uvrstili v finale.

Izid
SOKOL — BREG 2:0
(15:5, 15:7)
SOKOL — Franco, Ušaj, Caharija, Zadnik, Kobau, Brecelj A. in M.
BREG — Lovriha V., F. in D., Svetina, Kodrič, Slavec, Žerjal V. in W.
Sodnik Morpurgo.
Gledalcev okoli 70.

Kras 2
Općine 0

Sledila je tekma, ki je v svojem prvem setu nudila gledalcem lepo igro. Tako agonistično kot tehnično je bil namreč prvi set tekme Kras - Općine na sorazmerno precejšnji višini. Ekipi sta pokazali lepo igro, čeprav je bilo vse preveč zgrešenih servisov, prestopov in podobnih nepotrebnih napak. Le s težavo so Zgoničani iztrgali nasprotnikom set, medtem ko so v naslednjem Openci popolnoma odpovedali in realizirali le dve točki. Tako se je tudi Kras uvrstil v finale za prvo mesto.

Izid
KRAS — OPČINE 2:0
(15:12, 15:2)
OPČINE — Kapelj, Sosič, Hrovatin, Križnič, Sancin, Peterlin, Suhadolc.
KRAS — Kobal, Budin, Nanut, Ljubo Milič, Veznaver, Lučano Milič, Grilanc.
Sodnik: Dougan.
Gledalcev okoli 50.

FINALE ZA 3. MESTO

Breg 2
Općine 0

Nedeljski spored je zaključila finalna tekma za tretje mesto med Openci in Brežani. Poudariti je treba, da so bili favoriti Openci, ki pa svoje premoči niso znali izkoristiti. Kljub temu, da so bili bolje pripravljeni in da so imeli takorekoč že zmago v rokah, so odpovedali in prepustili tekmo nasprotnikom. Grajati je treba predvsem netočnost servisov, saj so jih zgrešili vse preveč. S tem pa so favorizirali Brežane, ki so tako lahko osvojili končno tretje mesto.

Izid
BREG — OPČINE 2:0
(15:11, 15:13)
BREG — Lovriha V., F. in D., Svetina, Kodrič, Slavec, Žerjal V. in W.
OPČINE: Kapelj, Sosič, Hrovatin, Križnič, Sancin, Peterlin, Suhadolc.
Sodnik: Vitez.
Gledalcev okoli 50.

LESTVICA MLADINSKEGA TURNIRJA

Finale za I. mesto:
Kras — Sokol

3.	Breg	točk 8
4.	Općine	6
5.	Cankar	2
	Kontovel	2
	Škamperle	2

Točke se upoštevajo za splošno lestvico SŠI, za najboljše mladinske rezultate in za najboljše rezultate v odbojki.

r—n

Med tekmo Sokol — Breg

ČLANSKI ODBOJKARSKI TURNIR SŠI

Sokol, Breg in Zarja prebredli prve ovire

Dom Gorica, Breg B in Barkovlje A se niso predstavili na igrišču

Sokol 2
Općine 0

V nedeljo se je začel moški odbojkarski turnir 10. SŠI. Na zgoniškem igrišču sta turnir otvorili ekipi nabrežinskega Sokola in Občin. Tekma je potekla brez vsakih agonističnih točk, saj se ekipa iz Občin ni potegovala za zmago, kajti v njenih vrstah ni bilo nobenega igralca tega športa. Sokol je torej imel lahko pot do zmage, in zato ni prišl odo nobene vrhunske odbojke, razen v posameznih primerih, ko je igralec Sokola Svetlič zaključil akcijo s lepo tolčeno žogo. Hvalevredna je poteza ekipe iz Občin, ki je razumela duh iger in se je, čeprav ni mogla računati na uspeh, vseeno udeležila tega turnirja.

IZIDI
Sokol — Občine 2:0 (15:6, 15:4)
Sokol — Pertot D., Petelin M. in B., Svetlič D., Maroso E., Suban B., Antonič B.
Občine — Beličič A., Brajnik M., Hrovatin S., Bole E., Susič I., Simonič I.
Sodnik — Lavriha Boris.

Druga tekma na vrsti je bila Breg A — Gorica. Tekme ni bilo, ker se goriška ekipa ni predstavila sodniku pravočasno. Tako je Breg A zmagal 2:0 (15:0, 15:0) b. b.

Breg A — Lavriha B. in V., Pangerc B., Gerli S., Glavina S. in Prašelj S.

Tudi tretje tekme ni bilo, ker se ekipi Barkovlje A in Breg B nista predstavili sodniku.

V Zgoniku se je torej ponovilo isto kot lansko leto v Bazovici. Neresnost in nezrelost nekaterih društev, ki hočejo množično nastopati, a niso sposobna, da bi poslala na igrišče niti ene ekipe, privede do takih primerov. S takim ravnanjem se brez dvoma kvari ugled iger in celotne organizacije.

š. m.

Zarja 2
Primorec 0

V tekmi veljavni za prvo kolo odbojkarskega turnirja 10. SSI, sta se sinoči srečali v Trebčah članski šesterki domačega Primorca in bazoviške Zarje.

Tekma je bila precej izenačena in ekipi sta se v prvih potezah vsakega seta borili za vsako točko. V nadaljevanju igre pa je prišla na dan večja izkušenost Bazovcev, ki so predvsem po zaslugi Borisa Grgiča večkrat učinkovito zaključili svoje akcije s tolčenimi žogami. Primorec se je predstavil na igrišče z neizkušeno postavo, v kateri je le malokateri obvladal nekoliko prstne tehnike. Fantje bodo morali še krepko vaditi, da si bodo osvojili odbojkarske prvine in tako uspešno zastopali svojo vas in svoje društvo.

Izid
Zarja (Bazovica) — Primorec (Trebče) 2:0 (15:7, 15:6)

Primorec — Pavel Kralj, Livio Pahor (kap.), Lado Kralj, Bogdan Kralj, Branko Marc, Walter Škabar in Edvard Kralj.

Zarja — Darko Gragič, Darko Metlika, Ladko Komar, Mirjam Žagar, Marjan Babuder, Boris Grgič (kap.) in Milko Križmančič.

Sodnik — Dovgan.

Mladinski moštvi Brega (zgoraj) in Sokola (spodaj) sta se zasluženo uvrstili v finale

V OTVORITVENI TEKMI MLADINSKEGA PRVENSTVA

Edera-Breg 1:3

STRELCI — v pr. polčasu ob 15' Maar (B), ob 25' Zahar (B); v dr. polčasu ob 10' Zahar (B), ob 34' Iannone (E).

BREG — Žerjal; Kuret, Gerli; Kocjančič, Bandi, Štranj; Slavec, Lovriha, Krmec, Zahar, Maar.

EDERA — Comello; Porro, Vescovi; Vescovi II., Pison, Superina; Iannone, Clemente, Vecchio, Gropazzi.

Mladinci Brega so lepo začeli svoje prvenstvo, saj so se vrnili domov z gostovanja pri tržaški ekipi Edere s celotnim izkupičkom. Zmaga je popolnoma zaslužena in daje upati, da se bodo mladinci brežanskega društva tudi letos lepo izkazali. Prikazana igra ni bila na izredni višini, vendar ekipa je nastopila z nepopolno postavo, zaradi nekaterih ključnih odsotnosti. Če so mladinci tehnično zadovoljili, pa so jo delno polomili disciplinsko, saj je sodnik po samih 10' igre izključil zaradi ugovarjanja Kocjančiča, pozneje pa je pismeno opomnil Kureta zaradi grobe igre.

Nad vsemi je v vrstah Brega zaigral mali Bandi, ki se je izkazal v vlogi prostega pravi mojster; dobro so tudi zaigrali Lovriha, Krmec in delno Zahar. Vsi ostali so zadovoljili, vendar jim ni uspelo pokazati vsega, česar so zmožni.

Delno opravičilo naj bo torej dejstvo, da je bila nedeljska tekma prva in je bilo treba marsikaj improvizirati. Po tem, kar smo videli v nedeljo in v upanju, da bodo Igor Čuk, Rodella in Opara čimprej v moštvu, smo prepričani, da bodo tudi letos mladinci Brega igrali na pokrajinskem juniorskem prvenstvu vodilno vlogo.

— t o m —

V TEKMI II. KOLA ZA ŠENTJERNEJSKI POKAL

Presenečenje v Nabrežini: Primorje premagano 1:0 (0:0)

Primorje — Štoka; Bukavec, Verša, Paoletti, Milič, Segina, Verginella, (Trampuš), Žužič, Germani, Metelko.

Lib. Prosek — Stocca, Košuta, Sirisovich, Cerut, Zudini, Kocjan, Coslevaz, Stagni, Bolcich, Manzutto, Smolica.

Kotje 5:4 za Primorje, sodnik Parisano (Trst).

Opombe: Lepo in sončno vreme, gledalcev približno 300.

Proti vsakemu pričakovanju je enajsterica Primorja v nedeljo med drugo tekmo za Šentjernejski pokal poražena zapustila igrišče. Vzrok? Po mnenju številnih navijačev niso bili Prosečani niti serca enajsterice, ki je prejšnjo nedeljo igrala proti Vesni. In venda so moštvo sestavljali isti igralci. Prognoze so bile na strani Primorja, ki je že po prvih minutah igre pokazalo, da hoče prevzeti vajeti v svoje roke. Kmalu pa se je pojavila na sredini igrišča vrzel, Verginella jo je opazil in hotel rešiti zadevo s tem, da se je sam poslal naprej. To so opazili tudi igralci Libertas s Proseka, ki so s organizirali in so imeli prav on glavno besedo na sredi igrišča. Ni preostalo drugega kot da je Metelko prevzel slabo zasedeno mesto. Z njegovo režijo je Primorje ponovno prišlo do premoči na sredini. Nerazumljivo pa je bilo zakaj je Verginella ostal še bolj ozadju, medtem ko bi moral iti na pomoč Žužiču, ki je bil praktično sam v napadu. Primorje je tudi praktično igralo brez kril, ker se Segina, po navadi branilec, ni znašel na desni strani, na levi pa tako ni bilo nobenega. Minute so potekale, igra je bila nezanimiva in na srečo igralci Libertasa niso znali izrabiti zmede nasprotnikov. V nadaljevanju je Verginella prepustil mesto Trampušu. Slednji je prevzel vlogo režiserja, Metelko pa se je premaknil na levo krilo. Posledica tega je bila, da je Primorje izvedlo nekaj prodorov, a kmalu se je pokazalo, da Metelku vloga ni prija. Ko so se vsi že sprijaznili z neodločenim izidom se je proseški Libertas posrečilo tik pred koncem priti do zmage.

Poraz lahko pripišemo taktičnim napakam Primorja. Vstop Trampuša je bil prav gotovo pozitiven medtem ko je bil odhod Verginella v slačilnico negativen. Upamo, da ta spodrsljaj, ker upamo, da gre samo za neugoden dan, ne sme spraviti na kolena navijačev in ekipe manj nogometašev Primorja. Upoštevati je namreč treba, da je enajsterica popolnoma obnovljena in da se bo lahko pod vodstvom trenerja Verginelle do začetka prvenstva precej popravila. Igralcev Primorju ne manjka, treba jim je le najti primerno mesto in jim dodeliti primerno vlogo.

Kronika tekme je zelo kratka. Že v 6' je Milič predložil na levo Metelku, ki je v voleju za las poslal nad prečko. V 15' je hotel Milič iz razdalje presenetiti vratarja, četrt ure kasneje pa se je kombinirana akcija Verginella-Metelko zaključila s posegom skrajnega branilca proseške Libertas. V 11' drugega polčasa si je Primorje s prodorom Žužič-Trampuš-Metelko izsililo kot. Primorje je silovito pritiskalo in je v 20' s Trampuševim strelom prisililo vratarja tekmecev da se je rešil v kot. V 40' je Bolcich izrabil zmedo proseške obrambe in je neubranljivo premagal štoko.

B. R.

Vratar Barkovljanov je prestregel žogo, ki jo je Rener usmeril proti mreži

V OKVIRU PRIPRAV ZA PRVENSTVO III. KATEGORIJE

Breg-Edera 1:3 (1:2)

Trije goli srednjega napadalca Edere

STRELCI — v 6' in 25' p.p. Braida (E), v 44' Zonta (B); ter v 4' d.p. spet Braida (E).

BREG — Rapotec (Favento); Petaros Z., Švara; Krasna, Maver, Kariš (Zocchi); Ralca, Mikuš, Zonta, Grahonja (Petaros V.), Čuk (Hrvatič).

EDERA — Perini (Cecchini); Butti (Salvini), Di Pasquale; Vatta, Grimaldi, (Della Valle), Tiepolo (Russignaga); Renier, Golfetto, Braida, De Riz (Veglia), Ludvig (Menardi).

KOTI — 6:3 za Edero.

OPOMBE — Vreme slabo, igrišče spolzko, gledalcev 300.

Z nedeljsko tekmo z Edero je Š.d. Breg otvorilo v Boljuncu letošnjo nogometno sezono. Nedeljska prijateljska tekma je bila dobra preizkušnja za moštvo, ki bo v soboto in nedeljo nastopilo v Novi Gorici na mednarodnem turnirju, ki ga prireja NK Nova Gorica ob priliki 20-letnice obstoja. Obenem pa je dala novemu trenerju Suslju priliko videti, česa je zmožna ekipa in katera postava ji najbolj prilega, saj je moral do sedaj Breg trenirati na majhnem travniku, ker je bilo igrišče v popravilu. Hib je seveda še veliko, in te so prišle še toliko bolj do izraza, ker je znal nasprotnik izkoristiti vsako napako domačega moštva. Edera je namreč pokazala zrelo igro, z zelo odločno obrambo, ki nikdar ne zapravlja žog brez potrebe, s trdno sredino igrišča, ki je zelo lepo vigrana z ostalim napadom, ki je pokazal nekaj lepih akcij, ki so stalno spravljale v zadrego domačo obrambo. Tudi posamezno so igralci Edere na precejšnji višini, dobra je tudi atletska priprava. Brežani so nasprotno pokazali malo, obramba je precej škripala, sredina igrišča se je znašla šele v drugem polčasu, napad še ni dovolj vigran, atletska priprava pa je precej dobra. Igralci so se tokrat izkazali s svojo požrtvovalnostjo, s katero so skušali nadoknaditi tehnične pomanjkljivosti.

Edera je z bliskovitim začetkom z Renierom že v 1' zadela drog; odgovoril je Grahonja, ki je v 3' zadel prečko. Le 3' kasneje je Edera prešla v vodstvo, Maver je slabo posredoval ter podal žogo Braidi na nogo, ki je brez oklevanja neubranljivo pretresel Rapotčevo mrežo. V 7' pa je Rapotec v lepem plovnem skoku odbil žogo v kot na strel Golfetta. Edera je stalno prevladovala in v 25' sta Golfetto in Braida izvedla zelo lepo akcijo: večkrat sta si s hitrimi podajami izmenjala žogo, nakar je Braida prodrl v kazenski prostor ter z neubranljivim strelom poslal žogo v desni spodnji kot Faventovih vrat. V 29' je izredni Braida zamudil ugodno priložnost, ko je iz bližine prešibko strreljal in je Faventu uspelo odbiti žogo v prečko in od tam v polje. V 36' pa je sodnik, ki je zelo odločno opravil svojo nalogo, dosodil enajstmetrovko v korist Edere zaradi prekrška nad Braido; streljal jo je sam Braida, a njegov strel je Favento z izrednim posegom ubranil. Breg je končno izvršil nekaj nevarnih akcij in v 44' je Zonta lepo prodrl do roba kazenskega prostora od koder je silovito streljal ter premagal Perinija, ki se je prepozno pognal za žogo.

V drugem polčasu pa je igra zaradi hitrega tempa v prvem delu nekoliko upadla in po tretjem golu, ki ga je dosegel Braida v 4' drugega polčasa z glavo na kot Reniera, se je Edera zadovoljila z rezultatom ter se le pretežno branila. Brežani so napadali ves polčas, a zaman. Najlepšo akcijo so plavi izvršili v 13', ki jo je zaključil Ralca z močnim strelom ven.

Spored mednarodnega turnirja v Novi Gorici pa je naslednji:

V soboto, 23. t.m.:

ob 15. uri otvoritev; ob 15.10 Torriana (Gradisca) Tabor (Sežana); ob 16.45 NK Nova Gorica - Breg.

V nedeljo, 24. t.m.:

ob 14.30 tekma med premaganci za tretje mesto;

ob 16.30 tekma med zmagovalci za prvo in drugo mesto.

K. V.

Eden od številnih brezuspešnih napadov Primorja

šport šport šport šport šport

A SKUPINA C LIGE

IZIDI

Rapallo — *Alessandria	1:0
*Bolzano — Savona	1.0
Como — Entella	1:0
*Marzotto — Triestina	1:1
Legnano — *Mestrina	1:1
*Monfalcone — Biellese	1:0
*Piacenza — Treviso	0:0
*Pro Patria — Trevigliese	2.0
*Udinese — Pavia	1:0
*Verbania — Solbiatese	1:1

Prihodnje tekme (24. t.m.)

Triestina - Alessandria, Biellese - Bolzano, Como - Udinese, Legnano - Monfalcone, Pavia - Mestrina, Rapallo - Verbania, Savona - Piacenza, Solbiatese - Entella, Trevigliese - Marzotto, Treviso - Pro Patria.

LESTVICA

Legnano	1	1	0	0	2	0	2
Rapallo	1	1	0	0	1	0	2
Como	1	1	0	0	1	0	2
Pro Patria	1	1	0	0	2	0	2
Bolzano	1	1	0	0	1	0	2
Monfalcone	1	1	0	0	1	0	2
Udinese	1	1	0	0	1	0	2
Triestina	1	0	1	0	1	1	1
Solbiatese	1	0	1	0	1	1	1
Treviso	1	0	1	0	0	0	1
Marzotto	1	0	1	0	1	1	1
Verbania	1	0	1	0	1	1	1
Piacenza	1	0	1	0	0	0	1
Pavia	1	0	0	1	0	1	0
Savona	1	0	0	1	0	1	0
Biellese	1	0	0	1	0	1	0
Trevigliese	1	0	0	1	0	2	0
Alessandria	1	0	0	1	0	1	0
Entella	1	0	0	1	0	1	0
Mestrina	1	0	0	1	0	2	0

MARZOTTO-TRIESTINA 1:1 (1:0)

V prvem kolu prvenstva C lige dragocena točka za Tržačane

Napad še vedno ne zna izrabiti ugodnih priložnosti

MARZOTTO: Ridolfi, Melonari, Zanon, Donadello, Cariolato, Biasiolo, Rigo, Magri, Mola, Pantani, Marchesi.

TRIESTINA: Colovatti, Da Rold, Martinelli, D'Eri, Capitanio, Del Piccolo, Ridolfi, Brusadelli, Pedroni, Pestrin II., Filipaz.

STRELCA: v 4' Marchesi (M), v 83' Pestrin II. (T).

SODNIK: Vanucchi (Bologna).

1500 gledalcev. Sodnik je opomnil Da Rolda in Cariolata. Kotov je bilo 13:2 (4:1) v korist Marzotta.

Uspešen debut Triestine na letošnjem prvenstvu C lige. Točka na tujem je namreč vedno dragocena in ni važno, če so Tržačani odnesli s srečnim in morda tudi nepravilnim golom, ki je izenačil stanje 7' pred koncem tekme. V splošnem sta obe moštvi, ki sta nastopili v okrnjenih postavah, pokazali povprečno igro, katero je razživela le velika borbenost, ki je povzročila tudi celo vrsto grobih prekrškov. Levji delež so pri tem imeli Tržačani, ki so se posluževali grobe igre, ki jo je nesigurni sodnik vedno dopuščal.

Triestina je na vsak način zaigrala zelo hitro in odločno, se precej dobro odrezala v obrambi in bila večkrat nevarna v napadu, ki je po zaslugi odličnega Pestrina, pravega režiserja na sredini igrišča, večkrat ogrožala Ridolfijeva vrata. Žal je napad pokazal že kronično neodločnost, predvsem v srednjem napadalcu Pedroniju, ki ni znal ponoviti lepih nastopov v predprvenstvenih tekmah. Njena glavna zasluga pa je bila ta, da igralci niso izgubili živcev takoj po golu v 4', ko je sodnik prezrl prekršek domačega napadalca, kar je seveda povzročilo veliko prigovarjanja s strani Tržačanov. Moštvo je torej na pravi poti. Ko se bodo igralci vigrali in prišli do prave kondicije, bi uspehi ne smeli izostati, kar bi torej kmalu zanikalo vse nasprotne prognoze, ki so jih izvedenci postavili pred tem začetkom prvenstva. Treba pa je pristaviti, da tudi Marzotto ni zaigral na pričakovani višini in da je torej tudi preveLik optimizem še neumesten. Domačini so seveda več napadali, predvsem po zaslugi Biasiola in Mole. Slednji je bil najnevarnejši pred vratmi, toda D'Eri je vsakokrat posegel z veliko odločnostjo in kakšenkrat tudi z grobostjo. Colovatti nosi delno krivdo pri prvem golu, v nadaljevanju pa je vsakokrat posegel z odločnostjo. Oba gola sta bila povod nenehnim diskusijam. V 4' je sodnik dosodil prosti strel proti Triestini. Izvedel ga je Magri, Colovatti je kratko odbil in Pintani je dal prostemu Marchesiju, ki je s težavnega položaja pretresel tržaško mrežo. V 33' so Tržačani zahtevali enajstmetrovko zaradi prekrška pred vrati Marzotta, toda sodnik tudi tokrat ni posegel. V drugem delu je Triestina pospešila tempo in v 83' dosegla izenačenje. Tudi tokrat s prostega strela: sodnik je sicer pokazal, da je kazen indirektna, Pestrin pa je kar naravnost poslal v mrežo. Prigovarjanja domačinov niso pomagala: stranski sodnik je še potrdil, da je eden izmed branilcev tikal žogo, kar je dalo zadetku veljavo.

uk

B LIGA

IZIDI

*Bari — Modena	2:0
*Genoa — Lecco	1:1
*Monza — Lazio	1:1
*Novara — Verona	1:1
*Perugia — Catania	3:1
*Pisa — Messina	5·0
Livorno — *Potenza	1:0
*Reggina — Foggia	3:2
Palermo — *Venezia	1:0
Reggiana — *Catanzaro	3:1

LESTVICA

Livorno	2	2	0	0	2	0	4
Pisa	2	1	1	0	6	1	3
Palermo	2	1	1	0	2	1	3
Perugia	2	1	1	0	4	2	3
Padova	1	1	0	0	2	1	2
Reggiana	1	1	0	0	3	1	2
Venezia	2	1	0	1	2	1	2
Monza	2	0	2	0	1	1	2
Verona	2	0	2	0	1	1	2
Lazio	2	0	2	0	2	2	2
Lecco	2	0	2	0	2	1	2
Bari	2	1	0	1	3	2	2
Reggina	2	1	0	1	3	3	2
Novara	2	0	2	0	2	2	2
Modena	2	1	0	1	2	3	2
Genoa	2	0	1	1	2	3	1
Potenza	2	0	1	1	1	1	1
Catanzaro	2	0	1	1	1	3	1
Catania	2	0	1	1	2	4	1
Foggia	2	0	1	1	2	3	1
Messina	2	0	0	2	0	7	0

Prihodnje tekme (24. t.m.)

Catania - Bari, Catanzaro - Genoa, Foggia - Potenza, Lazio - Novara, Lecco - Pisa, Livorno - Perugia, Messina - Reggiana, Modena - Monza, Palermo - Padova, Verona - Reggina.

NOGOMET

MILAN, 18. — V prijateljski tekmi je Inter premagal MTK iz Budimpešte 7:0 (3:0). Gole so dosegli Nielsen (3), Domenghini (2) ter brata Mazzola (1).

* * *

TURIN, 18. — V predprvenstveni tekmi je Torino premagal Cagliari 2:0 (0:0). Za Torino sta bila uspešna Meroni in Combin.

* * *

FERRARA, 18. — Nedeljska prijateljska tekma Spal-Spartak (Moskva) se je končala neodločeno 3:3 (0:0).

* * *

Pokal sejemskih mest

NEAPELJ, 18. — Jutri popoldne bo Napoli sprejel v goste enajsterico Hannoverja, s katero se bo spoprijel v prvem kolu turnirja za pokal sejemskih mest. Napoli bo verjetno nastopil v postavi Zoff, Nardin, Girardo, Stenti, Panzanato, Bianchi, Cane, Juliano, Altafini, Montefusco, Orlando.

* * *

BOLOGNA, 18. — Enajsterica Lyn iz Osla bo jutri nastopila v tekmi prvega kola turnirja za pokal sejemskih mest proti Bologni. Bologna bo nastopila v postavi Vavassari, Roversi, Ardizzon, Tumburus (Guarnieri), Janich, Turra, Pace (Perani), Fogli, Clerici, Haller, Pascutti.

* * *

Pokal pokalnih prvakov

MILAN, 18. — Na stadionu S. Siro bo v sredo zvečer tekma I. kola za pokal pokalnih prvakov med Milanom in Levskim iz Sofije. Milan je najavil naslednjo postavo: Belli, Anquiletti, Schnellinger, Malatrasi, Santin, Trapattoni, Hamrin, Lodetti, Sormani, Rivera, Mora.

JUGOSLOVANSKA NOGOMETNA PRVENSTVA

V tekmi z zagrebškim Dinamom pol izkupička za Ljubljančane

Poraz Maribora v Beogradu - Samo točka za Koper

Čeprav je v nedeljo gostoval v Ljubljani zagrebški Dinamo, ki je pred kratkim osvojil pokal sejemskih mest, je vendarle Olimpija osvojila dragoceno točko. Golov ni bilo, a vseeno so bili gledalci, ki so do zadnjega kotička napolnili bežigrajski stadion, z igro zadovoljni. Obe enajsterici sta zaigrali dinamično, prikazali sta zanimivo igro in sta imeli lepe priložnosti pred goloma, vendar napadalci se niso mogli zaradi spolzkih tal kretati tako kot bi morali.

Mariborčani pa so tokrat izgubili v Beogradu. Trener vijoličastih je bil precej razburjen in je vso krivdo za poraz vrgel na sodnika, ki je s skrajno dvomljivo dosojeno enajstmetrovko popolnoma spremenil tok dogodkov na igrišču. V II. zvezni ligi sta oba slovenska predstavnika izgubila tekmi nedeljskega petega kola.

Nedelja je bila dokaj neugoden dan za oba primorska zastopnika v republiški nogometni ligi. Oba sta igrala doma in iztržila komaj točko!

Na igrišču v Kopru se je zbralo nad 800 gledalcev, ki so jih privabili zadnji pomembni uspehi domačinov in seveda tudi vodeči položaj. Žal pa so bili tokrat razočarani. Domači so sicer začeli zelo poletno in si pripravili nekaj zrelih priložnosti, ko pa v prvih dvajsetih minutah ni bilo zadetka, so Celjani dosegli popolno ravnotežje na igrišču in Koper je lahko zadovoljen, da je sploh ostala točka doma. Kljub vsemu stvari ne gre jemati tragično. Koper je novinec v ligi in je vzpodbudno že to, da je v obeh tekmah na tujih igriščih pokazal mnogo boljšo igro kot doma. V gosteh so dali Koprčani kar 11 zadetkov, na domačem igrišču pa v dveh tekmah le enega! Treba bo počakati še nekaj kol, da bomo videli, če ima Koper tako enajsterico, ki bi se utegnila boriti celo za naslov prvaka. V tekmi s Kladivarjem-Celje je treba pohvaliti v glavnem vso obrambo, zlasti pa še Milinkoviča, medtem ko je napad v celoti odpovedal.

Tudi Nova Gorica je razočarala svoje pristaše. Res je Mura letos v odlični formi, toda domačini bi morali po računih na papirju osvojiti vsaj točko! V prvem polčasu je bila igra enakovredna, vendar je Muri uspelo izrabiti napako domače obrambe in doseči vodstvo. V drugem polčasu so imeli domačini več od igre, predvsem pa več zrelih priložnosti pred nasprotnimi vrati. Toda ker so gostje znali čuvati priborjeno prednost iz prvega polčasa, je njihova zmaga zaslužena.

V zahodni skupini druge republiške lige je najlepši uspeh dosegla Izola, ki je premagala Kamnik na njegovem igrišču z 2:1. Domačini so bili nevarnejši v drugem polčasu, ko so z vsemi silami skušali izenačiti. Vse kaže, da je Izola prebolela krizo po porazu s Piranom na domačem igrišču. Vprašanje pa je, če bo lahko posegla v boj za prvo mesto, za katerega je postavilo najresnejšo kandidaturo Zagorje.

Položaj na lestvici si je precej popravil Tabor, ki je doma prepričljivo premagal Belo Krajino s 3:1. Zanimivo je, da je bil Tabor v prvem polčasu v veliki premoči, vendar so gostje zaključili ta del igre z 1:0 v svojo korist. V drugem delu igre je Tabor z dokajšnjimi napori izenačil, nato pa so gostje precej popustili in prejeli še dva zadetka.

Lep uspeh je dosegel Piran, ki je igral neodločeno v Tolminu 3:3. Po zmagi nad Litijo sredi tedna (odložena tekma) se je s to točko Piran kot novinec lepo zasidral na tretjem mestu. Značilno je, da so gostje v Tolminu vodili celo s 3:1, toda pozneje so domačini uredili svoje vrste in zasluženo izenačili.

Močno pa je razočaral svoje pristaše Nanos. Gostje iz Litije so bili ves čas boljši in se ima Nanos zahvaliti le svojemu vratarju Brecliju, da ni doživel hujšega poraza.

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

IZIDI

Olimpija — Dinamo	0:0	
Željezničar — Hajduk	2:2	(1:0)
Velež — C. zvezda	0:0	
Vardar — Vojvodina	2:1	(1:1)
Proleter — Rijeka	3:0	(2:0)
Zagreb — Radnički	3:1	(2:0)
Partizan — Sarajevo	1:0	(0:0)
Beograd — Maribor	2:0	(0:0)

LESTVICA

Zagreb	5	3	1	1	13:8	7
C. zvezda	5	2	3	0	7:4	7
Partizan	5	2	3	0	6:3	7
Željezničar	5	2	2	1	11:7	6
Velež	5	2	2	1	5:2	6
Olimpija	5	2	2	1	5:5	6
Hajduk	5	2	1	2	8:7	5
Vardar	5	2	1	2	7:7	5
Dinamo	5	1	3	1	5:5	5
Proleter	5	2	1	2	5:5	5
Sarajevo	5	2	0	3	9:7	4
Rijeka	5	2	0	3	7:9	4
Maribor	5	1	2	3	7:10	4
Radnički	5	2	0	3	3:10	4
Beograd	5	1	1	3	3:9	3
Vojvodina	5	0	2	3	4:7	2

* * *

Pari prihodnjega kola: Dinamo - Maribor, Sarajevo - Beograd, Radnički - Partizan, Rijeka - Zagreb, Vojvodina - Proleter, Crvena zvezda - Vardar, Hajduk - Velež, Olimpija - železničar.

SLOVENSKA LIGA

IZIDI

Koper — Celje-Klad.	0:0	
Svoboda — Triglav	2:0	(1:0)
Železničar — Hrastnik	2:5	(2:3)
Rudar — Kovinar	3:2	(1:1)
Slavija — Ljubljana	1:2	(1:0)
N. Gorica — Mura	0:1	(0:1)

LESTVICA

Mura	4	4	0	0	16:4	8
Koper	4	3	1	0	12:2	7
Ljubljana	4	2	1	1	9:6	5
Slavija	4	2	0	2	6:6	4
Celje-Klad.	4	1	2	1	4:4	4
Hrastnik	4	2	0	2	9:10	4
Kovinar	4	2	0	2	6:7	4
N. Gorica	4	1	1	2	3:3	3
Triglav	4	1	1	2	2:4	3
Svoboda	4	1	0	3	7:8	2
Železničar	4	1	0	3	8:17	2
Rudar	4	1	0	3	6:17	2

* * *

Pari prihodnjega kola (1. okt.): Ljubljana - Koper, Kovinar - Slavija, Mura - Rudar, Hrastnik - Nova Gorica, Triglav - železničar, Celje-Kladivar - Svoboda.

II. LIGA (ZAHOD)

IZIDI

Famos — Aluminij	3:1	(1:1)
Rudar (K) — Sloboda	4:3	(2:0)
Borovo — Trešnjevka	1:0	(1:0)
Lokomotiva — Rudar (L)	3:2	
BSK — Varteks	1:3	(1:1)
Split — Osijek	0:0	
Leotar — Čelik	0:3	(0:0)
Belišće — Bratstvo	1:1	(1:0)
Borac — Šibenik	2:0	(1:0)

LESTVICA

Belišće	5	4	1	0	9:4	9
Famos	5	3	1	1	14:4	7
Rudar (L)	5	3	1	1	14:5	7
Čelik	5	2	3	0	9:0	7
Bratstvo	5	3	1	1	13:5	7
Sloboda	5	3	0	2	14:8	6
Lokomotiva	5	2	2	1	6:6	6
Rudar (K)	5	3	0	2	12:14	6
Varteks	5	2	1	2	13:10	5
Split	5	2	1	2	8:13	5
Borac	5	2	1	2	5:11	5
BSK	5	1	2	2	6:7	4
Leotar	5	2	0	3	6:9	4
Osijek	5	0	3	2	1:3	3
Borovo	5	1	1	3	3:8	3
Aluminij	5	1	0	4	7:15	2
Šibenik	5	1	0	4	2:10	2
Trešnjevka	5	1	0	4	6:16	2

* * *

Pari prihodnjega kola: Bratstvo - Osijek, Čelik - Split, Varteks - Leotar, Rudar (L) - BSK, Šibenik - Lokomotiva, Trešnjevka - Borac, Sloboda - Borovo, Aluminij - Rudar (K), Belišće - Famos.

ZAHODNA CONSKA LIGA

IZIDI

Nanos — Litija	1:3	(1:1)
Kamnik — Izola	1:2	(0:1)
N. mesto — Ilirija	0:3	(0:0)
Slovan — Zagorje	2:3	(0:1)
Tolmin — Piran	3:3	(1:3)
Tabor — B. krajina	3:1	(0:1)

LESTVICA

Zagorje	4	3	1	0	13:4	7
Ilirija	4	3	0	1	9:3	6
Piran	4	2	1	1	11:9	5
Izola	4	2	1	1	4:3	5
Tabor	4	2	1	1	8:9	5
Slovan	4	1	2	1	9:5	4
B. krajina	4	2	0	2	4:5	4
Litija	4	1	1	2	6:6	3
Tolmin	4	1	1	2	6:8	3
N. mesto	4	0	2	2	2:6	2
Kamnik	4	1	0	3	3:9	2
Nanos	4	1	0	3	5:13	2

* * *

Pari prihodnjega kola (1. okt.): Zagorje - Nanos, B. krajina - Slovan, Ilirija - Tabor, Izola - Novo mesto, Piran - Kamnik, Litija - Tolmin.

V ZADNJI PREDPRVENSTVENI IGRI

3:2 (2:0) za Ponziano v tekmi s Pordenonom

Napad dober, obramba zelo šibka

Nedeljski uspešen nastop Ponziane proti Pordenonu bo gotovo zadovoljivo vplival na psiho tržaških igralcev, kajti večina teh bo prvič nastopila v D ligi, in so zato, logično, še neizkušeni. Zmaga proti Pordenonu (3:2) je torej dobrodošla, čeprav je ta tekma odkrila poleg vrlin tudi nekaj hib v tržaškem moštvu.

Tržaška ekipa se je za prvenstvo, ki se bo uradno začelo v nedeljo, okrepila z dvema igralcema Cremcaffè (Baudaz in Verbacci), izgubila pa je svojega najboljšega branilca Gerina, ki je prestopil v vrste Pordenona. V prvi liniji bosta torej le dva prava napadalca: Furlani in Verbacci; Kirchmeyer pa je nekak «jolly»: sedaj v napadu, nato na sredini igrišča in v obrambi. Ta način igre je dal izvrstne sadove predvsem v prvem polčasu, ko sta Furlani in Verbacci «na pamet» igrala. Trojica režiserjev Fonda-Baudaz-Ravalico pa je odlično vodila igro na sredini igrišča. Stalno Kirchmeyerjevo sodelovanje na sredini igrišča pa je omogočilo Baudazu, da je posvetil večje delo obrambi, ki je obdržala običajno fiziognomijo. Ekipa torej ima svojo strukturo, le v obrambi nekoliko šepa. Po našem mnenju manjkajo v obrambi trije igralci: oba branilca in stopper. Suard in Giannella sta, kar sta, Sluga pa le dobro obeta.

Ekipa pa je v drugem polčasu odkrila slabo atletsko pripravo, saj so jih nasprotniki v zadnjih minutah spravljali v težave.

Na splošno pa je Ponziana ohranila igro in strukturo prejšnjih let, le z razliko, da je Furlani v odlični formi, kar ni malo.

V prijateljski tekmi s Pordenonom je Ponziana zmagala s 3:2. Nastopila pa je z naslednjo postavo: Dambrosi (Princic); Suard (Framalico), Giannella; Marzari, Sluga, Baudaz; Ravalico, Fonda, Verbacci, Furlani in Kirchmeyer. Gole za Ponziano sta dosegla Furlani (2) in Verbacci.

—edson—

ATLETIKA

ZA MOŠKI POKAL EVROPE

Ena točka prednosti za SZ Vzh. Nemci na drugem mestu

Zahodna Nemčija tretja, Poljska pa četrta

KIJEV, 18. — Tudi moški evropski atletski pokal je ostal v rokah Sovjetske zveze. Ta je imela po prvem dnevu finala štiri točke prednosti, v drugem pa je zmaga pripadla atletom Sovjetske zveze le za pičlo razliko ene točke. Zanimivo je, da so atleti Vzhodne Nemčije osvojili drugo mesto, predvsem zaradi štirih zmag, medtem ko so se morali zahodni Nemci, pa čeprav so imeli isto število točk kot njihovi vzhodni tekmeci, zadovoljiti s tretjim mestom.

Končna lestvica finalnega moškega tekmovanja za atletski pokal Evrope je naslednja:

1. SOVJETSKA ZVEZA	81 točk
2. Vzhodna Nemčija	80
3. Zahodna Nemčija	80
4. Poljska	68
5. Francija	57
6. Madžarska	53

Izidi tekmovanj v 2. dnevu finala so naslednji:

200 m: Nallet (F) 20,9; Werner (P) 20,9; Mihalify (Madž.) 21,1

800 m: Matuschewsky (V. Nem.) 1:46,9; Kemper (Z. Nem.) 1:46,9; Dufresne (F) 1:48,2

5000 m: Norpoth (Z. Nem.) 15:26,8; Haase (V. Nem.) 15:27,8; Kiss (M) 15:29,4

400 m ovire: Hennige (Z. Nem.) 50,2; Weinstand (P) 50,5; Singer (V. Nem.) 50,8

3000 m zapreke: Kurjan (SZ) Letzerich (Z. Nem.) Texereau (F)

4x400 m: Poljska 3:04,4; Z. Nemčija 3:04,5; V. Nemčija 3:05,8; Francija 3:06,1; SZ 3:06,2; Madžarska 3:08,2

palica: Nordvig (V. Nem.) 510; Bliznjecov (SZ) 505; Letzerich (Z. Nem.) 490

troskok Sanejev (SZ) 16,67; Rückborn (V. Nem.) 16,43; Schmidt (P) 16,29

disk: Piatowski (P) 59,10; Thorit (V. Nem.) 57,42; Jaras (SZ) 56,60

kopje: Lusis (SZ) 85,38; Stolle (V. Nem.) 81,14; Kulcsar (M) 79,46

KOLESARSTVO

Marino, 17. — Felice Gimondi je z naskokom zmagal v nedeljski dirki po Laziu. Gimondi je 229 km dolgo progo prevozil v 5 urah, 41'12'' s povprečno hitrostjo 40,372 km.

Na drugo mesto se je z zaostankom 6'23'' uvrstil Bocci. Vrstni red na cilju je naslednji:

1. FELICE GIMONDI 5.41'12'', 2. Bocci z zaost 6'23'', 3. Ritter (Danska) 7'25'', 4. Zancanaro 7'28'', 5. Basso 8'13'', 6. Bitossi, 7. Zandegù, 8. Balmamion, 9. Zilioli, 10. Grassi, 11. Mancini, 12. Cribiori, 13. Michelotto, 14. Vigna, 15. Cucchietti, 16. Galbo, 17. Pasuello, 18. Brunelli, 19. Poggiali, 20. Poli itd.

* * *

Luksemburg, 18. — Belgijec Jan Janssen je zmagal v etapni dirki Pariz - Luksemburg.

Končni vrstni red je naslednji:

1. Janssen 15.16'30'', 2. Van Coningsloo z zaost. 19'', 3. Guyot 20'', 4. Wolfshol, 5. Altig 29'', 6. Merckx 7'11'', 7. Stablinski 7'28'', 8. Pingeon 7'51'', 9. Van Springer 9'9'', 10. Karstens 9'18'' itd.

* * *

MILAN, 18. — Italija je nocoj premagala z 10:12 Francijo v omniumu, ki je bil na dirkališču Vigorellija. V hitrostni dirki je zmagal Gimondi pred Motto, Anquetilom in Poulidorjem, v vožnji parov na km z letečim startom pa sta zmagala Anquetil in Poulidor pred dvojico Gimondi - Motta.

Totocalcio

Bari — Modena	(2:0)	1
Catanzaro—Reggiana	(1:3)	2
Genoa — Lecco	(1:1)	X
Monza — Lazio	(1:1)	X
Novara — Verona	(1:1)	X
Perugia — Catania	(3:1)	1
Pisa — Messina	(5:0)	1
Potenza — Livorno	(0:1)	2
Reggina — Foggia	(3:2)	1
Venezia — Palermo	(0:1)	2
Alessandria—Rapallo	(0:1)	2
Piacenza — Treviso	(0:0)	X
Udinese — Pavia	(1:0)	1

KVOTE

13 — 170.794.353 lir
12 — 3.795.400 »

TOTIP

1. —	1.	Mescaleros	1
	2.	Actalia	1
2. —	1.	Zeppelin	2
	2.	Olè	2
3. —	1.	Navazzo	2
	2.	Brighenti	2
4. —	1.	Ischiana	1
	2.	Loto in Casoriana	X 2
5. —	1.	Villa ai Nani	1
	2.	Clairefontaine	2
6. —	1.	Osborn	2
	2.	Artico	1

KVOTE

12 — 8.030.381 lir
11 — 102.953 »
10 — 5.935 »

V TUNISU ZAKLJUČENE SREDOZEMSKE IGRE

Tudi v nogometu zlato za Italijo

Italijani osvojili 88 kolajn, Jugoslovani pa 36

TUNIS, 18. — Tudi v zadnjem dnevu Sredozemskih iger je Italija osvojila zlato kolajno. V finalni nogometni tekmi je Italija zaključila dvoboj s Francijo neodločeno, vendar ji je žreb pripomogel, da je osvojila največjo lovoriko. Srebrna je pripadla Franciji, bronasta pa Španiji, ki je v srečanju za tretje mesto premagala Turčijo 2:1 (0.0).

Italija je tako pobrala levji delež kolajn. Njeni atleti so vsega skupaj osvojili 88, od katerih 36 zlatih, 31 srebrnih in 21 bronastih. Izredno uspešni so bili tudi Jugoslovani, ki so čeprav maloštevilni prinesli domov 36 kolajn, in sicer 15 zlatih, 16 srebrnih in 5 bronastih. Sicer so za Italijo pobrali največ lovorik Španci, in sicer 51, vendar od teh samo 10 zlatih ter 14 srebrnih in nič manj kot 27 bronastih.

Končna zlata knjiga Sredozemskih iger je naslednja:

	Zl.	S.	Br.	Skup.
Italija	36	31	21	88
Jugoslavija	15	16	5	36
Francija	11	6	5	22
Španija	10	14	27	51
Turčija	10	9	7	26
Grčija	5	6	13	24
Tunizija	5	8	13	26
Maroko	1	1	3	5
Libanon	0	1	2	3
Alžirija	0	0	3	3
Libija	0	0	2	2
Malta	0	0	0	0

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

Pablo Picasso

Zame je bila velika radost njegova razstava v Moskvi jeseni 1956. leta. Na otvoritev je prišlo malce preveč ljudi. Iz strahu, da bo premalo občinstva, so poslali prireditelji mnogo več vabil kot je bilo potrebno. Množica je predrla kordon — vsak se je bal, da ga ne bodo pustili noter. Direktor muzeja je pritekel ves bled k meni in me zaprosil: «Pomirite jih, bojim se, da se bodo začeli neredi...» Pristopil sem k mikrofonu in rekel: «Tovariši, na to razstavo ste čakali petindvajset let, počakajte zdaj mirno še petindvajset minut...» Tri tisoč ljudi se je v en glas zasmejalo in red je bil vzpostavljen.

V imenu društva prijateljev francoske kulture sem moral odpreti razstavo. Meni se navadno ceremonije zdijo smešne in dolgočasne, toda tistega dne sem bil razburjen kot šolar. Dali so mi škarje in zdelo se mi je, da ne bom prerezal traku, temveč razrezal zaveso, za katero je stal Pablo Picasso...

Ljudje so se na razstavi seveda prepirali. Tako je vedno na Picassovih razstavah: očara te, spravlja v bes, sili k smehu in radosti gledalce — nihče ne ostaja ravnodušen.

«Kontrasti...» Dobro, naj bo tudi tako: v Picassovem delu je mnogo kontrastov... Toda spomniti se moramo naslednjih datumov: njegove prve slike so bile razstavljene že 1901. leta, te vrstice pa pišem 1960. leta. Mar je bilo malo protislovij v teku teh šestdesetih let: Picasso je izrazil zapletenost, paniko, obup in upanje svojega obdobja. On ruši in gradi, ljubi in sovraži.

Vendar sem imel srečo! V teku življenja sem srečal določene ljudi, ki so določili fiziognomijo našega stoletja. Videl nisem samo megle in viharje, temveč tudi silhuete ljudi na poveljniškem mostu. Med velike uspehe svojega življenja štejem tudi tisti daljni pomladni dan, ko sem bil prvič srečal Picassa.

Malce neurejeno sem povedal vse to o njem. Če se mi po posrečilo, da bom napisal še naslednje dele te knjige, se bom zagotovo še nekajkrat povrnil k tej temi. Zdaj sem hotel samo povedati tisto, kar me je pred revolucijo pretreslo v dno duše — in kdaj sem gledal Picassove slike in kdaj sem se srečaval z njim. Kažipot v mojem življenju je.

Albert Einstein

Zdelo se mi je, da sem izgubil moč presenečenja: preletel sem ocean, obiskal sem razne dežele, srečaval sem znamenite, včasih velike ljudi, preživel sem tri vojne, revolucijo, sedemintrideseto leto, fašizem, zmago in glejte, naenkrat sem 14. maja 1946. leta občutil presenečenje dečka, ki je prvič zagledal nenavaden naravni pojav — odpeljali so me v Princeton in znašel sem se pred Albertom Einsteinom. Pri njem sem prebil samo nekaj ur, toda to sem si bolje zapomnil kot nekatere druge velike dogodke mojega življenja — lahko pozabimo na radosti, nesreče, toda presenečenje se nikoli ne pozablja, slehernemu se zareže v spomin.

Seveda sem videl Einsteinove fotografije, kdo pa jih ni videl toda videti je bil drugačen, morda zato, ker so bili posnetki iz zgodnešje dobe, morda zato, ker fotografski objektiv ni isto kot oko. Einstein je imel, ko sem ga videl, sedeminšestdeset let: zelo dolgi, sivi lasje so ga delali starejšega, zaradi njih je bil malce podoben glasbeniku iz minulega stoletja ali pa puščavniku. Na sebi ni imel jopiča, bil je v žemperju, nalivno pero pa je imel zataknjeno v visoki ovratnik, tik pod brado. Beležnico si je potegnil iz hlačnega žepa. Poteze obraza je imel ostre, močno izrazite, oči pa izjemoma mlade, zdaj otožne, zdaj osredotočene in nenadoma so se začele izzivalno smehljati, rekel bi, in ne bojim se izgovarjenih besedi, preprosto deško. V prvem hipu se mi je zdel kot resničen starec, ko pa je spregovoril in krenil na vrt, komaj se je z očmi veselo posmehnil, je tisti prvi vtis izginil. Bil je mlad zavoljo tiste mladosti, ki je ne morejo uničiti leta, sam jo je izrazil s stavkom, povedanim mimogrede: «Živim in se vprašujem, neprestano bi rad razumel...»

V «Juliu Jurenitu», napisanem 1921. leta, sem pripovedoval, da berem relativnostno teorijo, razloženo poljudno. Na številnih področjih znanosti sem resničen nevednež (na srečo to vem) — tu se najbolje kaže «nedokončana srednja šole». Poljudno razlago sem obvladal, toda celo v njej nisem vsega razumel in sem nekatere stvari uganil. Med potjo iz New Yorka v Princeton sem bil vznemirjen: o čem se bom lahko pogovarjal z velikim učenjakom — saj sem vendar neveden?... O svoji bojazni sem pravil židovskemu književniku Breinunu, ki me je popeljal v Princeton. Odgovoril mi je, da je Einstein preprost človek, povabil me je zato, ker ga zanima Rusija in nevarnost nove vojne. To me je pomirilo. Brž ko pa je Eistein spregovoril, je strah izginil. Seveda sem odgovarjal na njegova vprašanja, nekaj sem pripovedoval, toda zdi se mi, da je govoril samo on, jaz pa sem samo poslušal in če sem odpiral usta, je bilo to samo iz presenečenja.

Vse me je presenečalo — tako njegova zunanjost kot biografija, pa modrost in žar, najbolj od vsega pa to, da sedim in pijem kavo, z menoj pa beseduje Einstein.

(Nekoč sem sedel poleg Joliota-Curieja na sestanku svetovnega sveta za mir. Govorniki so drug za drugim ponavljali vsem znane resnice. Joliot pa se je sklonil k meni in mi šepetaje pravil o usodi fizikov. Zdi se mi, da ga je neki stavek napotil k tem mislim). «Fiziki so podobni pesnikom, oni odkrivajo stvari v mladosti. To je kot nekakšen navdih. Fermi je, ko je dopolnil trideset let, ustvaril teorijo o beta žarčenju. Rutherford je pokazal svojo genialnost v dvaintridesetem letu. Ali veste, koliko je bil star Eistein, ko je formuliral relativnostno teorijo? Šestindvajset let! De Broglie in Pauli sta storila pomembna odkritja v enaintridesetem letu, Dirac pa v šestindvajsetem. Ali veste...» Joliotove oči so zvito zasijale, nenadoma pa se je namrščil: «Treba je poslušati, kaj ta-le govori...» (Jaz pa sem si zapisal Joliotove besede na osnutku naslednje resolucije.)

Seveda je bilo moje razburjenje, ko sem potoval v Princeton, v zvezi z veličino človeka. Spominjam se, kako mi je bil Langevin 1934. leta rekel: «Eistein je preobrnil vse naravne znanosti. Fizikom se je pred njim zdelo, da je vse znano, on pa je dokazal, da obstaja drugačno spoznanje. Pri njem se začenja sodobna fizika in ne samo fizika — nova znanost..»

Razbil je stare predstave o kabinetnem učenjaku v okvire svoje stroke. Vedel sem, da je drugoval z Romainom Rollandom, da je 1915. leta nastopal proti vojni, vedel sem za njegovo borbo proti fašizmu in človek, ki sem ga gledal, mi je pomagal, da sem marsikaj spoznal v naši protislovni dobi.

Mnogo kasneje sem prebral njegove «Avtobiografske osnutke», spomine njegovih prijateljev in videl, da je bilo moje presenečenje naravno. Njegovo življenje je bilo podobno siloviti planinski reki. Začel bom pri potnem listu: bil je nemški državljan, potem švicarski državljan in na koncu ameriški. Ko je storil svoje genialno odkritje, je bil evidentiran kot «izvedenec tretje stopnje v bernskem uradu za patente»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROČNINA: mesečna 800 lir - vnaprej četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir - SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-3-270/1 OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. - Mali oglasi 40 lir beseda - Oglasi tržaške in goriške pokrajne se naročajo pri upravi. - Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» - Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO - Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst